

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова

До 100-річчя Наукової бібліотеки ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

ХНУМГ ім. О. М. Бекетова:

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ
І СЬОГОДЕННЯ
(1922–2022 РР.)**

Харків
2024

Керівники видавничого проєкту:

Бабаєв В. М. — доктор наук з державного управління, професор, ректор Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова (відп. ред.).

Євсюкова Н. О. — директор Наукової бібліотеки ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Федяй С. І. — заступник директора Наукової бібліотеки ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Висловлюємо щирю вдячність ветеранам бібліотеки — П. М. Кузнецову, Г. А. Луценко, Л. М. Валу-
жиній, З. М. Алексейцевій, Л. М. Топорковій, Н. П. Тріпутиній за активну участь у підготовці цього ви-
дання.

Наукова бібліотека ХНУМГ ім. О. М. Бекетова: історія становлення і сьогодення (1922–2022 рр.) /
НЗ4 Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [редкол.: В. М. Бабаєв (відп. ред.),
Н. О. Євсюкова ; упоряд. С. І. Федяй]. — Харків : ФОП Рубашкін Д. Ю., 2024. — 128 с.

ISBN 978-617-8001-21-6

У виданні висвітлено сторінки історичного розвитку Наукової бібліотеки ХНУМГ ім. О. М. Бекетова упродовж 100-річного існування, її минуле й сьогодення, створення і розвиток відділів. Книга знайомить із діяльністю керівників бібліотеки, співробітниками, їх внеском у розвиток закладу. Видання містить дані біографічного характеру, список публікацій про творчий доробок і досягнення колективу.

Для наукових працівників, істориків, бібліотекарів, студентів, широкого загалу.

УДК 027.021-029:93/94]:378(477.54-25)ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

У 2022 році Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова відзначає 100-річний ювілей. Сто років виповнюється і Науковій бібліотеці нашого університету, яка пліч-о-пліч із професорсько-викладацьким складом та студентами пройшла складний, насичений досягненнями і випробуваннями шлях становлення та розвитку.

Упродовж свого вікового існування бібліотека завжди була і залишається науково-інформаційним центром вишу, який максимально оперативно та якісно забезпечує інформаційні, науково-дослідні, освітні потреби користувачів. Також бібліотека є центром інтелектуального та духовного життя нашого університету, потужним інструментом виховання культурної особистості.

Бібліотека не зупиняється на досягнутому, а впевнено розвивається, упроваджуючи у свою діяльність новітні технології, віртуальні сервіси та створюючи комфортні умови для навчальної та науково-дослідної роботи науковців та студентів.

За всіма досягненнями бібліотеки стоїть самовіддана праця кваліфікованих фахівців нової формації, які є не тільки хранителями документного надбання, але й аналітиками, котрі здійснюють пошук та оцінку якості інформаційних ресурсів з урахуванням потреб і запитів користувачів, є інформаційними навігаторами і посередниками в системі соціальних комунікацій.

Щиро вітаю колектив бібліотеки зі сторічним ювілеєм та бажаю здоров'я й благополуччя, творчого пошуку і натхнення, нових звершень у почесній і благородній просвітницькій справі!

*Ректор ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
Володимир Бабасєв*

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ О.М.БЕКЕТОВА

Бібліотека ХНУМГ ім. О. М. Бекетова перетинає свій 100-літній рубіж і впевнено крокує в майбутнє. Із невеликої книгозбірні профільної літератури на 150 томів вона перетворилася на потужний інформаційний центр із кваліфікованим персоналом, новітнім обладнанням.

Становлення бібліотеки відбувалося в тяжкі воєнні й повоєнні часи, роки перебудови, зародження і розвитку нашої держави. Змінювалася структура, керівництво, персонал бібліотеки. За досягненнями колективу завжди стоять окремі особистості, які наполегливо працюють, утілюють у реальність найсміливіші ідеї і задуми. Такими особистостями були керівники бібліотеки Л. Т. Коваль, М. В. Гурін, П. М. Кузнецов. Саме від Петра Микитовича Кузнецова я перейняла естафету керівництва.

Знаковою подією в історії бібліотеки стало надання їй у 2016 році за рішенням Вченої ради університету статусу наукової. Цій події передувала велика науково-дослідна і науково-методична робота: автоматизація бібліотечних процесів, робота у провідних міжнародних наукометричних базах даних, участь у корпоративних і власних проєктах, розроблення і впровадження дистанційного курсу, публікаційна діяльність, проведення конференцій, круглих столів, семінарів. На новий рівень вийшли також інформаційно-бібліографічна робота та соціокультурна діяльність. Рівень автоматизації бібліотеки дозволяє зробити інтелектуальну працю читачів більш продуктивною.

Словами вдячності хочеться згадати наших ветеранів, які пропрацювали в бібліотеці не один десяток років: директора бібліотеки П. М. Кузнецова, заступника директора І. А. Беляєву, Н. П. Тріпутіну, З. Д. Кривоконь, Л. М. Киріченко, Л. М. Топоркову, Г. А. Луценко, Н. О. Рибаківу, Л. К. Бесарабову, Н. П., Т. В. Іващенко, Л. М. Валужину, О. В. Мамаєву, Л. О. Христову, Н. Б. Давидову, Н. М. Місайлову, З. М. Алексеїцеву.

На зміну досвідченим спеціалістам приходять молоде покоління освічених, активних, креативних бібліотекарів. Нашій бібліотеці пощастило мати у своєму колективі таких спеціалістів, як К. С. Фомічова (Бережна) та Г. Ю. Новікова, які захистили дисертації та здобули науковий ступінь кандидата культурології.

Усі позитивні зміни, що відбувалися й надалі відбуваються в роботі бібліотеки, стали можливими завдяки підтримці керівництва університету: ректора В. М. Бабаєва, почесного ректора Л. М. Шутенка, першого проректора Г. В. Стадника, керівників кожного підрозділу й відділу університету, а також бібліотечної спільноти Харкова. Особливу подяку колектив бібліотеки висловлює начальнику інформаційно-обчислюваного центру М. П. Пану за далекоглядне бачення розвитку бібліотеки на шляху автоматизації, утілення ідей відкритого доступу.

Я, як директор, пишаюся колективом нашої бібліотеки, який не зупиняється на досягнутому, а постійно працює над підвищенням рівня професіоналізму, компетентності, культури.

Особливо хочу відзначити наполегливу працю, професіоналізм і підтримку моїх заступників: С. І. Федяй, П. О. Семененко та О. М. Штангей.

Завдяки злагодженій роботі методичної ради бібліотеки, до складу якої входять начальники відділів Л. О. Христоророва, О. М. Туманова, Н. Є. Масенко, Л. М. Смеркус, В. О. Статкус, О. М. Запорожченко, Ю. А. Моргун, упроваджуються сучасні технології, втілюються проекти та інноваційні рішення.

Я можу з упевненістю сказати, що 100-літній ювілей нашої бібліотеки ми святкуємо зі значними досягненнями і сподіваннями на подальші звершення, реалізацію інноваційних ідей та успішних проектів.

Щиро вітаю всіх своїх колег із цією знаковою подією й зичу здоров'я, творчої наснаги й успіхів у всіх починаннях!

*Директор Наукової бібліотеки
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
Надія Євсюкова*

ПЕРЕДМОВА

У славетній історії становлення і розвитку Наукової бібліотеки ХНУМГ ім. О. М. Бекетова знайшли своє відображення і досягнення, і випробування. Адже за сто років свого існування бібліотека не лише пережила зміну епох, війну, евакуацію, повернення до рідного міста й нелегкі часи відбудови, але й успішно справилася з відповідальними завданнями, які постали під час переходу до автоматизації процесів, на шляху створення сучасної бібліотеки.

Її розвиток став можливим завдяки плідній праці керівників закладу, його структурних підрозділів, співробітників, які натхненно та наполегливо виконували свою справу та упродовж усього існування бібліотеки працювали над її удосконаленням.

В основу книги «Наукова бібліотека ХНУМГ ім. О. М. Бекетова: історія становлення і сьогодення(1922–2022 рр.)» лягли матеріали, зібрані в бібліотеках, архів-них установах Харкова, ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, проаналізовані плани і звіти бібліотеки за десятки років, а також спогади працівників.

До видання увійшли дані історичного, біографічного характеру, відомості про керівників та співробітників, їхні праці, література про них. Матеріал подано у хронологічній послідовності. Численні фотографії ілюструють історичний нарис, інформацію про відділи та сектори бібліотеки і спогади ветеранів.

**СТОРІНКИ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТУ**

«Бібліотеки – це свобода. Свобода читати, свобода спілкуватися...

Якщо ви не цінуєте бібліотеки, значить, ви не цінуєте інформацію, культуру та мудрість».

Ніл Гейман

«Бібліотеки – це скарбниці всіх багатств людського духу».

Готфрід Лейбніц

«Бібліотека – це той храм, де завжди народжується і зберігається духовність. Пам'ятаймо, що в давнину бібліотеку називали “дім життя”, “притулок мудрості”, “аптека для душі”».

Василь Сухомлинський

«Велика частина людського знання в усіх галузях існує лише на папері, у книгах, – цій паперовій пам'яті людства... Тому лише зібрання книг, бібліотека є єдиною надією і не знищується пам'яттю людського роду...».

Артур Шопенгауер

«Бібліотеки – це річки, де зберігаються останки великих святих».

Френсіс Бекон

Наукова бібліотека ХНУМГ ім. О. М. Бекетова заснована в 1922 році одночасно з Харківським національним університетом міського господарства імені О. М. Бекетова (на той час Всеукраїнський технікум комунального господарства).

Основу фонду склала бібліотека профільної літератури (150 томів). У довоєнний період бібліотека розташовувалася на першому поверсі навчального закладу, де займала дві кімнати загальною площею 90 м² і через обмеженість книжкового фонду працювала як бібліотека-читальня з 10 до 22 години.

Після завершення надбудови третього поверху будівлі Харківського інституту комунального господарства (ХІКГ) по вул. Революції (нині — Куликівський узвіз), 12 у другій половині 1930-х років бібліотека отримала два зали, які займала протягом наступних 40 років.

Штат бібліотеки на той період налічував лише 4–5 працівників. Із метою забезпечення навчального процесу підручниками частину фонду розмістили на кафедрах інституту. При бібліотеці була створена Бібліотечна рада, до складу якої входили провідні викладачі ЗВО: В. Л. Кобалевський, В. М. Петі, М. І. Казас.

У бібліотеці. 1930-ті роки

Подальшому становленню та розвитку бібліотеки сприяло підвищення авторитету й популярності інституту серед фахівців та абітурієнтів. Збільшився обсяг роботи, відбулося кількісне та якісне зростання фонду. Так, у 1938 році фонд бібліотеки становив 35 тисяч примірників, у 1939 році — 40, а в 1940 році — 45 тисяч примірників. У 1941 році фонд бібліотеки налічував 70 тисяч одиниць друкованої продукції. Штат бібліотеки напередодні війни складався із чотирьох працівників: завідувача бібліотеки, бібліографа і двох бібліотекарів.

Під час Другої світової війни інститут перебував у евакуації (1941–1943 роки) спочатку в місті Адлері на території радгоспу «Південні культури», згодом — у столиці Киргизії м. Фрунзе (сучасний Бішкек). Незважаючи на суворі умови війни й тяжкі випробування, навчальний процес і робота бібліотеки не зупинялися.

У серпні 1943 року колектив інституту повернувся з евакуації до звільненого від німецько-фашистських загарбників Харкова, де його зустріли зруйнований навчальний корпус і непридатний для проживання гуртожиток. Фонди бібліотеки

*Приміщення бібліотеки в радгоспі
«Південні культури». м. Адлер*

були майже повністю знищені, з евакуації було повернуто лише 10 тисяч книг.

Завдяки неймовірним зусиллям викладачів, співробітників, студентів 3 січня 1944 року за наказом директора І. О. Ігнаткіна ХПКБ відновив роботу в рідних стінах. Працівники бібліотеки — бібліограф З. І. Петі та завідувачка бібліотеки А. Г. Потапова — доклали всіх зусиль для відновлення її нормального функціонування. Розпочалася робота зі створення генерального алфавітного каталогу, проведена інвентаризація фонду, розпочата реєстрація нових надходжень в інвентарних книгах. До 1949 року відновили 15 тисяч примірників довоєнного фонду.

Упродовж 1950-х років колектив бібліотеки, що налічував уже 9 працівників, під керівництвом завідувача Л. Т. Ковалю активно й наполегливо працював над збереженням та оновленням книжкового фонду та його ефективним використанням. Так, студенти-заочники мали змогу отримувати потрібні для навчання книги поштою, успішно працював міжбібліотечний абонемент. Зростав довідковий апарат бібліотеки: постійно поповнювався генеральний алфавітний каталог; у 1955 році було створено систематичний каталог; у 1960-ті роки — читацький алфавітний каталог та алфавітно-предметний покажчик до систематичного каталогу. У 1970-ті роки були сформовані топографічний каталог та алфавітні каталоги фондів читальних залів.

Позитивні зміни в роботі бібліотеки, книжковий фонд, який постійно зростав, збільшення кількості читачів потребували нового приміщення, адже шість кімнат на третьому поверсі старого корпусу загальною площею 290 м² із читальним залом на 60 посадкових місць уже не могли вмістити ні фонду, ні читачів.

Використання читальних залів у гуртожитках, перевезення до них частини книжкового фонду не розв'язало проблему кардинально. До того ж приміщення бібліотеки, розташоване на третьому поверсі старовинної будівлі по вул. Революції, 12, перебувало в аварійному стані.

Незважаючи на численні труднощі, колектив бібліотеки, який уже на той час налічував 13 працівників, організовував книжково-ілюстративні виставки, співпрацював із групою студентів і викладачів-інформаторів з метою своєчасного інформування читачів про нові надходження, випускав щомісячні інформаційні бюлетені. Провідну роль в організації та проведенні інформаційних заходів відігравав бібліографічний відділ, який упродовж багатьох років очолювала З. Д. Кривоконь.

У 1960-ті роки інформаційно-бібліографічний відділ став окремим підрозділом. У цей період

започаткували проведення бібліотечно-бібліографічних занять зі студентами й аспірантами, спершу факультативно, а згодом — відповідно до навчальних планів інституту. На допомогу навчальній і науково-дослідній роботі укладали бібліографічні картотеки, списки, покажчики.

Значно активізувалася масова робота бібліотеки: регулярно проводилися бесіди, читацькі конференції, диспути, літературно-музичні вечори. Оскільки бібліотека не мала спеціального приміщення, масові заходи проводили поза її межами. Так, 13 травня 1967 року у господарському дворі інституту був проведений вечір «Мені вірші допоможуть стати бійцем». Цей захід, присвячений поезії воєнних років, відвідали близько 300 осіб. Організацією та підготовкою вечора опікувалися бібліотекар З. М. Алексейцева та член профкому інституту О. Д. Гільман. Окрім того, була запроваджена заочна форма проведення читацьких конференцій. Читачі записували свої враження від прочитаних книг у спеціальному зошиті.

В інституті та гуртожитку бібліотекарі не лише постійно організовували, а й були ведучими передач, що транслювалися по місцевому радіо. Особливо популярним був цикл радіопередач «Люди з розумним серцем» про А. Сент-Екзюпері, М. Равеля та ін.

Активну участь у роботі бібліотеки брала Бібліотечна рада, до якої входили викладачі інституту О. Д. Гільман та Г. І. Литвин.

Удосконаленню роботи бібліотеки значною мірою сприяв наказ Мінвузу СРСР № 280 від 12 квітня 1963 року. Згідно з цим наказом у практику бібліотечної роботи запроваджувалися єдині стандарти на бібліотечні процеси, прогресивні, науково обґрунтовані технології. У середині 1960-х років книжковий фонд перевели на таблиці Універсальної десятикової класифікації (УДК), яка дотепер залишається основною класифікаційною системою бібліотеки.

Упродовж 1960-х років значно підвищився технічний рівень бібліотеки: були придбані три друкарські машинки «Консул», два апарати «Мікрофот», діапроектор «Світло», інше необхідне обладнання.

Зміцненню матеріальної бази, впровадженню нових форм і методів роботи значною мірою сприяла діяльність директора бібліотеки М. В. Гуріна, який обіймав цю посаду близько 10 років. Значна увага приділялася ним підвищенню кваліфікації

*На абонементі навчальної літератури.
Кінець 1970-х років*

*Зал каталогів.
1970-ті роки*

бібліотечних працівників. Із цією метою в бібліотеці регулярно проводили заняття; працівники заочно навчалися у місцевому інституті культури, вивчали іноземні мови на курсах.

У 1960 році фонд бібліотеки налічував 100 тисяч друкованих документів, у 1967 році — 212 тисяч, а на 1.01.1970 року він становив 272 501 друковану одиницю. Штат бібліотеки налічував уже 17 співробітників (за штатним розписом мало бути 28). Бібліотека отримувала до двадцяти назв газет і 176 назв журналів, у тому числі 20 назв іноземних періодичних видань. Ефективно працював міжбібліотечний абонемент, що давало змогу отримувати книги з фондів 23 бібліотек країни.

У 1973 році за успіхи з пропаганди книги та поліпшення бібліотечно-бібліографічної справи в період підготовки та проведення Міжнародного року книги бібліотека була нагороджена Грамотою МВССО УРСР.

Значні досягнення в роботі в 1974 році зумовили переведення бібліотеки інституту із IV до III категорії бібліотек ЗВО.

1960–1970-ті роки в країні відзначилися бурхливим розвитком житлового і комунального будівництва, що сприяло піднесенню роботи інституту на більш якісний і прогресивний рівень. ХПКБ увійшов до переліку провідних навчальних закладів міста Харкова. Значною мірою досягнення інституту були пов'язані з ім'ям видатного організатора вищої школи Юрія Ілліча Бутенка, який очолював ХПКБ із 1962 до 1975 року.

У 1975 році за проектом Г. В. Сіхарулідзе завершилося будівництво нового корпусу інституту по вулиці Маршала Бажанова, 17. У новому

корпусі бібліотека отримала просторе, одне з кращих на той час серед бібліотек міста приміщення. Її виробничі площі зросли з 570 м² (разом із пунктами видачі в гуртожитках) до 2165 м².

Освоєння нового приміщення без припинення роботи вимагало від колективу бібліотеки великого напруження сил та самовіддачі.

Згідно з наказом у 1975 році у бібліотеці було створено відділ науково-технічної інформації. До Днів інформації, які проводили регулярно, додалися Дні кафедр, що сприяло подальшій співпраці бібліотеки з науковцями інституту. Збільшення кількості читачів і нове просторе приміщення дозволили до 1976 року збільшити штат бібліотеки до 35 співробітників. Кардинальні зміни в роботі бібліотеки потребували досвідченого, ініціативного, талановитого керівника. Саме таким і став П. М. Кузнецов.

Директор бібліотеки Петро Микитович Кузнецов

Колектив бібліотеки. 1980-ті роки

Колектив бібліотеки. 1985 рік

Л. А. Серік, Г. А. Луценко, С. М. Мельник. 1980-ті роки

Колектив бібліотеки. 2000 рік

Новаторство, завзятість і господарська винахідливість нового директора дозволили за короткий час освоїти нове приміщення, здійснити професійний відбір і розподіл кадрів. Злагоджена робота колективу й уміле керівництво сприяли зростанню авторитету бібліотеки, піднесенню її ролі в навчальному, науковому і громадському житті ЗВО, значно підвищилися кількісні та якісні показники її роботи. У 1977 році кількість читачів збільшилася на 10%, відвідуваність — на третину, книговидача — більше ніж у 2 рази. Позитивним змінам у роботі бібліотеки сприяло збільшення кількості пунктів видачі книг, запровадження більш досконалих форм обслуговування читачів, зміцнення контактів із кафедрами. У 1977 році шість читальних залів (із яких 3 — у гуртожитках) на 324 посадкові місця повністю задовольняли тогочасні потреби читачів.

Читальний зал.
1970-ті роки

Наприкінці 1970 — на початку 1980-х років фонд суспільно-політичної літератури перевели на таблиці бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК), відокремили 2 спеціалізовані читальні зали: суспільно-економічної літератури і природничої та технічної літератури.

У 1979 році сектор книгозберігання був реорганізований у відділ, що сприяло науковій організації і збереженню книжкових фондів бібліотеки.

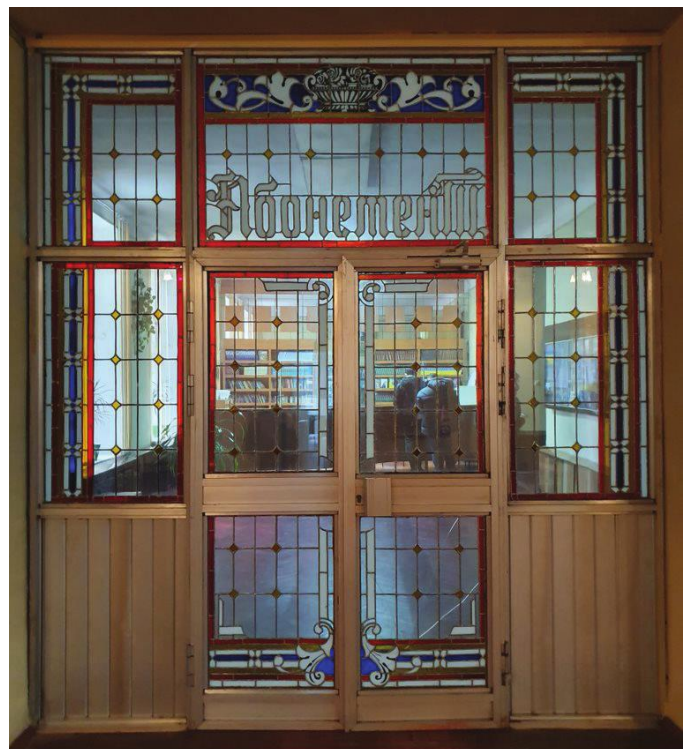
У 1980-ті роки був виокремлений сектор виховної роботи бібліотеки, що дозволило урізноманітнити форми і методи масової роботи, розширити тематику заходів і покращити якість їх проведення. У січні 1981 року бібліотека зайняла 2-ге місце серед бібліотек III категорії ЗВО м. Харкова.

У 1984 році розпочав роботу абонемент художньої літератури з відкритим доступом до найбільш популярних видань вітчизняної і світової літератури. Із 1987 року функціонує абонемент наукової літератури, а в 1990 році був відкритий абонемент навчальної літератури для студентів заочного відділення.

У 1990–1991 роки інтер'єри бібліотеки прикрашали оригінальні та яскраві вітражі, створені під керівництвом професора, художника монументально-декоративного мистецтва О. Ф. Проніна.

Т. В. Касьяненко у своїй статті «О. Ф. Пронін — художник монументально-декоративного мистецтва» так описує вітражі в бібліотеці: «...вітраж входу до бібліотеки університету — це шедевр вітражного мистецтва, виконаний у техніці розписного вітража. Стилізація під модерн дуже вдало підкреслює витонченість, духовність і цінність приміщення бібліотеки через рослинний орнамент, що немовби відображає вищий всесвіт, надаючи приміщенню бібліотеки особливої сили та сенсу.

Застосування прогресивних технологій дало змогу виконувати деталізовані вітражі: завдяки контурним фарбам з'явилася можливість зображати дрібні деталі, наприклад, очі. У такий спосіб виконані розетки на дверях входу до читальних залів. Роботи станкового розміру здаються монументальними. Вони символічно зображують “поєднання часу” від рукописного літопису до комп'ютерних технологій»*.

* Касьяненко Т. В. О. Ф. Пронін — художник монументально-декоративного мистецтва // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. (20–21 листоп. 2019, м. Харків). Харків, 2020. С. 138–139.

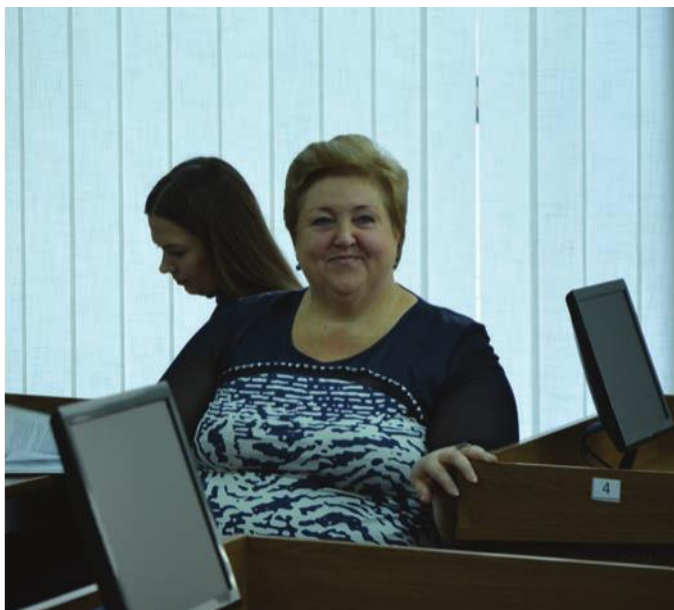
Із 1999 року за підтримки ректора університету Л. М. Шутенка у бібліотеці розпочався новий етап розвитку — автоматизація бібліотечних процесів. У вересні 2000-го почалося створення електронного каталогу (ЕК) фонду нових надходжень, із 2001 року — введення ретрофонду.

У 2007 році на базі одного з читальних залів було створено електронний читальний зал (нині — зал інформаційного сервісу) із доступом до локальної мережі університету та мережі Інтернет.

Зал інформаційного сервісу бібліотеки

Із 2008 року бібліотека працює на відкритому програмному забезпеченні Koha, яке є повнофункціональною автоматизованою бібліотечною інформаційною системою з відкритими джерельними кодами. Усі процеси обслуговування студентів на абонементі навчальної літератури (видавання, повернення і внесення книг) здійснюються в автоматизованому режимі за електронними формулярами читачів.

Директор бібліотеки Н. О. Євсюкова

У 2014 році змінилося керівництво бібліотеки. Посаду директора з цього часу обіймає Н. О. Євсюкова. Заступниками директора стали С. І. Федяй і П. О. Семененко.

Надія Олександрівна Євсюкова — висококваліфікований фахівець бібліотечної справи, талановитий і досвідчений організатор, професіонал із понад 35-річним досвідом роботи. Під її керівництвом бібліотека постійно розвивається, удосконалює свою структуру і внутрішньобібліотечні технології, запроваджує нові форми й методи обслуговування.

У березні 2015 року на міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти — 2015» університет був нагороджений золотою медаллю та відзначений дипломом I ступеня в номінації «Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальну, наукову та управлінську діяльність навчального закладу» за інноваційну розробку бібліотеки «Упровадження вільного програмного забезпечення Koha для автоматизації бізнес-процесів бібліотеки вищого навчального закладу».

Диплом I ступеня та золота медаль. 2015 рік

У вересні 2015 року в контексті святкування річниці створення Українсько-польського культурно-освітнього центру ХНУМГ ім. О. М. Бекетова на базі читального залу № 1 була відкрита бібліотека Українсько-польського культурного центру. Її основу складають близько 500 видань, зокрема й наукові, які подарували Генеральне консульство Республіки Польща в Харкові, Європейський інститут нерухомості у Кракові, Інститут національної пам'яті у Варшаві, Польський інститут у Києві. 25 травня 2017 року в бібліотеці був відкритий Польський кіноклуб.

Третій читальний зал. 2003 рік

Відкриття електронного читального залу (нині — зал інформаційного сервісу). 2007 рік

Колектив бібліотеки. 2012 рік

Посвята молодих бібліотекарів у професію. 2010 рік

Відкриття бібліотеки Українсько-польського культурного центру. 2015 рік

У рамках створення в університеті Фонду історичної, освітньої, наукової, інтелектуальної та культурної спадщини ХНУМГ ім. О. М. Бекетова з вересня 2016 року в бібліотеці працює відділ рідкісних і цінних книг, діяльність якого спрямована на формування, збереження й наукове дослідження фонду рідкісних і цінних видань.

Бібліотека має свій сайт (<https://library.kname.edu.ua>) і сторінки в соціальних мережах. До послуг користувачів — безкоштовний Інтернет і зона Wi-Fi.

Запровадження нових форм і методів обслуговування користувачів, удосконалення роботи та організаційної структури сприяло наданню бібліотеці 26 лютого 2016 року рішенням Вченої ради ХНУМГ ім. О. М. Бекетова статусу наукової.

У 2016 році бібліотека стала тренінговим центром із питань впровадження автоматизації бібліотеки на програмному забезпеченні АБІС Коґа для студентів Харківської державної академії культури, а з 2017 року разом із дирекціями бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка» та Українського католицького університету увійшла до спільноти з впровадження АБІС Коґа в Україні.

У червні 2016 року бібліотеку прийняли до консорціумів ElibUkr та e-Verum, був наданий тестовий доступ до бази електронних журналів від міжнародної компанії DeGruyter, електронних колекцій Web of Science. Метою проєкту є забезпечення доступу до світової наукової інформації, створення власних академічних ресурсів, а також інтеграція української науки та бібліотечної справи у світову наукову комунікацію. Результати роботи бібліотеки у проєкті ElibUkr значно покращили якість вільного доступу до інформаційних джерел для наукової спільноти університету.

Із 2017 року бібліотека має доступ до провідних міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus, а з 2020-го — до повнотекстових ресурсів (електронних книг) бази даних ScienceDirect за кошти державного бюджету. Це сприяє підвищенню рейтингу університету у науковій спільноті. Співробітники бібліотеки працюють у цих наукометричних базах, забезпечують консультаційне обслуговування науково-педагогічного персоналу університету в залі інформаційного сервісу щодо реєстрації та роботи у Web of Science та Scopus, здійснюють формування звітів із використання баз даних до Державної науково-технічної бібліотеки України та ін.

Із червня 2017 року бібліотека має доступ до інформаційного ресурсу видавництва ТОВ «Центр навчальної літератури», який містить близько 800 електронних підручників із грифом МОН України.

У 2017 році Наукова бібліотека ХНУМГ стала повноправним членом Української бібліотечної асоціації (УБА). УБА є членом Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ (ІФЛА) і надійним партнером у реалізації проєктів багатьох національних і зарубіжних організацій, зокрема фонду «Відродження» (Київ), Інституту відкритого суспільства (Будапешт), Британської Ради (Київ), Гете-Інституту (Київ), Німецького бібліотечного інституту (Берлін), Посольства США в Україні, Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX), фонду Монсанта (США), Європейської культурної фундації та ін.

У цьому ж році бібліотека приєдналася до започаткованого УБА проєкту «Культура академічної доброчесності: роль бібліотек», спрямованого на формування в суспільстві культури академічної доброчесності, запобігання проявам шахрайства, плагіату, корупції у сфері освіти та науки.

У читальних залах бібліотеки оформлені стенди з наочними матеріалами за цією тематикою, підготовлена й розміщена на сайті бібліотеки презентація «Культура академічної доброчесності» і створена сторінка «Академічна доброчесність для науковців, аспірантів і магістрів».

Бібліотека є учасником корпоративних проєктів, які значно розширюють її можливості щодо якісного забезпечення наукової, освітньої та виховної діяльності університету: «Метабібліографія Харківщини», «Зведений каталог періодичних видань», «Єдина картка читача». Завдяки проєкту «Єдина картка читача» студентам і науковцям університету надається доступ до фондів та електронних ресурсів шляхом безкоштовного обслуговування в читальних залах бібліотек ЗВО, які приєдналися до проєкту.

Відкриття бібліотеки Українсько-польського культурного центру. 2015 рік

Відкриття бібліотеки Українсько-польського культурного центру. 2015 рік

У 2017 році співробітники бібліотеки долучилися до проєкту «Енциклопедія житлово-комунального господарства України», який ініціював ректор університету професор В. М. Бабаєв. Мета проєкту — підготовка й публікація видання, яке б відповідало сучасним вимогам розвитку житлово-комунальної сфери як великих мегаполісів, так і малих населених пунктів.

Постійно триває робота у проєкті «Спадщина університету: Історія. Наука. Культура. Особистість». У 2016 році започаткували видання серії бібліографічних покажчиків «Видатні імена та події» (серія розпочата покажчиком «Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова: ректорський вимір»); продовжується робота над циклом ювілейних книжково-ілюстративних виставок за тематикою цього проєкту; разом із Музейним комплексом підготували та видали альманахи і два путівники. У 2017 році розпочалося дослідження спадщини архітектора О. М. Бекетова, матеріалів про нього й укладання біобібліографічного покажчика, який планується видати до 160-річчя від дня народження видатного митця.

Триває робота в започаткованому у 2016 році інформаційному проєкті «WIKI Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова» — оновлення єдиної бази портфоліо викладачів університету (<http://wiki.kname.edu.ua>).

Продовжується співпраця бібліотеки та Центру міжнародної діяльності та освіти університету у впровадженні концепції «Зелений університет», започаткованої проєктом «Ефективне управління енергією — перший крок до зеленого університету». У рамках реалізації цього проєкту з метою впровадження енергозберігаючих технологій у 2016 році у двох читальних залах і відділах бібліотеки було замінено наявні прилади освітлення на 66 світлодіодних.

Із березня 2016 року бібліотека веде проєкт «Зелені проєкти університетських бібліотек», у рамках якого проводиться кампанія зі збирання макулатури від кафедр і підрозділів ХНУМГ ім. О. М. Бекетова.

Окрім того, бібліотека має власні проєкти (ресурси та посилання на них за адресою <http://library.kname.edu.ua>):

- проєкт «Видатні вчені Харківського національного університету міського господарства імені Олексія Миколайовича Бекетова у Вікіпедії»;
- електронний ресурс «Галерея вчених ХНУМГ ім. О. М. Бекетова»;

- електронний ресурс «Спадщина викладачів ХНУМГ ім. О. М. Бекетова».

У бібліотеці постійно діє проєкт «Подаруй бібліотеці сучасну книгу», у контексті якого науково-педагогічні працівники, співробітники університету, різні організації та мешканці м. Харкова дарують наукові та художні видання, які стають значним поповненням фонду бібліотеки і сприяють покращенню навчально-наукового процесу університету.

Наукова діяльність бібліотеки реалізується завдяки розширенню бібліотечно-інформаційних послуг і покращенню їх якості на основі використання комп'ютерної техніки, інформаційних технологій і телекомунікаційного зв'язку. Запровадження технологій Microsoft Office 365 в університеті дозволяє бібліотеці оперативно інформувати кафедри та авторизованих користувачів про книгозабезпечення навчальних дисциплін, надходження періодичних видань, передплачених за заявками кафедр університету, нові надходження книг до бібліотеки та ін. У корпоративній соціальній мережі Yammer створена відкрита група «Бібліотека», де висвітлюються новини.

У 2016 році бібліотека розробила дистанційний курс «Інформаційні ресурси наукової бібліотеки університету», що створений у середовищі системи дистанційного навчання Moodle і є компонентом програми навчальної дисципліни «Інформаційні ресурси університету». Актуальність курсу полягає у сприянні культурі академічної доброчесності як важливого складника трансформації вищої освіти в Україні. На заняттях розглядаються питання з основ інформаційної культури, методики пошуку літератури в електронному каталозі та цифровому репозиторії, правила складання списку літератури, оформлення посилань на першоджерела та ін.

Із метою вдосконалення наукової роботи, впровадження новітніх форм роботи працівники бібліотеки беруть участь у конференціях, семінарах та інших заходах, які проводять бібліотеки Харкова й інших міст України, постійно готують доповіді з презентаціями, друкують статті, розміщують їх у репозиторіях ЗВО. Активно публікують свої матеріали Н. О. Євсюкова, К. С. Фомичова (Бережна), Г. Ю. Новікова, Н. П. Тріпутіна, С. І. Федяй, О. М. Штангей (Науменко) та ін.

Бібліотека постійно бере участь у конференціях, круглих столах, ювілейних та урочистих заходах, які проводить університет, інші ЗВО, різні організації Харкова та міст України.

30 листопада 2016 року в університеті відбувся фінал X Регіонального конкурсу молодих вчених «Гендерна політика очима української

молоді». Непересічною подією для традиційного проведення фіналу конкурсу стала робота гендерної майстерні в бібліотеці. Для учасників наукового конкурсу в читальному залі бібліотеки була розгорнута виставка, присвячена видатній жінці-науковцю М. Склодовській-Кюрі (за сприяння Генерального консульства Республіки Польща).

13 вересня 2017 року в рамках «ІнклюзіОН 2017: фестиваль безбар'єрної культури» у бібліотеці пройшла зустріч студентської молоді з представниками Харківської обласної фундації «Громадська альтернатива».

21 лютого 2018 року в бібліотеці відбулося відкриття виставки графіки українського художника Олега Кіналя «Князі України-Русі. Історія еліт», де були представлені 18 портретів українських князів і королів двох династій — Галицької та Острозької, правління яких тривало майже 700 років.

1 березня 2019 року в бібліотеці відбувся редакторський марафон WikiGar 2019. Організаторами заходу виступили Посольство Швеції в Україні, ГО «Вікімедіа Україна» та Представництво Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні (UNFPA). Головна мета заходу — привернути увагу до теми гендерного дисбалансу у Вікіпедії й залучити нових дописувачок і дописувачів загальнодоступної онлайн-енциклопедії.

Учасники заходу — представники гендерних центрів навчальних закладів Харкова і бібліотекарі — пройшли цікавий і змістовний тренінг від менеджера проєктів «Вікімедіа Україна», редактора й адміністратора української Вікіпедії Антона Процюка (м. Київ). На заході відзначили високий рівень роботи бібліотеки щодо наповнення української Вікіпедії статтями про видатних діячів науки і техніки.

4 березня 2019 року працівники бібліотеки взяли участь у міжнародному флешмобі «Великий Шевченко», ініційованому Міністерством молоді та спорту України й активною українською молоддю. Захід проводили з метою вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка; представлення пам'ятників Тарасові Шевченку, установлених у різних регіонах України та країнах світу; засвідчення визнання та любові до творчості генія українського народу.

1–3 жовтня 2019 року в бібліотеці відбувся круглий стіл «АБІС Коґа. Аспекти впровадження в Україні», що став особливою подією не лише для бібліотечної спільноти, а й для фахівців, які впроваджують АБІС Коґа в Україні. У заході взяли участь бібліотекарі, системні адміністратори, представники організацій з різних міст України: Харкова, Львова, Ізмаїла, Тростянця, Змієва, Бучі, які опікуються питаннями впровадження АБІС Коґа.

Круглий стіл «АБІС Коґа. Аспекти впровадження в Україні». Зліва направо: О. О. Василенко, І. І. Огура, О. І. Шуберт, Н. О. Євсюкова, О. М. Запороженченко, О. Є. Завалій, С. О. Дубик. 1–3 жовтня 2019 року

У 2019 році бібліотека розпочала проведення заходів з академічної доброчесності для учителів шкіл і школярів. Заходи проходять у рамках Днів відкритих дверей, загальноміських олімпіад для учнів 4–11 класів, що проводяться як безпосередньо в бібліотеці, так і на базі загальноосвітніх шкіл.

У 2019 році бібліотека запровадила інноваційну форму проведення масових заходів зі студентами — квести, які проводяться спільно зі Студентським сенатом, Студентським профкомом, волонтерами в рамках курсу «Інформаційні ресурси університету».

Квест «Тасмниці бібліотеки». Вересень – жовтень 2019 року

*Учасники квесту «Halloween у бібліотеці».
Жовтень – листопад 2019 року*

У 2019 року бібліотека започаткувала інвентаризацію підсобних фондів за допомогою бездротового сканера штрихкодів Syble XB-5055 R із функцією збирання даних й автосканування.

Бібліотека швидко реагує на виклики сучасності, зокрема у сфері розвитку онлайн-сервісів. В умовах пандемії COVID-19 із березня 2020 року було організовано роботу в дистанційному режимі, розширено діапазон послуг і ресурсів, які можна отримати віддалено.

Із метою забезпечення науково-дослідницької роботи викладачів, студентів та аспірантів університету працівники бібліотеки постійно працюють у наукометричних базах даних Web of Science, Scopus і Springer. Під час карантину щодня з домашніх комп'ютерів бібліотекарі здійснювали пошук наукових статей відповідно до навчальних програм університету, завантажували їх і розміщували в OneDrive для спільного доступу.

Працівники інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки постійно надають онлайн-послугу з присвоєння навчальним посібникам, монографіям, авторефератам дисертацій, науковим статтям класифікаційних індексів за таблицями УДК.

Онлайн-захід «Зелені проекти університетських бібліотек». 21 травня 2020 року

Бібліотека бере участь в онлайн-заходах, які проводить університет й інші організації та спільноти. Так, у рамках молодіжного фестивалю #БекетовУрбанФест на Ярмарку можливостей бібліотека презентувала ресурси й послуги, які вона на-дає своїм користувачам для комфортного навчання, дослідження, роботи і взаємодії.

21 травня 2020 року бібліотека взяла активну участь в онлайн-заході «Зелені проекти університетських бібліотек», на якому представила доповідь і презентацію про роботу бібліотеки з популяризації екологічного способу життя й академічної культури, основні напрями роботи із користувачами в системі екологічної освіти, участь бібліотекарів у програмах, акціях і проєктах, спрямованих на підвищення екологічної обізнаності українців і мотивації до екологічно свідомої поведінки.

13 червня були учасниками вебінару «Як редагувати Вікіпедію і не порушувати закон», де обговорювалися питання редагування Вікіпедії з правового аспекту.

21–22 червня 2020 року за запрошення Української бібліотечної асоціації та Гете-Інституту в Україні бібліотека взяла участь у німецько-українському науково-практичному онлайн-семінарі «Зелені бібліотеки».

У вересні 2020 року в університеті було поновлене навчання студентів в аудиторіях, а з листопада — за змішаною формою навчання, тож колектив повернувся до звичайного режиму роботи із дотриманням усіх санітарних норм та заходів безпеки.

12 жовтня 2020 року фонд бібліотеки поповнився унікальними виданнями, присвяченими історії м. Харкова, які презентували почесні гості університету — заступник Харківського міського голови з питань житлово-комунального господарства А. І. Руденко, заступник Харківського міського голови з питань інфраструктури міста Є. Н. Водовозов і депутат Харківської міської ради Г. М. Михайлов.

Учасники міського турніру юних винахідників і раціоналізаторів для учнів 6-11 класів. 2019 рік

*6-й міський науково-практичний конкурс для учнів 8-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів.
«Основи безпеки життєдіяльності». 2020 рік*

Виставка робіт В. П. Хижкового, доцента ХНУ ім. В. Н. Каразіна. 6 березня 2018 року

Круглий стіл «Абіс Копа. Аспекти впровадження в Україні». 1–3 жовтня 2019 року

*Презентація колекції книг, присвячених історії м. Харкова, у ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. Зліва направо: ректор, проф. В. М. Бабаєв, М. К. Сухонос, А. І. Руденко, Т. О. Лобинцева, Г. М. Михайлов, Т. П. Єлісєєва, Ю. В. Білас, Н. О. Євсюкова, Є. Н. Водовозов.
12 жовтня 2020 року*

19 листопада 2020 року бібліотека підписала Публічну заяву бібліотек щодо сприяння цифровій інклюзії, яку оголосила Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ (ІФЛА).

Згідно з цією заявою бібліотека зобов'язалася просувати кращий можливий доступ до Інтернет для спільнот і максимально широкий доступ до відповідного цифрового контенту та послуг, підтримуючи освіту, дослідження та участь в економічному, соціальному й культурному житті, а також надавати максимально можливу підтримку розвитку цифрових навичок, даючи користувачам можливість

бути успішними й упевненими користувачами Інтернету.

Із лютого 2021 року бібліотека долучилася до мережі цифрових хабів освітньої онлайн-платформи «Дія. Цифрова освіта»: <https://diia.gov.ua/>.

15 травня 2021 року напередодні свого 100-річного ювілею та з метою розвитку Центрального парку культури та відпочинку бібліотека приєдналася до акції «Посади де-рево», яка вже стала доброю традицією, адже цей парк створювали самі городяни, висаджуючи де-рева вздовж майбутніх алей.

Підвищення кваліфікації працівників є одним із пріоритетних напрямів роботи бібліотеки з кадрами. Два працівники бібліотеки захистили дисертації в Харківській державній академії культури (2018 і 2019 роки); два — отримали ступінь магістра у ХДАК, ще два навчалися на мовних курсах Центру іноземних мов ХНУМГ ім. О. М. Бекетова й отримали сертифікати (польська та англійська мови).

Упродовж 2013–2018 років фахівці бібліотеки отримали 14 свідоцтв Обласного навчально-методичного центру підвищення кваліфікації працівників культосвітніх закладів міста Харкова.

У 2013–2014 роках 33 працівники бібліотеки навчалися на дистанційних очно-заочних курсах із підвищення кваліфікації на базі Інституту післядипломної освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв у місті Києві й отримали дипломи. Чергове вручення дипломів відбулося 7 червня 2019 року.

Колектив бібліотеки після вручення дипломів. 2014 рік

Свято «Бібліотека дарує валентинку». 2021 рік

Вручення дипломів. 2019 рік

Підвищення кваліфікації. 2019 рік

Директор Наукової бібліотеки Н. О. Євсюкова з мером м. Харькова І. О. Тереховим. 29 вересня 2021 року

*Колектив бібліотеки — учасники акції «Посади дерево»
у Центральному парку культури та відпочинку*

Курси проводили кандидат педагогічних наук, професор, заслужений працівник культури В. В. Загуменна та кандидат історичних наук, доцент, член президії УБА Я. О. Хіміч. На заняттях проводили експрес-опитування, тренінги, майстер-класи, моделювальні ігри, слухачі виконували практичні завдання і проходили тестування.

Із 2014 року фахівці бібліотеки активно навчаються на масових відкритих онлайн-курсах «Prometheus» та онлайн-курсах від інших українських навчальних платформ.

Для більш продуктивної роботи у базах даних бібліотекарі є учасниками онлайн-вебінарів та онлайн-семінарів, які проводять провідні фахівці компанії Clarivate Analytics, «Наукові публікації – Publ. Science», Web of Science Group, міжнародного видавництва Springer Nature, консорціуму e-VERUM та ін.

Упродовж 2020 року співробітники бібліотеки пройшли навчання на платформі з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта» та отримали 29 іменних сертифікатів. Загалом у цьому році бібліотекарі отримали 231 іменний сертифікат і надалі продовжують активно навчатися.

Підвищення кваліфікації співробітників сприяло зміцненню авторитету і позитивного іміджу бібліотеки в університеті й бібліотечній спільноті.

Із 2014 року співробітники бібліотеки неодноразово ставали дипломантами конкурсу «Бібліотекар року», який проводить Методичне об'єднання бібліотек ЗВО Харківської зони.

У 2016 році бібліотека отримала Гран-прі конкурсу «Бібліотекар року – 2016» за створення біо-бібліографічного показника «Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова: ректорський вимір».

За високі досягнення в роботі, упровадження нових форм і методів обслуговування, удосконалення бібліотечних технологій колектив бібліотеки неодноразово був нагороджений грамотами Міністерства освіти і науки України, удостоєний багатьох почесних відзнак.

Директор бібліотеки Н. О. Євсюкова за сумлінну та творчу працю нагороджена Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, Харківської обласної державної адміністрації (2020), удостоєна знака «Відмінник освіти України» (2004). За рішенням Вченої ради університету від 31 серпня 2015 року Н. О. Євсюковій присвоєне звання «Заслужений працівник ХНУМГ ім. О. М. Бекетова». У 2019 році почесне звання «Заслужений працівник ХНУМГ ім. О. М. Бекетова» присвоєне Л. О. Христородовій.

Переможці конкурсу «Бібліотекар року – 2016»

О. М. Штангей (зліва) та С. І. Федяй

Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України нагороджені І. А. Біляєва, Л. О. Христородова, Н. О. Євсюкова, Г. А. Луценко, Л. М. Топоркова, Т. В. Іващенко, Н. М. Місайлова, грамотами Всеукраїнської спілки краєзнавців нагороджена Н. П. Тріпутіна. Подяку галузевого міністерства отримали Н. О. Рибаківа, О. М. Туманова, О. В. Мамаєва, В. О. Соколова, В. А. Ветчинкіна. Знака «Відмінник освіти України» були удостоєні П. М. Кузнецов, Г. А. Луценко.

22 жовтня 2001 року П. М. Кузнецов та 20 грудня 2021 року Н. О. Євсюкова на урочистих зборах освітян Харкова були вшановані як переможці обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена».

У 2017 році до 95-річного ювілею бібліотека отримала Подяку від колективу ХНУМГ ім. О. М. Бекетова «...за творчу та плідну співпрацю по збереженню Фонду історичної, освітньої, культурної, наукової спадщини університету та за популяризацію спадщини великого зодчого академіка архітектури Олексія Миколайовича Бекетова» та грамоту Первинної профспілкової організації студентів «за сумлінну працю, відданість справі, ефективність у досягненні завдань, поставлених перед університетом, та значний внесок у виховання студентської молоді».

У 2021 році колектив бібліотеки отримав Подяку від Студентського сенату університету.

Нині першочерговим завданням бібліотеки є задоволення інформаційних потреб користувачів, пов'язаних із навчальною та дослідницькою діяльністю студентів і викладачів університету. В інтересах свого користувача бібліотека шукає нові підходи до обслуговування, удосконалює свою діяльність, долучається до вітчизняних і світових проєктів із метою забезпечення доступу до світової наукової інформації й популяризації власних академічних ресурсів.

Колектив бібліотеки. Святкування 95-річного ювілею. 2017 рік

Відкриття виставки українського художника Олега Кіналя «Князі України-Русі. Історія еліт». 2018 рік

Семінар-тренінг у бібліотеці. 2020 рік

Колектив бібліотеки. 2020 рік

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ХНУМ ІМ. О. М. БЕКЕТОВА

році бібліотека співпрацює з кафедрою
ної екології мист. й заступачем
Станіславом Ківи. Учасність у Гранті, у
всього перебігався виданням грошей
м, придбання програми для автоматизації
ки і стажування в бібліотеці університету
Данії (Шотландія).

29 березня 2016 року бібліотека виступила проєкт «Землі
проекти університетської бібліотеки», у рамках якого
проводяться заняття з історії науки та культури від
кафедри історії ХНУМ ім. О. М. Бекетова. За участь
у проєкті, народі співробітників бібліотеки були
нагороджені дипломами лауреатів конкурс «Бібліотека
року 2020» Методичного об'єднання бібліотек 280
Харківської землі.

верні 2016 року бібліотека прийняла до
сорудує Elibuku та eNotes, був наданий
гоша доступ до бази електронних журналів
гожноравної користи DeGruyter, електронна
лекція Web of Science.

2017 року бібліотека має доступ до проєкту
інтегрованих наукометричних баз даних Web of
Science та Scopus, а з 2020 року - до
новітєвостях ресурсів (електронних книг)
ScienceDirect за кошти державного бюджету.

у 2017 році бібліотека стала повноцінним
членом Української бібліотечної асоціації (УБА)
та приєдналася до Загальнонаціонального
проєкту «Культура академічної доброчесності»
ролі бібліотек»

Clarivate
Analytics

Scopus

Назва бібліотеки ХНУМ ім. О. М. Бекетова є
учасником хмарного проєкту «Міжбібліотечна
бібліотека» Харківської області «Загальнонаціональний
проєкт», «Сфера науки».

Підвищення кваліфікації працівників є одним із пріоритетних напрямків роботи Научної бібліотеки ХНУМ ім. О. М. Бекетова.

Два працівники бібліотеки закінчили дисертації в
Харківській державній академії культури (2018 і 2019
роки), два - отримали ступінь магістра у ХДАК, ще два
навчалися на нових курсах Центру інтегрованих наук
ХНУМ ім. О. М. Бекетова й отримали сертифікати
(польська й англійська мови).

Упродовж 2013-2018 років фахівці бібліотеки
отримали 14 свідоцтв Обласного навчально-
методичного центру підвищення кваліфікації
працівників культурно-освітніх закладів міста Харкова.

У 2013-2014 роках 33 працівники бібліотеки
навчалися на дистанційних очно-заочних курсах
з підвищення кваліфікації на базі Інституту
наслідкової освіти Національної академії
культури і мистецтв у м. Києві й отримали дипломи.

7 червня 2019 року бібліотека закінчила
успішно очно-заочні курси з підвищення
кваліфікації Національної академії культури і
мистецтв у м. Києві й отримала дипломи.

Із 2014 року фахівці бібліотеки активно
навчалися на масових коротких курсах від
курсу «Інформація» та онлайн-курсів від
наших українських навчальних платформ.
Упродовж 2020 року співробітники бібліотеки
пройшли навчання на платформі з цифрової
грамотності «Дія. Цифрова освіта» та отримали
грантові сертифікати. Загалом у 2020 році
бібліотекарі отримали 231 мовний сертифікат
надалі продовжують активно навчатися.

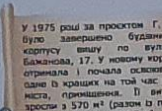
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ХНУМ ІМ. О. М. БЕКЕТОВА ВІД ІСТОРІЇ ДО СЬОГОДНІ

у бібліотеці. 1930-ті роки

Прийняття бібліотеки в радянські «Підприємства культури»

у 1975 році за проєктом Г. В. Сосуріди

Бібліотекарі, 1980-ті роки

Наукова бібліотека ХНУМ
в 1922 році об'єднана
університетом місцевого
О. М. Бекетова.
У довоєнний період бібліотека
першою публікує навігатор
сінати загальної площі
книжкового фонду праці
10 до 22 години.
Після завершення набрання
до вул. Революції, 12 (позовні
1930-х років бібліотека
важкою протистоїла наслідкам
світової війни внаслідок чого
(1941-1943 роки), сповна
радощу «Підприємства культури»
Київської м. Фрунзе (у
своїх умовах війни й
проєкт і робота бібліотеки

у 1975 році за проєктом Г. В. Сосуріди
було завершено будівництво нового
корпусу внаслідок чого
Бекетова, 17. У новому корпусі бібліотека
отримала і почала освоювати простір,
дане в кращий на той час серед бібліотек
міста, приміщення. Й виробили площі
зросли з 570 м² (разом із пунктами видачі
в гурткіжках) до 2165 м².

М. БЕКЕТОВА. ЕННЯ

М. О. М. Бекетова заснована
з Харківським національним
сотодарства Імени

Бібліотека розташовувалася
на
ного 90 м² і через обмеженість
ковала як бібліотека-читальня з

дрови третього поверху будинку
иной Куликівський узвіз) у другій
Бібліотека отримала два залу, які
утилися 40 років. Під час Другої
Бібліотека перебувала в евакуації
начку в м. Адлері, на території
платури», згодом — у стовпів
васний (Бішкек). Незважаючи на
жесткі втручання, наочальний
ки не зупинилися.

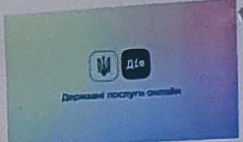

Бібліотека бібліотеки. 1980-ті роки

Завдання проекту «Єдина картка читача» студентам і
навчальним університету надається доступ до фондів та
електронних ресурсів шляхом безоплатного
обслуговування в читальних залах бібліотеки (ЛБД), які
приналежать до проекту.

У 2014 року започатковано спільний
проект Музейного комплексу і бібліотеки
«Спадщина університету: Історія. Наука.
Культура. Особистість», у якому
дискусійні теми, пов'язані з історією,
сьогоденням і майбутнім
університету.

Із липня 2021 року бібліотека долучилася до
Мережі цифрових таблиць освітніх онлайн-
платформ «Дія. Цифрова освіта».
<https://dii.gov.ua/>

15 травня 2021 року напередодні свого 100-
річчя квітень та з метою розвитку Парку
ім. М. Горького бібліотека приєдналася до акції
«Посади дерево», яка вже стала добрим
традицією, адже цей парк створювали самі
городяни, висаджуючи дерева відразу майбутніх
акції.

Бібліотека постійно веде власні проекти:
«Проект «Імени Харківського національного університету імені
господарства Імени Олексія Миколайовича Бекетова у Вікіпедії»;
«Міжнародний ресурс «Галерея іменів ХНУМГ ім. О. М. Бекетова»;
«Електронний ресурс «Праці викладачів ХНУМГ ім. О. М. Бекетова» та ін.

Імени ХНУМГ у Вікіпедії

Галерея іменів ХНУМГ

Праці викладачів ХНУМГ

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

Видатні імени минулого
Абрамів Ілля Олександрович
Барибаш Борис Михайлович
Бекетов Олексій Миколайович
Борис Володимир Олександрович
Білогуб Віталій Дмитрович
Бутенко Юрій Ілліч
Воробієв Юрій Іларіонович

Підручники (2016-2020)
Підручники (2010-2015)
Навчальні посібники (2019-2021)
Навчальні посібники (2016-2018)
Навчальні посібники (2013-2015)
Навчальні посібники (2010-2012)
Монографії (2019-2021)
Монографії (2016-2018)
Монографії (2013-2015)
Монографії (2010-2012)

СОЦІОКУЛЬТУРНА ТА ВИКОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ХНУМГ ім. О. М. БЕКЕТОВА

Бібліотечні фахівці використовують новітні (інтерактивні) форми виконання роботи з
студентами: квести, флешмоби, різноманітні свята, які дають змогу отримати нові
знання, навички, розвивають зогнітне мислення і уяву.

Квести «Лабіринти бібліотеки»

Квести «Найдовше у бібліотеці»

Освітній квест «Академічна доброчесність»

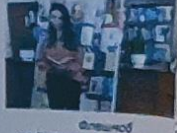
Зйомка кліпу Духового язз-ін
у бібліотеці

Флешмоб
«Молодь читає –
Харківщина процвітає»

Флешмоб
«Пікрась Університет кольорами
вишад-ки»

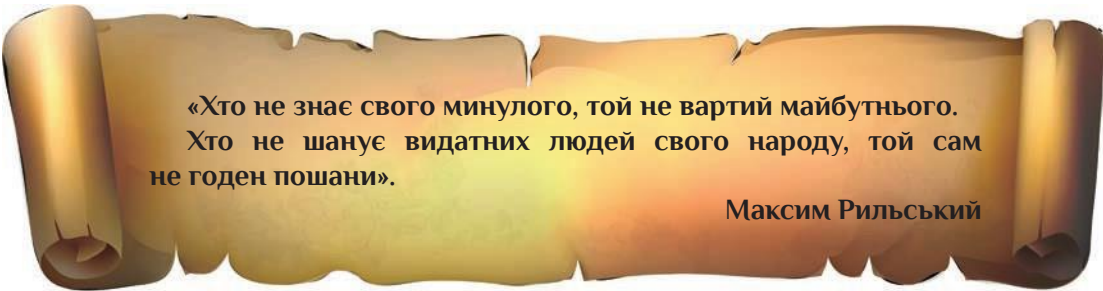

Флешмоб
«#GlobalLibraryUkraine2020»

Свято «Бібліотека відкриває Валентинку»

ІСТОРІЯ БІБЛІОТЕКИ В ОСОБИСТОСТЯХ

«Хто не знає свого минулого, той не вартий майбутнього.
Хто не шанує видатних людей свого народу, той сам
не годен пошани».

Максим Рильський

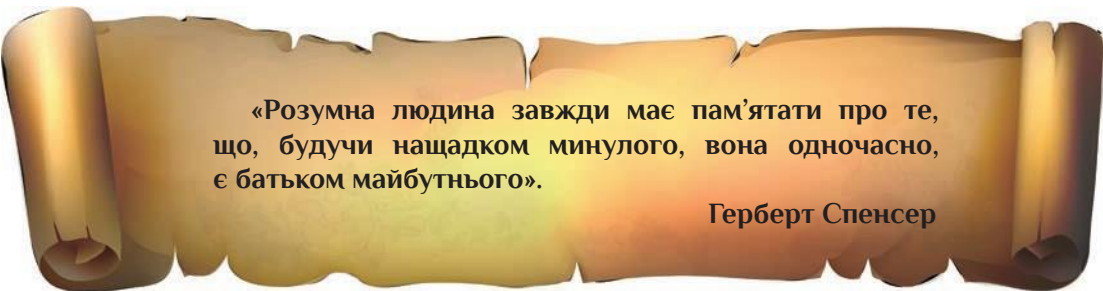
«Сучасне – завжди на дорозі з минулого в майбутнє».

Олександр Довженко

«Ті, хто не пам'ятають минулого,
приречені проживати його заново».

Джордж Сантаяна

«Розумна людина завжди має пам'ятати про те,
що, будучи нащадком минулого, вона одночасно,
є батьком майбутнього».

Герберт Спенсер

Петі Зоя Іванівна

Зоя Іванівна (у дівочтві Дмитрієва) народилася у 1902 році у Харкові. У 1919 році закінчила гімназію. З 1921 до 1922 року працювала журналісткою при Наркомземі УСРР. У 1927 році Зоя Іванівна одружилася з Володимиром Миколайовичем Петі. У 1933 році в них народився син Сергій.

У 1938–1940 роках В. М. Петі працював у Харківському інституті інженерів комунального будівництва (нині — Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова). Талановитий архітектор, прекрасний майстер станкової графіки, він брав участь у реконструкції будівель старого оперного театру в Харкові по вулиці Римарській, Держбанку на Сумській. З вересня 1941 року В. М. Петі був заарештований представниками міського відділу НКВС «як колишній

волонтер армії Колчака, батько якого був розстріляний червоними»*. У 1942 році Володимира Миколайовича розстріляли.

У 1941–1943 роках Зоя Іванівна залишалася в окупованому Харкові, працювала в їдальні № 1 офіціанткою. Із 1 січня 1944 до 1947 року (за даними архівних документів) вона працювала в бібліотеці Харківського інституту інженерів комунального будівництва на посаді бібліографа.

23 серпня 1947 року Зою Іванівну разом із 14-річним сином як «членів сім'ї зрадника Батьківщини» на три роки заслали до Актюбінської області (Казахстан).

Володимира Миколайовича Петі реабілітували 11 листопада 1959 року, а дружину і сина Сергія — у 1964 році.

Потапова Антоніна Георгіївна

Антоніна Георгіївна народилася 24 лютого 1898 року у Харкові. У 1916–1920 роках навчалася на історико-філософському факультеті Харківського університету. У 1937 році закінчила бібліотечні курси й отримала 5-й (вищий) розряд бібліотечного працівника.

Під час окупації м. Харкова німецько-фашистськими загарбниками перебувала в місті.

Із кінця 1947 до 1950 року працювала в бібліотеці Харківського інституту інженерів комунального будівництва, послідовно обіймаючи посади бібліотекаря, старшого бібліотекаря та завідуючої бібліотекою.

* ДАХО, ф. Р-6452, оп. 1, спр. 6280, арк. 427.

Медведева Анастасія Сергіївна

Особовий листок А. С. Медведевой

Анастасія Сергіївна народилася у 1894 році у Харкові. Батько — службовець, мати — домогосподарка. У 1913 році закінчила 2-гу жіночу гімназію. Із листопада 1913 працювала бібліотекарем в Управлінні Південної залізниці. У 1920 році Анастасію Сергіївну перевели до бібліотеки при Дільничному комітеті профспілки залізничників, де вона працювала спочатку на посаді завідувача бібліотеки, а згодом — бібліотекаря. У 1925–1928 роках працювала в бібліотеці при місцевому Південної залізниці, а з 1930 року — завідувачем бібліотеки при фізико-хімічному факультеті Харківського інституту народної освіти (нині — ХНУ ім. В. Н. Каразіна). У 1932–1939 роках очолювала бібліотеку при місцевому Південної залізниці, згодом перейшла на посаду завідувача бібліотеки на Новій Баварії.

Під час окупації м. Харкова німецько-фашистськими загарбниками перебувала в місті.

Із 1 квітня 1944 року (наказ № 39 від 05.04.1944 р.) до 5 квітня 1948 року (наказ № 43 від 03.04.1948 р.) працювала в бібліотеці Харківського інституту інженерів комунального будівництва на посаді завідувача бібліотеки, а з 5 квітня 1948 року (наказ № 43 від 03.04.1948 р.) — бібліотекаря.

Ніколаєва Олександра Георгіївна

О. Г. Ніколаєва

Олександра Георгіївна народилася в 1923 році. Працювала в бібліотеці Харківського інституту інженерів комунального будівництва на посаді старшого бібліотекаря у 1950–80-х роках. Учасник бойових дій Другої світової війни. Воювала у складі військових частин Ленінградського, 3-го Прибалтійського фронтів у званні старшого сержанта.

Померла у 1992 році.

Коваль Лука Тихонович

*Лука Тихонович
з дружиною Валентиною Володимирівною*

Лука Тихонович народився у 1903 році в с. Попівка Опішнянського району Полтавської області. У 1918 році закінчив Опішнянське вище початкове училище, у 1924 році — педагогічний технікум (с-ще Білики Полтавської області). Із червня 1925 до жовтня 1926 року працював у дитячій трудовій колонії ім. М. Горького на посаді заступника завідувача колонії. А. С. Макаренко в «Педагогічній поемі» відтворив його в образі політрука Тихона Несторовича Ковалю: «...був людиною селянською. Доживши до двадцяти чотирьох років, він устиг внести в свою біографію багато цікавих моментів, здебільшого з сільської боротьби, набув міцних запасів політичної дії, був до того ж людиною розумною і добродушно-спокійною. Із колоністами він із першої зустрічі заговорив як рівний їм товариш, на полі і на току показав себе досвідченим господарем»*.

«Парубок був хоч куди: густа шевелюра, спортивна виправка...»** — згадувала Валентина Володимирівна Хрипова (дружина Л. Т. Ковалю) про ті далекі роки. Вона була вихованкою колонії й одразу його примітила. Незважаючи на велику різницю у віці (13 років), вони вирішили поєднати свої долі.

На роботу до трудової колонії Лука Тихонович прийшов після закінчення педагогічного технікуму, маючи чималий досвід комсомольської роботи. Одним із його завдань була організація комсомольського осередку серед вихованців колонії. Валентина Володимирівна пізніше стала

вихователем і допомагала Луці Тихоновичу в нелегкій педагогічній роботі.

Минали роки... Із листопада 1936 до квітня 1939 року працював директором Охтирського дитячого містечка, де виховувалися близько тисячі дітей, а перед війною — з травня 1939 до квітня 1941 року — очолював Утківський дитячий будинок на Харківщині.

Був призваний до армії, де з навчань одразу потрапив на фронт. Із 1941 до 1945 року командував мінометною ротою, гвардійським полком. Брав участь у найважливіших битвах Другої світової війни: Сталінградській і на Курській дузі. У Білорусії під Бобруйськом був контужений і тяжко поранений, довго перебував у шпиталі.

Лука Тихонович був нагороджений орденами Червоної Зірки, Бойового Червоного Прапора, Вітчизняної війни I і II ступенів; медалями «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років».

Коли рани загоїлися, поїхав за сім'єю до Оренбурзької області: там на нього чекала дружина Валентина і доньки — Галина і Кароліна. Усією родиною повернулися до Харкова.

Із 1948 року працював директором Облгоспторгу, з 1949 — директором хлібзаводу № 2, із 1950 — завідувачем навчальних майстерень Харківської школи № 56 для глухих дітей.

Із 22 серпня 1950 року до 18 червня 1961 року працював на посаді завідувача бібліотеки Харківського інституту інженерів комунального будівництва.

Колектив бібліотеки тоді складався з 9 працівників. Л. Т. Коваль приділяв увагу поповненню фонду бібліотеки навчальною, науковою літературою, поліпшенню обслуговування читачів. Так, студентам-заочникам аж до кінця 70-х років необхідні книги надсилалися поштою, працював міжбібліотечний абонемент. Розвивали довідковий апарат, поповнювали генеральний алфавітний каталог, а в 1955 році створили систематичний каталог, який гарантував повноту його наповнення з 1945 року.

Боліли старі рани, турбувало здоров'я, і в 1961 році Лука Тихонович пішов на пенсію. До них у гості часто приїздили макаренківці, разом з якими родина Ковалів відвідувала пам'ятні місця.

* Макаренко А. С. Твори : у 7 т. Київ : Рад. школа, 1953. Т. 1: Педагогічна поема. С. 212.

** Профилатова Т. Лука и Валентина : [о зав. библиотекой ХИИКС Луке Тихоновиче Ковале] // Красное знамя. 1985. 16 июня.

Гурін Микола Васильович

Колектив бібліотеки.

У першому ряду в центрі – директор М. В. Гурін.

Початок 1970-х років

Микола Васильович народився 8 листопада 1921 року. У 1938–1940 роках — курсант Харківського залізничного аероклубу. У 1940 році вступив до військового авіаційного училища в м. Чугуєві, навчання в якому закінчив офіцером. 1941–1946 роки — інструктор-льотчик Чугуївського вищого авіаційного училища. Із 1946 до 1961 року служив на Сахаліні, у Москві, Амурській області.

Доля робить крутий віраж. З 1961 року М. В. Гурін починає працювати у Харківському інституті інженерів комунального будівництва. Із 1962 до 1976 року успішно керував колективом бібліотеки, який тоді налічував 13 співробітників. У 60-ті роки в бібліотеці були створені алфавітний каталог для читачів, алфавітно-предметний покажчик до систематичного каталогу. Трохи пізніше, в 70-ті роки, були сформовані топографічний каталог, алфавітні каталоги підсобних фондів читальних залів. У ці роки в окремий підрозділ виокремився бібліографічний відділ, значно зміцнилася матеріальна база бібліотеки.

М. В. Гурін нагороджений орденом Червоної Зірки, медалями «За перемогу над Німеччиною», «За бойові заслуги» та ін.

Кузнецов Петро Микитович

П. М. Кузнецов

Петро Микитович народився 18 березня 1936 року в селі Уди Золочівського району Харківської області. Його батьки — Микита Васильович (учасник Другої світової війни) й Анна Трохимівна — усе життя працювали в колгоспі. У воєнний час, у 1944 році, Петро Микитович пішов до місцевої школи. Після її закінчення у 1954 році працював токарем на ХЕМЗі, потім — у колгоспі рідного села.

У 1955 році вступив до Харківського сільськогосподарського інституту ім. В. В. Докучаєва на економічний факультет. Після закінчення інституту отримав спеціальність агроном-економіст, працював інженером із технормування в радгоспі «Барвінківський» Харківської області; далі — на керівних посадах в Ізюмі, селищах Шевченкове, Золочів. Обирався депутатом місцевих рад, членом райкому партії.

У 1972 році очолював районний комітет із відзначення 250-річчя від дня народження Г. С. Сковороди, виступав на засіданні республіканського комітету, був нагороджений пам'ятною медаллю. З 19 січня 1976 року Петро Микитович обіймав посаду завідувача бібліотеки Харківського інституту інженерів комунального будівництва (надалі — директор бібліотеки Харківської національної академії міського господарства), якою успішно керував до 2014 року (37 років). Це ціла епоха в історії бібліотеки. За цей час було

*П. М. Кузнецов (крайній праворуч)
у роки роботи в райкомі*

«обжито» нове приміщення, збільшився штат, з'явилися 8 читальних залів (5 із них — у гуртожитках), створені відділ книгозберігання, абонемент художньої літератури, абонемент наукової літератури, відкрився абонемент навчальної літератури для студентів заочного відділення, абонемент з обслуговування учнів муніципального ліцею.

У цей період були відкриті 11 філій інституту (Генічеськ, Донецьк, Житомир, Куп'янськ, Маріуполь, Полтава, Сімферополь, Енергодар, Ялта, Євпаторія), де працювали бібліотеки-філії (керівництво здійснювалося з Харкова).

У 1999 році завдяки участі академії в проєкті Tempus Tasis настав новий етап розвитку бібліотеки — автоматизація бібліотечних процесів. У 2003 році придбано 5 робочих місць ліцензійної електронної бібліотечної програми «Лібер Медіа», у 2005 — відкрили зал інформаційного сервісу для користувачів, у 2008–2009 роках перейшли на АБІС Koha.

Діяльність Петра Микитовича Кузнецова була високо оцінена: він удостоєний почесних відзнак: «Переможець соціалістичного змагання» (1977 р.) та «Відмінник освіти України» (2001 р.); нагороджений Почесними грамотами Державного комітету з народної освіти СРСР (1990 р.) та Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації як переможець обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» в номінації «Кращий директор вузівської бібліотеки».

Розширене засідання Вченої ради до 80-річчя академії.

Зліва направо: В. Т. Семенов, О. М. Туманова, Н. О. Рибаківа, Н. М. Місайлова, І. А. Біляєва, П. М. Кузнецов, Л. М. Шутенко, Л. К. Бесарабова, Г. А. Луценко, О. В. Мамаєва, Л. М. Киріченко. 21 листопада 2002 року

Нагороди П. М. Кузнецова

Під керівництвом П. М. Кузнецова, бібліотека неодноразово займала перші місця у змаганнях серед бібліотек ЗВО, у 1988 році читальні зали в гуртожитках були визнані переможцями республіканського огляду-конкурсу серед читальних залів.

Нині в бібліотеці працюють бібліотекарі, яких приймав на роботу директор Петро Микитович Кузнецов, серед них — нинішній директор бібліотеки Н. О. Євсюкова, заступник директора О. М. Штангей, начальники відділів О. М. Запороженко, Ю. А. Моргун, О. М. Туманова, Л. О. Христоводорова.

Петро Микитович виявив себе талановитою, творчою особистістю, відповідальним, ініціативним, справедливим керівником, який уболівав за якісну роботу бібліотеки, а також доброю і чуйною людиною, адже переймався долею кожного свого працівника.

Засідання Методичної ради бібліотеки.

Зліва направо: В. О. Соколова, Т. В. Іващенко, Л. М. Топоркова, Г. А. Луценко, П. М. Кузнецов, Н. О. Євсюкова, Н. П. Тріпутіна, Л. К. Бесарабова, Н. О. Рibaкова, З. М. Алексеїцева

Зліва направо: О. І. Малєєв, А. І. Кузнецов, Г. В. Стадник, П. М. Кузнецов. 2006 рік

ВІДДІЛИ ТА СЕКТОРИ БІБЛІОТЕКИ

Відділ обслуговування читачів

Функції повного, якісного та оперативного задоволення інформаційних потреб користувачів бібліотеки успішно виконує відділ обслуговування читачів, структура якого постійно удосконалювалася відповідно до потреб часу та подальшого розвитку закладу: створювалися нові підрозділи і сектори.

У різні роки відділ очолювали Л. А. Серік, Л. М. Топоркова (1988–2012), О. О. Хоменко (2013–2014), Л. О. Христоворова (2014–2016). Із 2016 року відділ очолює Л. М. Смеркус.

Людмила Миколаївна Смеркус

Обслуговування користувачів упродовж багатьох років здійснювали такі кваліфіковані фахівці бібліотечної справи, як Т. В. Іващенко, Т. Л. Ляпенко, Л. М. Валужина, Н. В. Філіппова, Л. О. Карташова, К. В. Ткачова, О. Ф. Сергієнко, З. М. Алексеїцева, В. О. Філіппова, Н. С. Дрічкова, А. Г. Геворкян, Ю. А. Моргун, Г. І. Каретіна, М. В. Дмитрієва, Т. О. Гетьманова, Н. І. Ященко, Т. В. Білейчук, Л. В. Замула, Ю. В. Савісько, О. В. Бородавка, Ю. О. Дроговоз, Н. В. Глущенко, Л. О. Петренко, О. А. Удовіченко, Г. Г. Багдасарянц, та ін.

У перші роки своєї діяльності через обмеженість фонду бібліотека працювала як бібліотека-читальня. Згодом поповнення фонду навчальною та науковою літературою дало змогу більш ефективно задовольняти інформаційні потреби користувачів. У 60-х роках для «читачів працівників інституту і студентів, які були охайними читачами», започаткували відкритий доступ до літератури художнього відділу, технічних відділів, довідкового відділу. Також був уведений відкритий доступ «для усіх дипломників до літератури з типового проектування»*.

Працівники відділу обслуговування читачів допомагали користувачам підбирати літературу для навчального процесу й наукової діяльності, зокрема для дипломного і курсового проектування, організовували виставки до знаменних і пам'ятних дат, виставки нових надходжень, проводили огляди літератури на різні теми в приміщенні бібліотеки та гуртожитках із застосуванням місцевого радіозв'язку, обслуговували читачів із використанням міжбібліотечного абонементу (МБА). У 1962 році через МБА читачі отримували книги з 11 бібліотек. На замовлення студентів-заочників формували комплекти підручників і надсилали поштою, вели облік надісланої літератури

* План работы библиотеки ХИИКС за 1962 г. С. 1.

й листувалися з читачами. Так, у 1963 році надіслали понад 100 посилок. Працівники абонементу й читального залу працювали у дві зміни до 20.00.

Організовували та проводили масові заходи: диспути, бесіди, конференції, літературні вечори, а також вели бюлетень «Читачі про книги», у якому записували враження читачів від прочитаної літератури.

Для більш ефективного задоволення читацьких потреб співробітники відділу вели зошит незадоволеного попиту читачів, систематично проводилася робота з ліквідації читацької заборгованості.

У 1965 році почав працювати читальний зал при гуртожитку № 2, у 1968 — при гуртожитку № 3.

У 1967 році було введено метод видавання книг за книжковими формулярами без запису у читацький формуляр, що значно прискорило процес обслуговування. Працівники відділу аналізували читацькі формуляри студентів 1–4-х курсів із метою встановлення відсотка читаності літератури. Результати аналізу обговорювали на виробничих нарадах разом із членами Бібліотечної ради й ухвалювали проведення низки заходів для покращення обслуговування користувачів і популяризації читання.

У 1970-х роках активізувалася масова робота бібліотеки. До проведення різноманітних заходів залучалися не тільки співробітники бібліотеки і студенти ХПКБ, але й студенти Харківського інституту мистецтв. Запрошувалися також харківські письменники, поети, журналісти. Під час проведення масових заходів активно використовувалися аудіовізуальні засоби, зокрема репродукції, плакати, діапозитиви, діафільми, грамплатівки.

На 1 січня 1970 року кількість читачів бібліотеки складала 4505 осіб.

У 1971 році розпочала роботу філія бібліотеки при гуртожитку № 4, до якого з основного фонду передали близько 8000 книг. Для поліпшення обслуговування студентів-заочників у 1972 році виділили спеціальний окремий фонд, а з 1973 року в бібліотеці ввели видачу підручників студентам-першокурсникам заздалегідь сформованими комплектами. Згодом стали традиційними комплексні заходи Дні першокурсника, у рамках яких проводили екскурсії бібліотекою, оформлювали книжкові виставки, проводили огляди літератури, усні журнали й інші заходи.

У 1976 році запис студентів I курсу почали проводити диференційовано: за факультетами, спеціальностями, групами.

Із 1 лютого 1979 року запрацював новий читальний зал при гуртожитку № 5.

Працівники читальних залів при гуртожитках.

*Зліва направо: Т. В. Білейчук, Л. В. Пакіш,
Р. П. Погрецька, О. М. Лихограй, В. Г. Докашенко*

На 1 січня 1980 року кількість читачів бібліотеки складала 6252 особи.

На абонементі читачів обслуговували диференційовано за такими категоріями:

- студенти стаціонару й вечірнього факультету (1–4 курси — за курсами, факультетами, групами);
- студенти заочного відділення;
- викладачі та співробітники інституту;
- слухачі підготовчого відділення.

Особлива увага приділялася обслуговуванню студентів-іноземців, для яких підбиралися комплекти підручників, проводилися екскурсії бібліотекою, масові заходи, присвячені національним святкам і традиціям.

У період з 1 квітня до 30 вересня 1980 року проходив огляд-конкурс на кращу бібліотеку по роботі з читачами-боржниками, у якому бібліотека ХПКБ посіла 1-ше місце серед бібліотек своєї категорії.

*Б. М. Голуб проводить вечір поезії в гуртожитку № 5.
1979 рік*

У 1980-ті роки був виокремлений сектор виховної роботи бібліотеки, що дозволило урізноманітнити форми і методи масової роботи, розширити тематику заходів та поліпшити їх якість.

Із метою підвищення рівня проведення масових заходів підтримувався тісний контакт із відділом технічних засобів навчання інституту. Заходи, що потребували відповідного технічного забезпечення, проводилися в аудиторіях, обладнаних кіноустановками, мікрофонами, затемненням, автоматичними слайдпроекторами, звуковідтворювальною апаратурою. У 1982 році для бібліотеки придбали магнітофон «Іній».

Під час проведення масових виховних заходів активно використовувалися результати наукових досліджень із краєзнавства завідувача сектора виховної роботи, активного члена клубу «Краєзнавець» Н. П. Тріпутіної. Із 2001 року науковий доробок Наталії Петрівни складають майже 90 друкованих публікацій у наукових і науково-популярних виданнях.

За плідну та творчу працю вона неодноразово була нагороджена Подяками й Грамотами міського голови м. Харкова, Правління Всеукраїнської спілки краєзнавців. Наталія Петрівна — лауреат творчої премії Харківського міськвиконкому в галузі краєзнавства ім. Д. І. Багалія, удостоєна почесного звання «Заслужений працівник ХНУМГ ім. О. М. Бекетова».

У 2018 році Наталія Петрівна відзначена дипломом лауреата конкурсу «Бібліотекар року-2018» Методичного об'єднання бібліотек ЗВО Харківської зони за кращу науково-дослідну роботу.

На абонементі художньої літератури. Зліва направо: користувач бібліотеки, А. Г. Геворкян, Т. Л. Ляпенко

У 1984 році розпочав роботу абонемент художньої літератури з відкритим доступом до найбільш популярних видань вітчизняної та світової літератури. Із метою популяризації читання серед студентів вишу працівники абонементу постійно проводили бесіди про наявні в фонді бібліотеки художні твори й нові надходження, а також огляди літературно-художніх журналів.

У середині 1980-х років наукова література була відділена від навчальної, що дало змогу в 1987 році відкрити абонемент наукової літератури, який здійснює обслуговування професорсько-викладацького складу університету й забезпечує всі категорії користувачів документами для наукової роботи.

У квітні 1988 року у приміщенні 3-го читального залу був організований пункт обслуговування студентів заочного факультету,

Н. П. Тріпутіна під час презентації монографії «У двобій з небуттям: комунальне господарство Харкова у роки Другої світової війни». 2018 рік

Співробітники наукового абонементу. Зліва направо: О. А. Удовіченко, В. О. Соколова, Ю. М. Балабанік

Співробітник абонементу навчальної літератури для студентів заочного відділення Н. В. Глущенко

а в 1990 — відкритий абонемент навчальної літератури для студентів заочного відділення.

Із 2002 року на абонементі наукової літератури проводилася робота зі введення ретрофонду наукового абонементу і здійснювалося налаштування програми «Лібер Медіа» на видачу книг в автоматизованому режимі.

Із 1 вересня 2011 року відділ навчальної літератури розпочав обслуговування читачів у автоматизованому режимі і став працювати за попереднім замовленням, що дозволило уникнути черг під час видавання книг.

На сучасному етапі функціонує ефективна система обслуговування користувачів, яка складається з трьох абонементів (абонемент обслуговування студентів денної, заочної та дистанційної форми навчання; абонемент наукової літератури; абонемент художньої літератури;), семи читальних залів (читальний зал № 1 — суспільно-економічної літератури; читальний зал № 2 природничої та технічної літератури; читальний зал № 3 інформаційного сервісу; читальні зали при гуртожитках університету) та бібліотечні пункти при кафедрах та інших підрозділах вишу.

Нині у відділі обслуговування працює згуртований колектив кваліфікованих фахівців, які здійснюють оперативне та якісне задоволення потреб користувачів різних категорій в інформації, покращують якість бібліотечних послуг, організовують комфортне бібліотечне середовище: Л. М. Смеркус, О. В. Бородавка, Ю. О. Дроговоз, Н. В. Глущенко, Л. О. Петренко, О. А. Удовіченко, О. О. Хоменко, Ю. В. Савісько, К. С. Блощенко, Г. Г. Багдасарянц, Н. І. Яценко, Т. В. Білейчук.

*Співробітники відділу обслуговування.
Зліва направо: (1-й ряд): О. А. Удовіченко, Л. М. Смеркус;
(2-й ряд): Т. В. Білейчук, Г. Г. Багдасарянц,
О. О. Хоменко, Н. В. Глущенко, Ю. О. Дроговоз,
О. В. Бородавка. 2020 рік*

Працівники відділу систематично вивчають інтереси користувачів шляхом проведення бесід під час запису до бібліотеки, видачі літератури та її повернення до бібліотеки, за допомогою аналізу активності використання фонду, наданих бібліографічних довідок і проведення соціологічних мінідосліджень.

У бібліотеці діє проєкт «Єдина картка читача», у рамках якого всі студенти й науковці університету отримують єдиний читацький квиток.

Задля максимального задоволення бібліотечно-інформаційних запитів користувачів працівники відділу використовують МБА та службу електронної доставки документів (ЕДД). Бібліотека має угоди на абонування через МБА з ЦНБ ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Науковою бібліотекою Національного технічного університету «ХП» та Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка.

Бібліотекарі відділу обслуговування читачів беруть участь у проведенні лекційних і практичних занять для студентів першого курсу з дисципліни «Інформаційні ресурси НБ ХНУМГ ім. О. М. Бекетова», на яких студентів ознайомлюють зі структурою бібліотеки, правилами користування та графіком роботи, її інформаційними ресурсами та послугами; звертають увагу на принципи академічної доброчесності й запобігання проявам плагіату.

Співробітники відділу використовують як традиційні, так і новітні форми й методи залучення студентів до читання. Бібліотекарі намагаються якнайповніше розкрити свій фонд для користувачів, тому діють постійні і мобільні книжкові

виставки. До всіх визначних заходів, які проводяться в університеті, оформлюються тематичні виставки, а також виставки, присвячені видатним діячам науки.

Популярними серед студентів є виставки-інсталяції: ялинки з книг, об'ємні експозиції у вигляді робіт, колажі з обкладинок книг. Завдяки таким експозиціям у читачів з'являється зацікавлення книгою, виникає інтерес до читання, формується розуміння унікальності та неповторності світу книги.

Бібліотека також застосовує форми дистантного обслуговування — віртуальні виставки. Вони передбачають презентацію видань в інтернет-середовищі, що розкриває їхній зміст, а також доступ до матеріалів бібліографічного, фактографічного, енциклопедичного характеру, що існують в електронному вигляді і доступні через мережу Інтернет. На увагу заслуговує віртуальна виставка «9 листопада — День української писемності і мови», яка на ютубі набрала понад 16 тисяч переглядів (<https://www.youtube.com/watch?v=uc1kLkJfzqI>).

Зорієнтуватися у виборі художніх творів для читання студентам допомагають рекомендаційні списки літератури: «100 книг, які варто прочитати в житті», «Найвідоміші книги про кохання», «Така розмаїта фантастика», «Кращі книжки про Харків і харків'ян», «Gaudeamus igitur» (кращі книжки про студентів і студентське життя), «Кращі книжки сучасних українських авторів» та інші, які містять бібліографічний опис книг, фото обкладинок та анотацію.

Із метою популяризації читання бібліотека щорічно проводить конкурс «Кращий читач року», за результатами якого визначають найактивніших користувачів. У рамках конкурсу проходять веселі лотереї, вікторини, учасників яких нагороджують солодкими призами. Переможець конкурсу отримує головний приз — книгу.

Кращий читач 2018 року бібліотеки А. А. Мірошник, на той час студент будівельного факультету університету, отримав звання «Найактивніший читач» у фестивалі «Читач року», який проводила Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка серед закладів вищої освіти України.

Залучити нових читачів до бібліотеки, зацікавити студентів читанням допомагає участь у флешмобах, які надають нові комунікаційні можливості, сприяють самоствердженню, заряджають учасників позитивними емоціями.

28 вересня 2017 року в Харкові відбувся флешмоб «Молодь читає — Харківщина процвітає» з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек.

Участь у ньому запам'яталась як студентам університету, так і бібліотекарям. Проведення заходу мало на меті згуртувати молодь навколо ідеї культурного та інтелектуального розвитку регіону, посилити її інтерес до читання, а також продемонструвати, що місце сучасної бібліотеки саме в центрі важливих для громади подій, а її соціальна місія — об'єднувати та надихати на розвиток. Працівники бібліотеки і студенти гідно презентували університет, за що й отримали офіційний лист-подяку від Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації.

*Флешмоб «Молодь читає — Харківщина процвітає».
28 вересня 2017 року*

4 березня 2019 року співробітники бібліотеки взяли активну участь у міжнародному флешмобі «Великий Шевченко», ініційованому Міністерством молоді та спорту України й активною українською молоддю та приуроченому до 205-річчя від дня народження Великого Кобзаря. Захід проводився з метою вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка; представлення пам'ятників Тарасові Шевченку, установлених у різних регіонах України та країнах світу; засвідчення визнання та любові до творчості генія українського народу. Бібліотекарі зняли відео, на якому вони читали уривки з творів Т. Г. Шевченка та власні вірші про видатного українського поета на фоні пам'ятника, розташованого в середмісті Харкова — у Міському саду ім. Т. Г. Шевченка, при вході на центральну алею з боку вулиці Сумської; передали естафету Науковій бібліотеці Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди та опублікували відео на офіційній сторінці флешмобу і на власній сторінці у фейсбуці.

Квест «Тасмниці бібліотеки». Вересень-жовтень 2019 року

Квест «Halloween у бібліотеці». Жовтень-листопад 2019 року

Працівники відділу обслуговування читачів беруть участь у багатьох заходах, які проводять Студентський клуб, сенат і профком студентів університету.

У вересні 2019 року бібліотека започаткувала проведення квестів для студентів. Найбільшу зацікавленість першокурсників викликав квест за мотивами книг Джоан Роулінг про Гаррі Поттера.

Бібліотека гостинно відчинила двері для своїх читачів, які за допомогою книжкової магії перетворилися на учнів Гогвортської Школи Чарів і Чаклунства. Їм довелося пробиратися заплутаними книжковими лабіринтами, добирати ключі від замків кімнат, у яких вони були «ув'язнені», знаходити потрібні книжки, розгадувати кросворди, складати пазли тощо. Виконання завдання хронометрувалося, тож переможцями стали команди, які витратили найменше часу. Про проходження квестів був знятий оригінальний відеоролик.

Для студентів старших курсів були проведені квести «Halloween у бібліотеці». Приміщення

бібліотеки прикрасили атрибутами й символікою, пов'язаними із тематикою квестів. Також була оформлена фотозона, де всі охочі могли зробити оригінальні й незабутні фото. Студенти виконували цікаві завдання, розшукували містичні символи, використовуючи довідково-бібліографічний апарат бібліотеки, розгадували кросворди та ін. Під час заходів працювала підготовлена бібліотекою віртуальна виставка «Літературна чортівня напередодні Хелловіна», розміщена на Ютубі (<https://youtu.be/j8YdsTl-5LE>).

Після закінчення квестів відбулося підведення підсумків і нагородження переможців.

У бібліотеці постійно оформляються тематичні фотозони, де всі бажаючі мають змогу зробити цікаве й пам'ятне фото.

Фахівці відділу обслуговування читачів постійно підвищують свій професійний рівень, відвідуючи конференції, семінари, тренінги, беруть участь у виїзних засіданнях, навчаються на онлайн-курсах, а також вивчають досвід роботи українських і зарубіжних бібліотек.

Фотозона до дня святого Валентина

Фотозона «Барви осені»

Відділ рідкісної і цінної книги

У рамках створення Фонду історичної, освітньої, наукової, інтелектуальної та культурної спадщини ХНУМГ ім. О. М. Бекетова у 2016 році був відкритий відділ рідкісної і цінної книги.

Відділ здійснює формування, збереження, наукове опрацювання, дослідження фонду рідкісних і цінних видань та обслуговування користувачів.

Керує відділом Л. О. Христоророва, досвідчений спеціаліст із більш ніж 30-річним стажем роботи в бібліотеці. У 2019 році Лілії Олександрівні присвоїли звання «Заслужений працівник ХНУМГ ім. О. М. Бекетова».

Лілія Олександрівна Христоророва

Першочерговою важливою функцією відділу було формування колекції рідкісної і цінної книги, адже до цього часу такі видання розміщувалися у фондах різних відділів бібліотеки. Поступово були переглянуті каталоги й фонди відділів і відібрана література, яка склала основу фонду рідкісної та цінної книги. Книги підбирали за хронологічним принципом, тобто основою стали видання, що вийшли друком до 1955 року. Спочатку відібрали 5608 видань, на які сформували топокартки.

Поступово кількість цінних видань збільшувалася, розширювалися критерії відбору: до фонду увійшли мініатюрні книги, сучасні видання, які мають поліграфічну, змістовну, краєзнавчу та інституційну цінність, галузеву спрямованість навчального закладу. На 2021 рік фонд відділу становив 13 тисяч примірників.

У відділі зберігаються енциклопедичний словник Брокгауза й Ефрона (1890–1904 роки); технічна енциклопедія (1929–1936 роки); книги із серій «Бібліотека всесвітньої літератури» та «Життя видатних людей». В окремі колекції виділені частини колишніх приватних книжкових зібрань, а також видання незвичного формату і подарункові; краєзнавча література; видання з архітектури і мистецтва.

Найдавніше видання у фонді відділу датоване 1757 роком. Це «Элементарный сборник архитектуры» (Т. 5. Церкви и часовни), виданий у Парижі французькою мовою.

У фонді відділу представлено п'ять книг XVIII, 65 книг XIX століття.

Основною формою популяризації фонду рідкісних і цінних книг бібліотеки є організація та проведення книжкових виставок. У відділі створені постійно діючі виставки:

- «Ми — бекетовці» (з історії університету);
- «Сторінки, обпалені війною» (виставка книг, виданих у 1941–1945 роках);
- «Подих часу: старовинні видання в бібліотеці»;
- «Мініатюрні й подарункові видання» та ін.

Відділ постійно бере участь у підготовці і проведенні заходів, які організовує університет.

У 2016 року під патронатом Ради зі збереження спадщини університету, яку очолює ректор професор В. М. Бабаєв, бібліотека провела цикл ювілейних книжково-ілюстративних виставок «Спадщина університету: Історія. Наука. Культура. Особистість», на яких були представлені документи з фонду відділу рідкісної і цінної книги. За активну участь у підготовці і проведенні циклу виставок Л. О. Христоророва удостоєна диплома конкурсу «Бібліотекар року-2016», який проводить Методичне об'єднання бібліотек ЗВО Харківської зони.

Із метою забезпечення широкого доступу користувачів до документів відділу провадиться робота щодо внесення рідкісних і цінних книг до електронного каталогу бібліотеки.

Виставка «Бекетовська спадщина у фонді Наукової бібліотеки ХНУМГ ім. О. М. Бекетова».
Зліва направо: Л. О. Христоворова, Н. О. Євсюкова,
Ю. В. Кучнєва, О. А. Удовіченко, О. М. Штангей.
30 серпня 2016 року

Л. О. Христоворова з ректором ХНУМГ ім. О. М. Бекетова професором В. М. Бабаєвим під час присвоєння звання «Заслужений працівник ХНУМГ ім. О. М. Бекетова». 2019 рік

Інформаційно-бібліографічний відділ

Історія інформаційно-бібліографічного відділу як самостійного підрозділу сягає початку 1960-х років, коли було створено довідково-бібліографічний відділ. У різний час його завідувачами були З. Д. Кривоконь, С. І. Воротинцева, І. А. Біляєва, Л. М. Киріченко, Н. О. Рибаківа, О. М. Штангей, С. Б. Наугольнова. Наразі відділ очолює В. О. Статкус.

Вікторія Олегівна Статкус

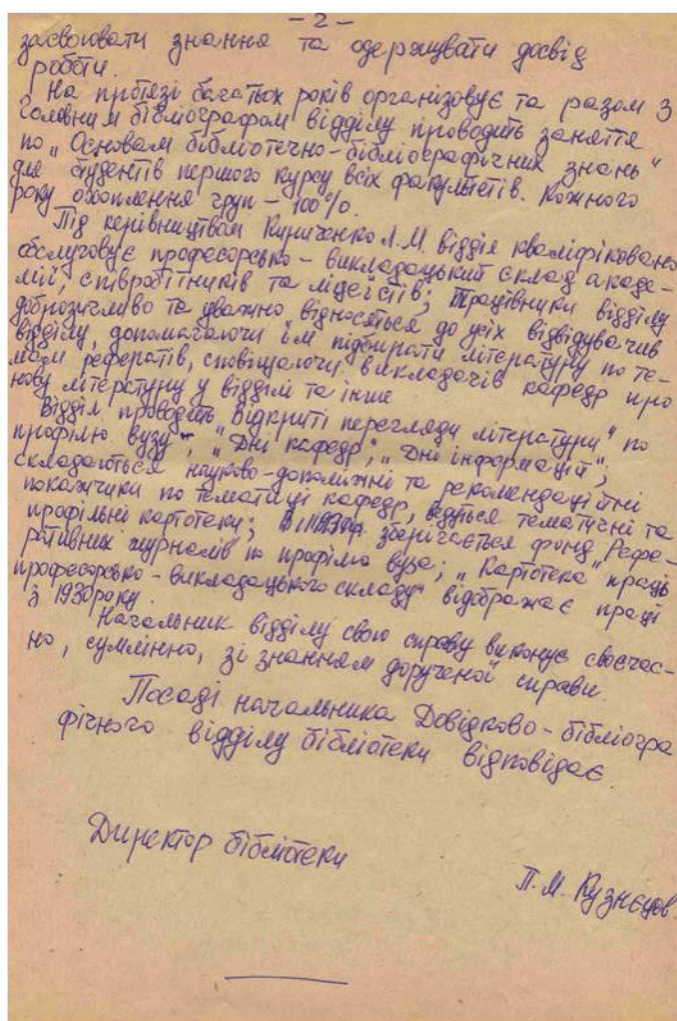
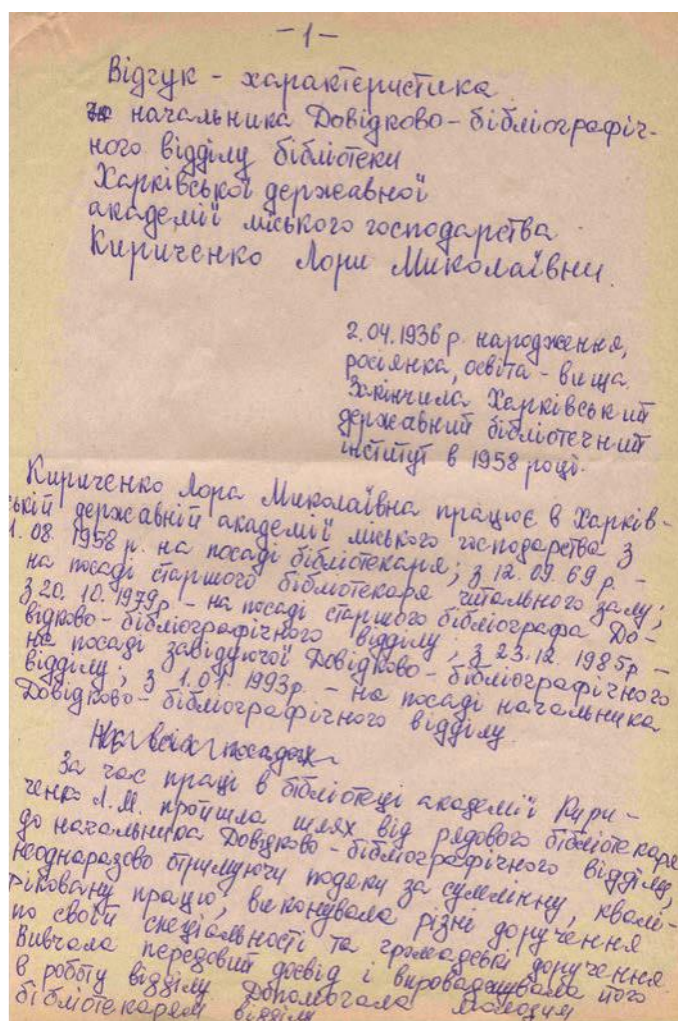
Та бібліографічна діяльність була розпочата значно раніше — ще з перших років роботи бібліотеки Харківського інституту інженерів комунального будівництва. Із 1930-х років і до початку Другої світової війни та евакуації інституту бібліографічну роботу виконував М. Є. Гольштейн. Згідно зі штатним розписом за 1944 рік у бібліотеці почала працювати бібліограф Зоя Миколаївна Петі — дружина відомого харківського архітектора Володимира Миколайовича Петі. На посаду бібліографа наказом від 28.05.1947 р. зарахували С. П. Янчукову, яку завідувач бібліотеки Є. І. Дрижерук характеризує так: «Знанням бібліографічної справи і якістю роботи бібліограф відповідає своєму призначенню» (26.05.1948 р.)*.

У 1950-х роках у бібліотеці почали працювати З. Д. Кривоконь і Л. М. Киріченко, які пройшли шлях від простих бібліотекарів до керівників відділу. Кожна з них, пропрацювавши в колективі понад 40 років, віддавала роботі всі сили й резерви душі, усю енергію і творчий потенціал.

Бібліограф С. П. Янчукова

* Особиста справа С. П. Янчукової. Архів ХНУМГ ім. О. М. Бекетова.

Відгук-характеристика начальника довідково-бібліографічного відділу Л. М. Кириченко

Відповідно до потреб тих років розпочалося створення довідково-бібліографічного апарату й системи поточного інформування, налагодження довідкового та інформаційного обслуговування читачів. У фонді відділу були зосереджені енциклопедії, довідники, словники, бібліографічні посібники.

Саме в цей час розпочали укладання посібників рекомендаційної бібліографії та інформаційне обслуговування працівників інституту.

З організацією відділу упорядковували й довідковий апарат. Проводилася робота з організації та подальшого комплектування картотек і каталогів: «На допомогу дипломному проектуванню», «Газетно-журнальні статті» (нині — систематична картотека статей), «Бібліографічні покажчики і рекомендаційні списки, які надходять до бібліотеки», «Систематичний каталог бібліографічних видань підсобного фонду відділу» та ін.

У 1965 році почалося створення картотеки наукових праць, журнальних статей і рефератів, написаних науковцями ХПКБ.

Надзвичайно популярними були періодичні бібліографічні огляди нової літератури та Дні

перегляду новинок літератури за спеціальностями. Окрім того, двічі на місяць бібліографи готували огляди нової літератури, які транслювалися по інститутському радіо, раз на місяць випускали бюлетень нових надходжень. Будь-які бібліографічні заявки виконували протягом 1–2 днів.

Неабияка увага приділялося підвищенню кваліфікації працівників бібліотеки. Для цього фахівці відділу проводили бібліографічні огляди журналів, зокрема: «Технические библиотеки СССР», «Библиотекарь», «В мире книг» та ін.; брали участь у виробничому навчанні молодих спеціалістів, під час якого розглядалися загальні питання організації праці, функції та методи роботи бібліографічного відділу; проводили заняття з бібліотечної справи за такими темами: «Методика організації книжкових виставок (старший бібліограф Л. М. Кириченко), «Книжкові виставки — одна з поширених форм пропаганди літератури» (З. Д. Кривоконь); робили доповіді з бібліотечних питань.

У різні роки в довідково-бібліографічному відділі працювало від 3 до 6 співробітників.

З. Д. Кривоконь

Відповідно до штатного розпису бібліотеки у відділі передбачалися такі посади: завідувач відділу, головний бібліограф, старший бібліограф, бібліограф, редактор, бібліотекар. Особлива увага приділялася таким напрямкам роботи, як науково-бібліографічна, науково-інформаційна, масова та ідейно-виховна.

Із часу заснування у відділі провадили наукову роботу: складали тематичні та рекомендаційні списки літератури, навчально-допоміжні та рекомендаційні покажчики з актуальних тем за профілем вишу («Міцність бетону», «Організація озеленення населених місць (1968–1969)», «Транспортні споруди», «Багатоповерхові житлові будинки» тощо), до ювілеїв і знаменних дат, а також актуальних проблем того часу («Безсмертна слава Кобзаря», «Зло та біда роду людського (боротьба з наркоманією)», «Майбутнє покоління має бути здоровим і фізично, і духовно, і розумово» тощо). Складали, тиражували і поширювали пам'ятку «Як правильно оформити список літератури до дипломного проектування».

Традиційно проводили Дні інформації (3–10 разів на рік), Дні кафедр (1–8 разів на рік) та Дні дипломника (2 рази на рік). У 1981 році старший бібліограф Л. М. Киріченко розробила «Методичні вказівки щодо проведення днів кафедр», які допомагали співробітникам бібліотеки організовувати окремі види роботи.

Підготовка довідок — один з основних напрямів роботи бібліографічного відділу. Основою цього процесу завжди був довідково-бібліографічний фонд, відокремлений у квітні 1967 року. У 1998

ДЕНЬ КАФЕДР.

На кафедрі "Електроснабження і освітлення городів" проведений на
25 вересня 1987 г., в 14²⁵, чит. зал № 1.

С програмою;

1. Вступлення: День кафедри "Електроснабження і освітлення городів" Киріченко Л.Н.
2. Вопросы комплектования литературы по кафедре. — Шафорозова А.Г.
3. Анализ книгообеспеченности и использования книг по кафедре. — Бессарабова Л.Н.
4. Информационное обслуживание по вопросам повышения надежности и экономичности систем электроснабжения городов. — Кантанова А.С.
5. Открытый просмотр литературы по профилю кафедры. — Киріченко Л.Н.
6. Обзор новой литературы по электроснабжению и освещению городов, поступившей в библиотеку. — Рыбакова Н.А.
7. Обзор библиографических и информационных источников по профилю кафедры. — Кривоконь З.Д.
8. О задолжниках-преподавателях кафедры. — Топоркова Л.М.
9. Выступление зав. кафедрой т. Власова Константина Петровича, преподавателей.
10. Заключение: Предложения, пожелания, отзывы.

С программой ознакомился:
 Зав. кафедрой *[подпись]* (К.П. Власов)

День кафедры включен в план справочно-библиографического отдела на 1987 г.

Ответственный Киріченко Л.Н. *[подпись]*

С программой ознакомился:

Зав. отделом обслуживания *[подпись]* Л.Н. Бессарабова

Зав. отделом комплектования *[подпись]* А.Г. Шафорозова

Зав. ОНТИ *[подпись]* (В.И. Сподарик)

Зав. библиотекой *[подпись]* (Л.Н. Кузнецов)

Програма проведення Дня кафедри. 1987 рік

році був виділений фонд «Краєзнавство», до якого увійшла література про Харків та область, видатних діячів Харківщини, архітектуру. Крім того, почали створювати каталог видань цього фонду. Надавали довідки: тематичні (350–565 за рік) із них письмових 5–15, адресно-бібліографічні (1204–1454 за рік), на уточнення бібліографічних даних (90–199 за рік), фактографічні (50–97 за рік). Така робота вимагає високої майстерності та рівня знань, умінь професійно й оперативно знаходити нерідко дуже складну інформацію. На той час довідки готували за суспільно-політичною тематикою (50%), за профілем вишу (40%), інші (10%). Співробітники відділу також надавали довідки й брали участь у чергуванні біля каталогів, надавали консультації з шифрування статей, наукових і навчальних видань викладачам інституту за таблицями УДК і ББК (понад 50 на рік).

Поширеною була практика бібліографічного інформування, головною метою якого було активне доведення нової бібліографічної інформації до читачів. Відбувалася тісна співпраця бібліотеки

з кафедрами і викладачами інституту, яких інформували про новинки літератури. Крім того, готували добірки матеріалів на допомогу фахівцям. Цю роботу проводили як за допомогою традиційного бібліографічного забезпечення, так і в режимі вибіркового поширення інформації (14–58 тем на рік) та диференційованого обслуговування керівників (до 1000 інформаційних повідомлень на рік).

На той час відділ проводив масові заходи під керівництвом завідувача сектора виховної роботи Н. П. Тріпутіної. Співробітники готували книжково-ілюстровані виставки за профілем інституту, тематичні, інформаційні (від 50 до 150 на рік); проводили радіобесіди як в інституті, так і в гуртожитках; працював музичний лекторій, у рамках якого пройшли вечори «Музична біографія Києва», «Стилі та жанри рок-музики»; проводили усні журнали «У бурях народжений», «У добру путь до вершин знань».

Щовересня співробітники відділу долучалися до обслуговування студентів першого курсу й видачі їм «пакета першокурсника»: «Відповідно до розпорядження завідувача бібліотеки до обслуговування першокурсників були залучені працівники усіх відділів бібліотеки, що й уможливило одночасне обслуговування усіх груп I курсу...»*.

Н. П. Тріпутіна проводить масовий захід у гуртожитку № 2. 1979 рік

Зліва направо: Н. О. Рибаківа, Н. П. Тріпутіна, Л. М. Киріченко. 1999 рік

У 1960-ті роки було започатковане проведення занять з основ бібліотечно-бібліографічних знань зі студентами й аспірантами, спершу факультативно, а згодом — відповідно до навчальних планів інституту. Починаючи з 1965 р. у всіх групах I курсу усіх факультетів проводилися 4-годинні (6-годинні до 1974 року) заняття з дисципліни «Основи бібліотекознавства та бібліографії», до складу яких входили теоретична та практична частини. На цих заняттях надавалася необхідна інформація про довідково-пошуковий апарат бібліотеки, висвітлювалися основні принципи побудови та призначення каталогів, а також ознайомлювали з принципами і методами пошуку інформації, формували практичні навички роботи з каталогами й навчали, як заповнювати замовлення на літературу. Приділялася увага бібліографічному опису. Для студентів 3-го курсу проводили лекції з основ інформаційної та бібліотечно-бібліографічної грамотності та галузевої бібліографії. Для дипломників проводилися консультації з питань оформлення списку використаної літератури і правил опису творів друку.

«Довідково-бібліографічний відділ допомагав читачам добирати літературу для рефератів, доповідей, семінарів. Надавали допомогу студентам-дипломникам щодо підбору літератури за темами дипломного проектування»**.

* Отчёт по работе библиотеки ХИИКС за 1986 г. С. 4.

** Отчёт по работе библиотеки ХИИКС за 1982 г. С. 5.

В останнє десятиріччя XX століття вся ця робота продовжувалася, незважаючи на неабиякі труднощі тих часів.

Початок нового століття разом із науково-технічним злетом визначив і зміни в роботі відділу — інформаційну роботу розширили і поглибили новітні технології. З'явилися можливості пошуку інформації в Інтернеті. Читачів тепер можна було консулювати й допомагати їм в одержанні інформації як з допомогою карткових, так і електронних каталогів.

Перший набраний на комп'ютері та надрукований на принтері бібліографічний покажчик «Дистанційна освіта» з'явився у 2004 році. Цю роботу співробітник відділу О. М. Штангей (Науменко) виконувала в комп'ютерному класі обчислювального центру університету.

У 2005 році відділ був оснащений комп'ютером, із 2008 року — принтером, але друкарську машинку використовували до 2016 року. Навесні 2005-го вперше були представлені праці викладачів університету під час виїзної виставки на міжвузівській Раді ректорів у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди. Ця подія сприяла накопиченню праць викладачів університету, а згодом і виділенню їх в окремий фонд. Із приходом до відділу Н. Б. Давидової продовжили роботу з картотекою праць професорсько-викладацького складу. Завдяки її копіткій праці маленька картотечка перетворилася на картотеку з кольоровим оформленням (43 ящики). Крім цього, Надія Борисівна почала створювати красназавчу тематичну картотеку.

У 2009 році О. М. Штангей і Н. Б. Давидова на допомогу науковцям і студентам створили перші методичні рекомендації «Бібліографічний опис документів відповідно до ДСТУ 7.1:2006, запровадженого в дію в Україні 01.07.2007», які згодом удосконалювали і перевидавали.

Зліва направо: Н. Б. Давидова, О. М. Штангей, Н. О. Рибаківа, Н. П. Тріпутіна, О. Ф. Сергієнко, Т. С. Лиса. 2012 рік

У 2019 році вийшло 4-те видання, перероблене і доповнене (укладач В. О. Статкус). 2019 року працівники відділу підготували й опублікували методичні рекомендації «Бібліографічне посилання (загальні положення та правила складання)» відповідно до ДСТУ 8302:2015, запровадженого в дію в Україні 01.07.2016 (укладач С. В. Карпенко).

У 2009 році за рішенням Вченої ради ХНАМГ від 24.04.2009 р. (відповідно до рекомендацій Міністерства культури і туризму України) відділ був перейменований на інформаційно-бібліографічний (ІБВ). Цього ж року співробітники відділу узяли участь у введенні ретрофонду бібліотеки до електронного каталогу.

На прохання сектора оперативної поліграфії з 2010 року фахівці відділу залучаються до оформлення зворотньої сторінки титульного аркушу видань, які друкуються в університеті. Видання систематизуються за таблицями УДК, ББК (до березня 2017 р.), визначаються авторські знаки й оформлюється бібліографічний опис документа. Саме з цього року за рішенням Вченої ради був започаткований щорічний перегляд праць науково-педагогічних і наукових працівників університету щодо рейтингового оцінювання діяльності професорсько-викладацького складу ЗВО, під час якого експонують науково-методичну літературу, видану за останні 3 роки. Із 2019 року ці матеріали доступні також в електронному вигляді.

У 2015 році розпочалися роботи з аналітичного опису документів для електронного каталогу. Початківцями у цій справі були завідувач сектора автоматизації бібліотечної системи і програмного забезпечення Б. О. Довбня та головний бібліотекар Н. В. Маришук. Зараз цей напрям роботи очолює головний бібліотекар Ю. В. Кучнева.

Сьогодні інформаційно-бібліографічна робота будеться значною мірою на формуванні вмінь,

Перегляд науково-методичної літератури професорсько-викладацького складу університету. 2012 рік

пов'язаних із пошуком цифрової інформації, зокрема в наукометричних і повнотекстових базах, а також на освоєнні навичок аналізу, синтезу й подальшої обробки отриманих результатів.

Нині основними завданнями інформаційно-бібліографічного відділу є:

- якісне й оперативне задоволення інформаційних запитів користувачів;
- забезпечення вільного доступу до загального інформаційного простору;
- безперервна освіта фахівців, що сприяє формуванню професіоналів інформаційного обслуговування.

Співробітники ІБВ надають допомогу у пошуку інформації для написання рефератів, курсових і дипломних робіт студентам 1–5 курсів. Найбільша кількість пошукових запитів присвячена краєзнавчій тематиці, історії університету та працям наших вчених. Крім того, студентам, аспірантам, викладачам і співробітникам університету надаються різні за тематикою бібліографічні довідки: тематичні (у середньому 295 за рік), із них письмових — 5, адресно-бібліографічні (600 за рік), на уточнення бібліографічних даних (470 за рік), фактографічні (80 за рік), з них у автоматизованому режимі — 1060. Найчастіше звертаються за довідками на такі теми: історія університету, фінансово-економічна безпека, благоустрій парків, інновації в життєдіяльності міст, краєзнавство, інклюзивне середовище, архітектура міста та ін.

Відділ організовує і проводить відкриті перегляди («Її Величність — Книга», «Епоха студентських будівельних загонів», «Науково-методичні праці викладачів і вчених факультетів з економічної освіти університету (1922–2017 рр.)»), Дні інформації. Для абітурієнтів, випускників і гостей

університету проводяться екскурсії бібліотекою, на яких відвідувачів ознайомлюють з історією бібліотеки, її структурними підрозділами та послугами, які вони надають.

Традиційно з першокурсниками університету проводяться ознайомлювальні заняття з дисципліни «Інформаційні ресурси університету» (по дві академічні години кожне). Із 2016 року ці заняття доповнюються дистанційним курсом «Інформаційні ресурси НБ ХНУМГ ім. О. М. Бекетова», розробленим працівниками бібліотеки. Мета курсу — надати студентам сукупність знань, умінь і навичок роботи з даними, що забезпечить оптимальну індивідуальну інформаційну діяльність. Вивчення матеріалу курсу сприяє процесу освіти та самоосвіти, допомагає студентам самостійно поповнювати знання, визначати і виконувати різні завдання, приймати рішення. Курс створений у середовищі дистанційного навчання Moodle і розрахований на самостійне опанування слухачем із постійним консультуванням, методичною та організаційною підтримкою викладача-тьютора. У ньому передбачена робота з форумами, участь у дистанційному семінарі, виконання практичних завдань, лабораторних робіт і практикумів, проведення контрольного тестування з усіх тем. На форумах слухачі можуть спілкуватися з бібліографом, який веде заняття, залишати відгуки, пропозиції щодо роботи бібліотеки. Це цікавий «живий» курс, який студенти проходять із задоволенням.

Працівники ІБВ надають користувачам бібліотеки консультації з систематизації книг і статей за таблицями УДК, із присвоєнням авторського знака, з бібліографічного опису документів відповідно до чинних стандартів. За необхідності — і в дистанційному режимі.

Укладання наукових і науково-інформаційних видань як напрям діяльності ІБВ наукової бібліотеки закладу вищої освіти має на меті організацію дослідницької активності колективу відділу та сприяння виданню власної науково-інформаційної літератури високого рівня. На допомогу викладачам, аспірантам і студентам університету в пошуку інформації, необхідної для наукової і навчальної роботи, співробітники ІБВ під керівництвом начальника відділу В. О. Статкус готують науково-допоміжні, тематичні покажчики й рекомендаційні списки, наприклад, «Теоретичні та практичні питання ландшафтної архітектури», «Каналізація міста Харкова (до 100-річчя від дня заснування)» тощо.

У 2016 році була започаткована серія бібліографічних покажчиків «Видатні імена та події». Основне завдання серії — різнобічно розкрити

Відкритий перегляд «Науково-методичні праці викладачів і вчених факультетів з економічної освіти університету (1922–2017 рр.)»

Бібліографічні покажчики,
підготовлені фахівцями відділу

внесок видатної особистості в розвиток науки, освіти, міського господарства, висвітлити її організаторську та творчу діяльність через відображення документальної, фактографічної та бібліографічної інформації. Першим опублікованим біобібліографічним покажчиком у цій серії став «Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова: ректорський вимір». За цю роботу бібліотека отримала Гран-прі конкурсу «Бібліотекар року», який проводить Методичне об'єднання бібліотек ЗВО Харківської зони.

Ось як згадує укладання бібліографічного покажчика провідний бібліотекар Н. Б. Давидова: «Робота над покажчиками дуже складна, але цікава тим, що, працюючи над ними, ознайомлюєшся з життям і науковою спадщиною видатних учених нашого вишу. Іноді несподівано відкриваєш для себе чиєсь ім'я. Таким відкриттям для мене став Кемаль Кадірович Намітоков — професор кафедри світлотехніки та джерел світла. У 2013 році я працювала над списком наукових праць Кемалю Кадіровича, який увійшов до альманаху музею університету, присвяченому 90-річчю від дня його народження. Працюючи з джерелами з власного архіву Кемалю Кадіровича, спілкуючись із ним, я побачила сильну, мужню, обдаровану людину, яскраву особистість, видатного вченого і педагога, який є прикладом любові до життя, людей та обраної справи. Він міг дати корисну пораду й допомогти тому, хто цього потребував, був начитаним, багато знав, добре співав, танцював, завжди був душею компанії, тому спілкуватися з ним було дуже цікаво. Особливо мене вразили його наукові дослідження з історії тюркських мов. Досліджуючи ці питання, він створив схему переселення народностей та виявив, що дуже складною мовою для навчання серед інших мов є угорська мова, а потім — китайська.

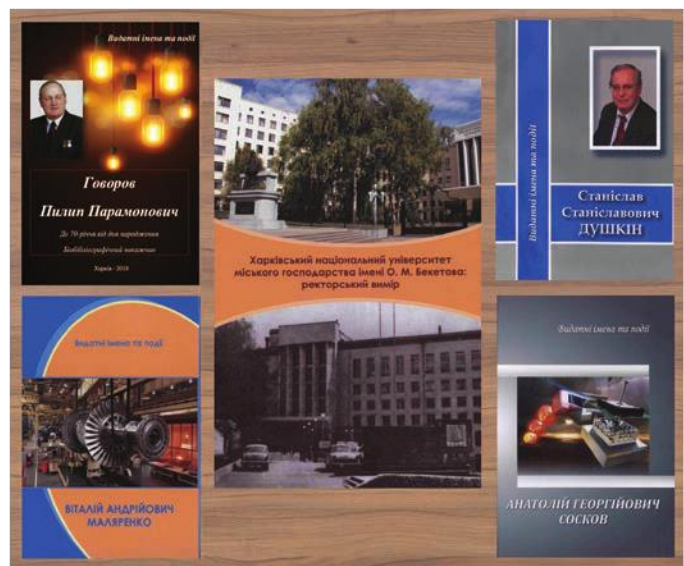

Зліва направо: директор Музейного комплексу ХНУМГ
Т. П. Єлісєєва, К. К. Намітоков, Н. Б. Давидова. 2013 рік

Згадуючи час, проведений поруч із Кемалем Кадіровичем, завжди бачу перед собою людину глибокої порядності й людяності, гостинного господаря, цікавого співрозмовника. Завжди буду пам'ятати його за вміння надихати людські душі словом, наповнювати їх вірою і спонукати до дій і творчості».

У 2008 році спільно з інформаційно-обчислювальним центром (ІОЦ) університету співробітники ІВВ розпочали роботу з розміщення бібліографічних покажчиків і списків у цифровому репозиторії університету.

Бібліографічні покажчики і списки праць формують імідж університету, рекламують діяльність науковців і наукові школи. Ознайомитися з покажчиками можна на сайті бібліотеки (<http://library.kname.edu.ua>).

Біобібліографічні покажчики серії
«Видатні імена та події»

Від 2014 року проектна діяльність інформаційно-бібліографічного відділу наповнилася новим змістом. На підставі наказу «Про створення Фонду історичної, освітньої, наукової, інтелектуальної та культурної спадщини ХНУМГ ім. О. М. Бекетова» № 248-01 від 28 листопада 2014 року започатковано спільний проект Музейного комплексу і бібліотеки «Спадщина університету: Історія. Наука. Культура. Особистість», у якому досліджуються теми, пов'язані з історією, сьогоденням і видатними діячами університету. У рамках цього проекту організовуються конференції, круглі столи, перегляди, виставки, у підготовці яких працівники відділу беруть активну участь.

Перегляди й виставки проходять у приміщенні Музейного комплексу та бібліотеки. Крім цього, відділ допомагає співробітникам університету в пошуку інформації та літератури про вчених минулого.

З 2014 року колектив відділу бере участь у безстроковому онлайн-проекті «Видатні вчені Харківського національного університету міського господарства імені Олексія Миколайовича Бекетова у Вікіпедії». Статті Вікіпедії використовують у наукових дослідженнях, книгах, доповідях. Із головної сторінки сайту бібліотеки за посиланням «Вчені ХНУМГ у Вікіпедії» користувач потрапляє на сторінку, що містить список прізвищ вчених університету, інформація про яких уже розміщена у Вікіпедії. Робота над проектом дуже цікава, але копітка. Для уточнення даних про вчених працівники ІБВ звертаються до архіву, відділу кадрів, Музейного комплексу, кафедр університету, а також фондів Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка, провідних бібліотек Харкова й України. У корпоративному

Перегляд літератури до V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Спадщина університету: Історія. Наука. Культура. Особистість». 2019 рік

інтернет-проекті «Метабібліографія Харківщини» здійснюється співпраця з Харківською державною науковою бібліотекою ім. В. Г. Короленка.

У 2017 році співробітники відділу брали участь у проекті «Енциклопедія житлово-комунального господарства України». На допомогу укладачам видання співробітники вивчали періодичні видання довоєнного періоду (1900–1940 рр.). Під керівництвом головного бібліотекаря В. О. Соколової добирали статті за темами енциклопедії, фотографували їх, робили бібліографічний опис кожної статті і складали анотацію до неї. За цими матеріалами було створено картотеку статей «Житлово-комунальне господарство України в періодичних виданнях першої половини ХХ століття».

Виставка літератури в Музейному комплексі в рамках спільного проекту. 2018 рік

Окрім того, готували тематичні довідки з досліджуваної проблеми.

У 2015 році розпочали роботу за новим напрямом — «Спадщина викладачів ХНУМГ імені О. М. Бекетова на сайті бібліотеки», метою якого є популяризація праць професорсько-викладацького складу університету в мережі Інтернет і реклама цифрового репозиторію, електронного каталогу, сайту бібліотеки, наближення фондів бібліотеки до користувачів.

У відділі склався колектив професіоналів, ерудованих і творчих фахівців: В. О. Статкус, Н. Б. Давидова, В. О. Соколова, Ю. В. Кучнєва, О. Є. Шелест, Т. О. Гетьманова. Усі працівники відділу мають спеціальну вищу освіту.

Не можна обійти увагою працівників, які упродовж багатьох років сумлінно й наполегливо працювали у відділі, серед яких В. Г. Середіна, О. П. Сорокіна, Г. П. Куденко, А. С. Олексенко, О. Ф. Сергієнко, Т. С. Лиса, Н. В. Марищук, С. В. Карпенко, Д. В. Панасенко, А. В. Панасенко та ін.

Фахівці відділу постійно обмінюються досвідом із колегами з Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка, Центральної

*Колектив інформаційно-бібліографічного відділу.
Зліва направо: О. Є. Шелест, Т. О. Гетьманова,
В. О. Статкус, Н. Б. Давидова, Ю. В. Кучнєва,
В. О. Соколова. 2020 рік*

*Відзнаки працівників
інформаційно-бібліографічного відділу*

наукової бібліотеки Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, бібліотеки Харківської державної академії культури, Науково-технічної бібліотеки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та ін. Співробітники відділу постійно підвищують свій кваліфікаційний рівень, беручи участь у семінарах, круглих столах, конференціях, вебінарах, які проводять бібліотеки Харкова й інших міст України; співпрацюють із підрозділами університету, які проводять наукові семінари та конференції, Дні відкритих дверей; відвідують онлайн-курси різної тематики (присвячені актуальним питанням наукових публікацій, психології, академічної доброчесності тощо) й отримують відповідні посвідчення та сертифікати.

Починаючи з 2015 р. співробітники відділу неодноразово ставали лауреатами конкурсу «Бібліотекар року», який проводить Методичне об'єднання бібліотек ЗВО Харківської зони, в різних номінаціях та отримували дипломи.

Можна продовжувати перелік досягнень відділу. Але головне залишається незмінним, і читач (користувач — за новою термінологією), який і далі потребує допомоги, має бути упевненим, що отримає поради і допомогу бібліотекаря, котрий завжди готовий до плідної співпраці.

Відділ інформаційних технологій і комп'ютерного забезпечення

Відділ інформаційних технологій і комп'ютерного забезпечення створений у 2016 році. Очолює його О. М. Запорожченко.

Та процес автоматизації бібліотеки розпочався задовго до виділення відділу у самостійний підрозділ: у 2000 році завдяки спільній участі в гранті кафедри інженерної екології міст (завідувач — Ф. В. Стольберг) та бібліотеки (1999–2002 рр.). У рамках гранта передбачалося виділення грошей на книги, придбання програми для автоматизації бібліотеки і стажування в бібліотеці Університету Абертей Данді (Шотландія). Дирекція бібліотеки доручила роботу за грантовою програмою провідному бібліотекареві Н. О. Євсюковій (нині — директор бібліотеки).

Олена Миколаївна Запорожченко

*Візит до бібліотеки Університету
Абертей Данді (Шотландія) Н. О. Євсюкової
та М. П. Пана. 2000 рік*

Після стажування керівництво бібліотеки спільно з начальником обчислювального центру М. П. Паном, системним адміністратором А. М. Черненком розробило концепцію автоматизації бібліотечних процесів.

Працювати за грантовою програмою було дуже складно. Прийшлося освоювати абсолютно нові процеси: крім придбання книг з екології, купували обладнання, меблі, ліцензійне програмне забезпечення для автоматизації бібліотеки і постійні звіти, звіти, звіти...

Єдиним ліцензійним програмним забезпеченням, яке на той час мали змогу придбати в межах фінансування гранту, було «Лібер Медіа» (Франція) на 5 робочих місць. У цій програмі провідні бібліотекарі Н. О. Євсюкова і Л. О. Христордова з 2000 року розпочали опис нових надходжень до бібліотеки, створювали електронний каталог на активну частину фонду, навчали співробітників бібліотеки працювати на комп'ютері та в програмі.

У 2001 році у рамках перевірки за грантовою програмою бібліотеку відвідала директорка бібліотеки Університету Абертей Данді Helen Foord.

*Під час відвідування бібліотеки Helen Foord
(крайня зліва у 1-му ряду): поруч — Н. О. Євсюкова;
(2-й ряд): Л. М. Топоркова, П. М. Кузнецов, Г. А. Луценко,
М. П. Пан, О. М. Туманова, О. В. Мамаєва, С. Кудрєв.
2001 рік*

Оскільки на той час у бібліотеці ще не було комп'ютерної мережі, техніку було встановлено в класі № 5 обчислювального центру, де у 2000–2003 роках проводили роботу з автоматизації бібліотечних процесів. За три роки роботи каталог налічував понад 20 тисяч бібліографічних описів документів, 24 співробітники пройшли курс навчання з роботи на комп'ютері і в програмі.

У 2002–2005 роках у всіх відділах бібліотеки було встановлено комп'ютерну мережу та Інтернет. Із класу № 5 техніку передали до 4 відділів бібліотеки: відділ комплектування — 3 робочі місця, науковий абонемент — 1 робоче місце, довідково-бібліографічний відділ — 2 робочі місця, керівництво бібліотеки — 2 робочі місця.

У відділі комплектування продовжувалася робота з уведення нових надходжень, записи яких поповнювали електронний каталог.

У 2002 році на абонементі наукової літератури розпочалося введення ретрофонду наукового абонементу, проводилося налаштування програми «Лібер Медіа» на видачу книг в автоматизованому режимі.

Із 2005 до 2008 року у відділах бібліотеки були організовані 26 автоматизованих робочих місць. Не вистачало ліцензій, а придбання нових ліцензій програми «Лібер Медіа» вимагало великих матеріальних витрат. Менші витрати передбачав перехід на українську програму «УФД Бібліотека».

Начальник ІОЦ М. П. Пан запропонував бібліотеці вивчити можливості вільного програмного забезпечення з відкритими джерельними кодами і продовжити автоматизацію з його використанням. Такою програмою була автоматизована бібліотечна інформаційна система Koħa (мовою маорі це слово означає дар або пожертвування). Це перша бібліотечна система з відкритими джерельними кодами, вона створена в 1999 році новозеландською компанією «Katipo Communication LTD» і вперше впроваджена в січні 2000 року.

Освоєння АБІС Koħa бібліотека розпочала в 2007 році. Проєкт міграції електронного каталогу з Лібер-Медіа в АБІС Koħa завершився 30 вересня 2008 року: були успішно імпортовані 12 324 записи.

Упродовж 2008–2009 років у бібліотеці здійснили перехід на АБІС Koħa версія 3.0.1. Тривало створення електронного каталогу фондів бібліотеки. Запровадили штрих-кодування, що дало змогу автоматизувати процес книговидачі. Суттєвим недоліком версій 3.0.1–3.12 АБІС Koħa було те, що система не передбачала аналітичного опису документів. Через це з ЕК обсягом 43 459 назв (АБІС «Лібер Медіа») до АБІС Koħa мали змогу конвертувати лише 12 324 назви з описами книг.

Колектив бібліотеки щиро вдячний начальнику ІОЦ М. П. Пану, С. О. Дубику (Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника), системному адміністратору А. М. Черненку, завідувачу сектора автоматизації бібліотечної системи і програмного забезпечення бібліотеки Б. О. Довбні та провідному інженеру С. І. Вороніну за допомогу в успішній реалізації цього проєкту.

Зліва направо: С. О. Дубик, Б. О. Довбня, А. М. Черненко.
Січень 2012 року

У грудні 2007 року в приміщенні читального залу № 3 бібліотеки було відкрито зал інформаційного сервісу, у якому встановили 12 комп'ютерів; у лютому 2008 їх стало 35, а у вересні 2010-го року — 50 комп'ютерів були приєднані до локальної мережі академії та Інтернет. У залі інформаційного сервісу працювали 6 бібліотекарів, які надавали доступ до комп'ютерів і консультували користувачів (Н. М. Хромова, Ю. Є. Ободовська, Ю. А. Моргун, О. М. Запорожченко, Ю. О. Дроговоз, О. М. Коблова).

Зліва направо: Л. О. Петренко, Ю. О. Дроговоз,
О. М. Запорожченко, Н. О. Євсюкова, Н. М. Хромова,
Ю. А. Моргун

У січні 2008 року у філії бібліотеки при гуртожитку № 5 були встановлені 2 комп'ютери, які також були під'єднані до локальної мережі академії та Інтернет. Упродовж 2008 року комп'ютерна мережа була проведена до двох читальних залів, відділу книгозберігання, на заочний абонемент, абонемент ліцею. На цьому етапі на основі АБІС

Коха створили електронний каталог книг. Інформацію вводили за двома напрямками: нові надходження поточного року і поетапне ретровведення літератури. На 16 листопада 2009 року електронний каталог налічував 23 709 записів. За 1,5 місяці роботи у АБІС Коха до електронного каталогу були внесені близько 9 тисяч записів.

Для створення електронного каталогу була сформована група найбільш підготовлених працівників бібліотеки (6 бібліотекарів, 2 оператори ЕОМ), які займалися цим упродовж усього робочого дня. Було розроблено методичні вказівки з бібліографічного опису книг у АБІС Коха, проведено практичні заняття, здійснювався контроль якості виконаної роботи.

Із 2 до 13 листопада 2009 року, поки студенти академії перебували на карантині, колектив бібліотеки використав цей час для активного освоєння АБІС Коха. Були навчені й залучені до створення електронного каталогу всі співробітники навчального й наукового абонементів, відділу комплектування та обробки літератури (3), довідково-бібліографічного відділу (2), читальних залів бібліотеки (3).

Усього залучено до опису документів 25 співробітників: Ю. М. Балабанік, О. В. Бородавка, О. Р. Бунчак, Н. В. Глущенко, Н. Б. Давидова, М. В. Дмитрієва, Ю. О. Дроговоз, Н. О. Євсюкова, Л. В. Замула, О. М. Запорожченко, Г. І. Каретіна, О. М. Коблова, І. М. Костенко, Ю. В. Кучнєва, Н. В. Маришук, Ю. А. Моргун, Ю. С. Ободовська, Л. О. Петренко, В. О. Соколова, О. А. Удовіченко, О. О. Хоменко, Л. О. Христодорова, Н. М. Хромова, О. М. Штангей (Науменко), Н. І. Ященко.

Після закінчення карантину ці бібліотекарі працювали у АБІС Коха у вільний від роботи з користувачами час (8.30–9.30 і 15.30–16.30).

Електронний каталог є бібліографічною базою даних, складником якої є друкований фонд бібліотеки. ЕК, створений на основі АБІС Коха, поєднує функції алфавітного, систематичного, предметного, топографічного каталогів, містить інформацію про більшість видань основного фонду бібліотеки. Станом на 18 березня 2010 року ЕК налічував 50 тисяч описів. 50-тисячний опис виконала редактор 1-ї категорії Л. О. Петренко.

Користувачі залу інформаційного сервісу впродовж 2010 року мали змогу працювати у двох електронних базах, розроблених компанією «ЕкспертСофт» (м. Київ): «Буд-Інформ» та «Експерт-Юрист ПРО». Бази оновлювалися через мережу Інтернет.

Співробітники бібліотеки, які створювали електронний каталог. 2010 рік

Зал інформаційного сервісу за 2010 рік відвідали 11 214 користувачів, із яких:

- працювали в мережі Інтернет — 5243 користувачі;
- працювали з двома електронними базами — 3345 користувачів;
- з електронних баз видано 12 725 документів.

У залі інформаційного сервісу з цифрового репозиторію скопійовано 17 853 екземпляри електронних видань.

У 2010 році завдяки співпраці провідного інженера бібліотеки С. І. Вороніна та інформаційного центру вишу були розроблені програма для формування штрихкодів, що дозволило розпочати новий процес — штрихкодування нових надходжень до бібліотеки, і програма для автоматичного перенесення даних про студентів із деканатів до АБІС Коґа для створення електронного читацького формуляра. У жовтні 2010 року було розроблено макет читацького квитка для усіх категорій читачів, придбаний ламінатор РЕАК про і плівка для ламінування читацьких квитків.

С. І. Воронін (зліва) та Б. О. Довбня

Процес штрихкодування фонду нових надходжень до бібліотеки та занесення даних про кожен новий примірник книги до програми Коґа за допомогою двох сканерів розпочався у січні 2011 року. А в червні 2011 року були придбані ще 4 сканери штрихкодів і розпочато штрихкодування примірників з фонду бібліотеки та занесення даних про них до АБІС Коґа. За рік (на 01.01.2012 р.) штрихові коди мали 135 127 примірників.

У бібліотеці проведена робота з наклеювання штрихкодів на фонд двох читальних залів (38 тисяч примірників), довідково-бібліографічного відділу (8000), розпочата робота зі штрихкодування багатоекземплярного фонду навчального й наукового абонементів (12 тисяч примірників). І ця робота триває.

Із травня 2011 року у двох читальних залах бібліотеки (№ 1 і № 2) користувачам надається доступ Wi-Fi.

Із серпня 2011 року навчальний абонемент оснащено 4 сканерами штрихкодів, створено 4 автоматизовані робочі місця (АРМ) для бібліотекарів і розпочата робота з видачі і повернення книг в автоматизованому режимі. Для всіх студентів денного відділення у АБІС Коґа створено електронний формуляр. Дані і фото студентів для електронної бази читачів бібліотека отримала з Автоматизованої системи управління навчальним процесом ХНАМГ в електронному вигляді.

Із 1 до 7 вересня 2011 року 460 студентів першого курсу обслуговувалися за читацькими квитками нового зразка в автоматизованому режимі: вони отримали комплекти підручників (по 12–17 книг). Новий читацький квиток упродовж року видали 1251 читачеві. Навчальний абонемент розпочав роботу за попереднім замовленням із занесенням даних до електронного формуляра, що дало змогу уникати черг під час видачі книг.

У 2012 році був створений бібліотечний сайт, який постійно удосконалюється, покращується його інформаційна наповненість. Із грудня 2012 року доступ до сайту бібліотеки здійснювався за адресою: <http://library.ksame.kharkov.ua>.

Проводиться активна робота зі створення електронного читацького формуляра в АБІС Коґа для всіх користувачів бібліотеки. На 15.09.2012 року він був створений на 1217 осіб. Студентам 1 курсу (980 осіб) були видані читацькі квитки нового зразка зі штриховим кодом.

У жовтні 2013 року проведена комп'ютерна мережа для двох комп'ютерів на другий та двох комп'ютерів на третій поверх — у книгосховище і на заочний абонемент. Це уможливило введення фонду біля місця його розташування та проведення його інвентаризації.

До бібліотеки окремою лінією проведено Інтернет.

Починаючи з 2014 року відділ забезпечує поетапне впровадження АБІС Коґа на всі робочі процеси. Це дозволяє підвищувати якість обслуговування користувачів, забезпечувати повноту, оперативність і комфортність обслуговування, створювати та вести електронний каталог на фонд бібліотеки.

В автоматизованому режимі здійснюється обслуговування всіх категорій користувачів із використанням електронного формуляра та Єдиної картки читача.

Із лютого 2015 року бібліотека працює на версії 3.16.04 АБІС Коґа. З'явилася можливість робити аналітичні описи статей. За введення аналітичних описів відповідає Ю. В. Кучнева, у читальних залах за аналітичний розпис відповідають О. А. Удовіченко та О. О. Хоменко. Значно зросла швидкість та якість роботи.

Розширюється асортимент і обсяг інформаційно-бібліотечних послуг: підвищується рівень інформаційної культури користувачів з урахуванням сучасних вимог до рівня інформаційної грамотності і культури. Із цією метою працівники відділу залучаються до проведення занять з основ бібліотечно-бібліографічних знань за темою «Інформаційні ресурси бібліотеки» для студентів 1-го курсу усіх форм навчання. Із 2015 року цей курс працює як дистанційний.

Працівники відділу оформляють посилання на електронні адреси документів із цифрового репозиторію, сайтів збірника «Комунальне господарство міст», міжнародного науково-технічного журналу «Світлотехніка та електроенергетика», розміщують фото обкладинок документів в ЕК та ін.

Із 2017 року й дотепер бібліотека має доступ для своїх користувачів до таких зарубіжних баз,

як Web of Science, з 2018 року — Scopus, із жовтня 2019 року — до EBSCO. У 2020 році бібліотека отримала доступ до повнотекстових ресурсів (електронних книг) бази даних ScienceDirect, яка є однією з найбільших онлайн-колекцій опублікованих наукових досліджень, вона містить понад 16 млн. статей із 2,5 тисяч журналів і 39 тисяч книг.

Навчають, ресструють, працюють із базами бібліотекарі на чолі із завідувачем відділу інформаційних технологій і комп'ютерного забезпечення О. М. Запорожченко. Нині у складі відділу інформаційних технологій і комп'ютерного забезпечення наполегливо працюють над впровадженням інформаційних технологій у практику навчального процесу університету завідувач сектора автоматизації бібліотечної системи і програмного забезпечення Б. О. Довбня, провідний інженер С. І. Воронін, бібліотекар Н. М. Хромова, бібліотекар 2-ї категорії Л. В. Замула.

*Колектив відділу інформаційних технологій
і комп'ютерного забезпечення.*

*Зліва направо (1-й ряд): Л. В. Замула, Н. М. Хромова;
(2-й ряд): Б. О. Довбня, О. М. Запорожченко. 2020 рік*

Науково-методичний відділ

Науково-методична робота в бібліотеці проводилася постійно, але на якісно новий рівень вона вийшла зі створенням у 2016 році науково-методичного відділу на чолі з начальником відділу Ю. А. Моргун.

Юлія Анатоліївна Моргун

Основними напрямками роботи науково-методичного відділу є аналіз, прогнозування, моніторинг, розробка методик і підготовка методичних матеріалів, організація безперервного підвищення кваліфікації бібліотечних кадрів.

Організацію і координацію наукової та методичної роботи бібліотеки здійснює науково-методична рада, до складу якої входять і співробітники науково-методичного відділу. Щорічно проводиться 4 засідання методичної ради, де розглядаються стратегічні плани роботи бібліотеки, плани роботи методичної ради, теми практикумів, семінарів з підвищення фахової кваліфікації для різних категорій слухачів, інструктивно-технологічні, методичні матеріали, аналізи роботи за різними напрямками діяльності бібліотеки, матеріали соціологічних досліджень тощо. Засідання методичних рад протоколюються, ухвалені рішення і рекомендації є обов'язковими для виконання працівниками бібліотеки.

Однією з важливих функцій відділу є правове і нормативне забезпечення діяльності бібліотеки. Працівники відділу розробили документи, які регламентують діяльність бібліотеки: положення про відділи і сектори, посадові та технологічні

інструкції щодо певних бібліотечних процесів. Наявність цих документів допомогла розмежувати обов'язки, визначити послідовність виконання окремих процесів.

Важливим у роботі відділу є навчально-методичний напрям, скерований на підвищення професійної майстерності бібліотечних кадрів, забезпечення підготовки бібліотекарів у системі підвищення кваліфікації, проведення навчальних заходів, які стимулюють самоосвіту.

У 2013–2014 роках 33 працівники бібліотеки навчалися на дистанційних курсах із підвищення кваліфікації на базі Інституту післядипломної освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (НАКККиМ) у місті Києві й отримали дипломи. 7 червня 2019 року працівники бібліотеки успішно закінчили дистанційні очно-заочні курси з підвищення кваліфікації, які проводили тренери Інституту післядипломної освіти НАКККиМ — кандидат педагогічних наук, професор, заслужений працівник культури В. В. Загуменна і кандидат історичних наук, доцент, член Президії УБА Я. О. Хіміч, та отримали іменні дипломи.

Використовуються інноваційні та творчі форми роботи, які сприяють підвищенню професійного рівня: тренінги, ділові ігри, дискусії, конкурси.

23 травня 2017 року колектив бібліотеки узяв активну участь у тренінгу-семінарі «Ефективна команда» (72 години), який проводила директорка центру доуніверситетської освіти і кар'єри, доцент кафедри менеджменту і адміністрування В. О. Мельман. 37 бібліотекарів отримали іменні сертифікати. Спеціально підготовлені тренінги були спрямовані на розуміння професійних

Засідання методичної ради.

Зліва направо: Л. М. Смеркус, О. М. Туманова, О. М. Запорожченко, Ю. А. Моргун, С. І. Федяй, Н. О. Євсюкова, Н. Є. Масенко, В. О. Статкус, Л. О. Христоророва. 2020 рік

*Працівники бібліотеки на семінарі
«Ефективна команда». 23 травня 2017 року*

мотивів, згуртування колективу, формування навичок роботи в команді й розкриття внутрішнього потенціалу учасників.

Наступним етапом процесу удосконалення свого кваліфікаційного рівня стало самостійне навчання фахівців бібліотеки на масових відкритих онлайн-курсах «Prometheus». Бібліотекарі навчаються за такими напрямками: «Комунікаційні інструменти для побудови репутації», «Психологія стресу та способи боротьби з ним», «Соціологія та соціальні дослідження: що, як, навіщо», «Жінки та чоловіки: гендер для всіх», «Основи Web UI розробки», «Новітня історія України: від початку Другої світової війни до сучасності», «Урбаністика: сучасне місто», «Інформаційні війни», «Основи інформаційної безпеки», «Основи лобіювання», «Побутові відходи — дій зараз!», «Медіаграмотність: практичні навички», «Наука повсякденного мислення» та ін. Завдяки навчанню на курсах «Prometheus» працівники бібліотеки змогли набути й розвинути навички самостійного вивчення матеріалу, виконання практичних завдань, проходження тестів і складання фінального іспиту; навчилися бути учасниками дискусій та обговорень у онлайн-режимі.

Також бібліотекарі успішно навчаються на онлайн-курсах від інших українських навчальних платформ та отримують іменні сертифікати з таких тем: «Академічна доброчесність в університеті», «Бібліотека — відкритий публічний простір», «Цифрова грамотність», «Цифрові комунікації в глобальному просторі», «Цифрові навички для вчителів», «Онлайн-сервіси для вчителів» та ін.

Більш оперативні можливості отримав інформаційний напрям науково-методичної діяльності. Відділ здійснює інформування про публікації, видання, заходи, правові, нормативні й інші документи, науково-технічні і культурні досягнення.

При цьому використовуються бібліотечні сайти, що пропонують списки нових професійних публікацій, повні тексти статей із фахових видань, нормативні і правові документи, доповіді, виступи, презентації, консультації, інформаційні та довідкові матеріали.

У 2017 році бібліотека приєдналася до започаткованого УБА проєкту «Культура академічної доброчесності: роль бібліотек», спрямованого на формування в суспільстві культури академічної доброчесності, запобігання проявам шахрайства, плагіату, корупції у сфері освіти й науки. У зв'язку з цим науково-методичний відділ запровадив новий напрямок роботи, пов'язаний із формуванням та додержанням норм і правил академічної доброчесності у школі.

30 серпня 2019 року працівники відділу провели інтерактивну лекцію «Академічна доброчесність у школі» для викладачів спеціалізованої школи І–ІІІ ступенів № 162 у рамках серпневого Новобаварського хакатону.

13 квітня 2019 року відповідно до програми Дня відкритих дверей у форматі BeketovOpenSpace працівники відділу провели майстер-клас з академічної доброчесності для вчителів харківських шкіл. Після закінчення майстер-класу активні учасники отримали сертифікати та роздаткові матеріали за темою «Академічна доброчесність».

29 січня 2020 року в ХНУМГ ім. О. М. Бекетова проходив ІІІ (обласний) етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з навчальної дисципліни «Екологія». У рамках цього заходу бібліотека провела круглий стіл на тему «Академічна доброчесність у школі» й розмову-діалог «Цифрова грамотність» для 50 вчителів Харківської області. Під час заходу розглядалися основні форми проявів академічної недоброчесності: плагіат, самоплагіат, списування, академічний саботаж, академічне шахрайство, фабрикація, фальсифікація, хабарництво.

*Круглий стіл «Академічна доброчесність у школі».
29 січня 2020 року*

Працівники науково-методичного відділу відвідують семінари, конференції та інші заходи, які проводять бібліотеки Харкова й інших міст України, обмінюються досвідом, виступають із доповідями. 19 листопада 2018 року методист I категорії М. В. Дмитрієва виступила з доповіддю «Комунікативні бібліотечні сервіси» на міжнародній науково-практичній конференції, яка проходила у Харкові. За результатами конференції був опублікований збірник, до якого увійшла стаття за матеріалами виголошеної доповіді.

Обміну досвідом і впровадженню інновацій сприяли заняття у VI Всеукраїнській літній школі адвокації для бібліотекарів «Адвокація у стилі Етно». Організаторами школи виступили Українська бібліотечна асоціація та її Полтавське обласне відділення. Заняття школи проходили 25–29 червня 2018 року у Полтаві. За підсумками роботи школи М. В. Дмитрієва отримала іменний сертифікат.

Наукова робота бібліотеки значно активізувалася завдяки діяльності вченого секретаря К. С. Фомичової (Бережної) та бібліотекаря II категорії Г. Ю. Новікової, які в 2018 та 2019 роках захистили у Харківській державній академії культури дисертації і здобули наукові ступені кандидата культурології. Вони постійно публікують змістовні статті з актуальної тематики, виступають на семінарах, конференціях, беруть участь у інноваційних проєктах, тренінгах.

Так, у 2019 році Ганна Юріївна Новікова брала участь у проєкті «Віртуальний музей Харківської циркової культури “Старий цирк Грікке”», спрямований на створення віртуальної моделі експозиції як первинного етапу ревіталізації пам’ятки історії та архітектури місцевого значення Харкова з метою демонстрації привабливості циркового кварталу й формування відповідного іміджу міста. Його мета — привернення уваги до можливостей ревіталізації Старого цирку як багатопрофільного культурного об’єкта. У межах проєкту Г. Ю. Новікова здійснювала виїзди на об’єкт, оцифрування речових експонатів, проводила інтерв’ю з власником колекції, складала опис колекції, виступала одним із адміністраторів сторінки проєкту в мережі «Фейсбук».

За сумлінну і творчу роботу працівники науково-методичного відділу неодноразово відзначалися грамотами і подяками від дирекції бібліотеки.

*Г. Ю. Новікова (зліва) та К. С. Фомичова (Бережна).
2020 рік*

*М. В. Дмитрієва (зліва) та Ю. О. Дрогозов —
дипломанти конкурсу «Біблотекар року». 2019 рік*

У 2019 році методист I категорії М. В. Дмитрієва та бібліотекар I категорії Ю. О. Дрогозов отримали дипломи конкурсу «Бібліотекар року», який проводило Методичне об’єднання бібліотек закладів вищої освіти Харківської зони, у номінації за активну роботу зі студентами.

На сучасному етапі діяльність науково-методичного відділу спрямована на розроблення та реалізацію ефективної стратегії впровадження інноваційних технологій у практичну діяльність бібліотеки.

Відділ книгозберігання

До кінця 1970-х років функції наукового формування, раціонального розміщення та зберігання фондів бібліотеки виконував відділ обслуговування читачів, до складу якого входив сектор книгозберігання. У 1979 році цей сектор був реорганізований у відділ, що сприяло науковій організації та збереженню книжкових фондів бібліотеки. Із 2013 року відділ очолює Н. Є. Масенко.

Наталія Євгеніївна Масенко

Історія відділу невід’ємно пов’язана з діяльністю таких провідних спеціалістів, як Л. М. Валужина (працювала у 1974–2008 роках), Н. М. Нарсія, Л. К. Бесарабова (працювала з 1976 до 2016 року, виконувала обов’язки начальника відділу книгозберігання), Ю. В. Андрейченко (працювала у 1972–2001 роках), О. В. Басова (працювала з 1985 до 2001 року), Н. С. Чернуха (працювала у 2003–2015 роках), В. М. Лебедева, М. В. Самойлова, О. М. Туманова, Ю. В. Кучнєва.

Працівники відділу розподіляли нову літературу між підрозділами бібліотеки; розсилали інформаційні листи на кафедри про нові надходження; організовували й вели довідково-бібліографічний апарат на фонди бібліотеки; підбирали нову літературу, яка надходила до бібліотеки, для Днів інформації, Днів кафедри, для виставок «Забута книга»; проводили переоблік та інвентаризацію підсобних фондів; аналізували використання фондів; організовували відкриті перегляди книг; відвідували бібліотечні пункти кабінетів при кафедрах (22 кафедри і кабінети) із метою консультування

матеріально відповідальних осіб із питань книгозберігання; надсилали літературу абонентам з різних міст; здійснювали виділення страхового фонду навчальної літератури; проводили аналіз фондів і передавали літературу, яка не користується попитом, до інших бібліотек; проводили відбір книг до обмінного фонду, для депозитарного зберігання; проводили списання фізично-зношеної та морально застарілої літератури; збирали, сортували та здавали макулатуру.

У 80-ті роки працівники відділу відбирали літературу, видану в дореволюційний період, яка згодом увійшла до фонду відділу рідкісної і цінної книги.

У 1986 році з метою оптимізації розміщення фондів почали відділяти фонд абонементів навчальної літератури від фонду абонементів наукової літератури, почали формувати центральний топографічний каталог.

У 1987 році було виділено фонд навчальної літератури для студентів заочної форми навчання.

*Зліва направо: К. С. Блощенко,
Н. Є. Масенко, Л. К. Бесарабова*

Із 1990 до 2013 року відділ очолювала Л. К. Бесарабова. За її ініціативи регулярно проводили огляди-конкурси з підтримання порядку й чистоти у фонді.

Із 2002 року відділ проводив роботу з локальними секторами заочного (дистанційного) навчання університету, розташованими в різних містах України: Генічеськ, Донецьк, Євпаторія, Полтава,

Сімферополь, Куп'янськ, Житомир, Енергодар, Маріуполь, Лозова, Ялта.

Відділ книгозберігання комплектував фонди бібліотек локальних секторів, щорічно проводив їх інвентаризацію, в автоматизованому режимі з використанням електронної пошти здійснював облік літератури. До фондів цих бібліотек передали понад 50 тисяч примірників навчальної літератури. У 2018 році була припинена робота локальних секторів заочного (дистанційного) навчання, тому після ухвалення рішення про повернення літератури до фондів бібліотеки частину літератури (10 739 примірників) передали до Маріупольського електромеханічного технікуму й Полтавського політехнічного коледжу, решту повернули до основних фондів бібліотеки.

Із 2007 року при формуванні списків для списання літератури почали використовувати електронний каталог АБІС Коґа.

У вересні 2015 року з нагоди річниці створення Українсько-польського культурно-освітнього центру ХНУМГ ім. О. М. Бекетова на базі читального залу № 1 відкрили бібліотеку Українсько-польського культурного центру. У рамках цього проєкту відділ книгозберігання комплектує літературу польською мовою, веде її топографічний каталог, облік та аналіз книгообігу.

Нині у відділі книгозберігання працюють п'ять досвідчених фахівців: Н. Є. Масенко (начальник відділу), С. Ю. Курдіновська, С. Л. Дерід, В. А. Ветчинкіна, Ю. М. Балабанік.

Колектив відділу книгозберігання.

Зліва направо: Ю. М. Балабанік, В. А. Ветчинкіна, С. Л. Дерід, Н. Є. Масенко, С. Ю. Курдіновська. 2020 рік

Співробітники відділу забезпечують наукове формування, раціональне розміщення та зберігання фондів бібліотеки. Із цією метою вони здійснюють розподіл нових надходжень, ведуть топографічні каталоги на підрозділи бібліотеки, інвентаризують фонди усіх підрозділів бібліотеки, вилучають застарілі й дублетні видання.

Працівники відділу організовують роботу бібліотечних абонементів при кафедрах університету: здійснюють облік виданої на кафедри літератури, проводять її інвентаризацію, ведуть спеціальну картотеку на конкретний фонд, відповідають за організацію і збереження фонду.

У 2019 році в бібліотеці започаткували інвентаризацію фондів із використанням бездротового сканера штрихових кодів Syble XB-5055, за допомогою якого у книгосховищах зчитуються наклеєні на літературу штрихкоди і зберігаються в його пам'яті. Ця модель може запам'ятати до 35 тисяч штрихових кодів.

Із березня 2016 року відділ веде проєкт «Зелені проєкти університетських бібліотек», який було розпочато у рамках реалізації концепції «Зелений університет», започаткованої проєктом «Ефективне управління енергією — перший крок до Зеленого університету» за підтримки Посольства Польщі в Україні та з метою раціонального використання природних ресурсів.

Наказом ректора №88-01 від 14 березня 2016 року було затверджене Положення «Про порядок вилучення, накопичення і розміщення макулатури», відповідно до якого кожному університетському підрозділові передали контейнери для збирання макулатури і її подальшої передачі до бібліотеки. Бібліотеку забезпечили спеціальними вагами для зважування макулатури і контейнерами для її зберігання.

Роботу зі збирання, сортування та здавання макулатури організовує відділ книгозберігання бібліотеки, велику допомогу у цьому надають волонтери — студенти університету. За отримані від зданої макулатури кошти університет закуповує канцелярські товари, які розподіляються між кафедрами та підрозділами університету — активними учасниками проєкту. Накопичена макулатура здається на пункт прийому вторинної сировини ТОВ «Вторма-1», із якою університет щорічно укладає договір. Загалом за період існування проєкту бібліотека здала 10 288 кг макулатури, прийнятих від підрозділів університету.

У рамках проєкту 4 березня 2020 року бібліотекарі прослухали вебінар про те, як долучитися до акції «The Great Global Cleanup», спрямованої на очищення нашої планети від десятків тисяч тонн відходів.

*Учасники вебінару «The Great Global Cleanup».
4 березня 2020 року*

*Зліва направо: Ю. М. Балабанік, С. Л. Дерід,
С. Ю. Курдіновська, В. А. Ветчинкіна,
Н. Є. Масенко. 2020 рік*

Бібліотека планує приєднатися до волонтерської спільноти Kharkiv Zero Waste (нуль відходів), а також долучається до EcoNike і закликає взяти участь усіх бажаючих.

EcoNike — це перший український застосунок, який у 2020 році запустили в дію GlobalLogic Ukraine разом із ТМ «Моршинська» при партнерстві з Let's Do It Green Ukraine в УНІАН. Цей мобільний додаток допомагає небайдужим українцям дбати про чистоту довкілля. EcoNike передбачає

два варіанти дії — відмічати на мапі сміття, із яким користувач не може впоратися самотужки, або ж шукати мітки, щоб допомогти прибрати його іншим. Додаток можна використовувати навіть без підключення до Інтернету, тобто в найвіддаленіших куточках України, наприклад у Карпатах.

У 2020 році бібліотека почала співпрацювати з благодійним фондом «Бібліотечна країна», виконавчим директором якого є Люсьєна Шум. Одним із напрямків діяльності благодійного фонду є проєкт зі створення екологічного освітнього простору «Зелена бібліотека».

За участь у проєкті «Зелені проєкти університетських бібліотек» за ініціативи руху «Зелені бібліотеки в Україні» начальник відділу книгозберігання Н. Є. Масенко та бібліотекар I категорії Ю. М. Балабанік були нагороджені дипломами лауреатів конкурсу «Бібліотекар року 2020» Методичного об'єднання бібліотек закладів вищої освіти Харківської зони у номінації «За кращу проєктну діяльність».

Працівники відділу постійно підвищують свій кваліфікаційний рівень: успішно проходять дистанційні курси з підвищення кваліфікації Інституту післядипломної освіти НАКККиМ, курси, які проводяться на платформі масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus», постійно беруть участь у науково-практичних онлайн-семінарах. Так, із метою вдосконалення своєї роботи у проєкті «Зелений університет. Зелена бібліотека» у 2019 та 2020 роках співробітники відділу успішно пройшли курс «Побутові відходи — дій зараз!», організований на масових відкритих онлайн-курсах «Prometheus», та отримали іменні сертифікати.

21–22 червня 2020 року Н. Є. Масенко взяла участь у німецько-українському науково-практичному онлайн-семінарі «Зелені бібліотеки» і отримала іменний сертифікат.

Співробітники відділу надалі будуть брати участь у програмах і проєктах екологічного спрямування, що допоможе їм здійснювати роботу з формування екологічної свідомості та культури студентської молоді.

Відділ комплектування та наукової обробки літератури

Шлях книги до читачів бере свій початок із відділу комплектування та наукової обробки літератури, який є одним із основних структурних підрозділів бібліотеки. У різні роки відділ очолювали Ф. Д. Патютко, Ю. В. Андрейченко, Л. М. Топоркова, С. М. Мельник, Г. А. Луценко. Із 2008 року відділ працює під керівництвом О. М. Туманової.

Олена Михайлівна Туманова

До 1960-х років функції комплектатора в різні роки виконували: А. С. Медведєва (1944–1956), Є. І. Дрижерук (1948–1950), С. П. Янчукова (1948–1962) Л. Т. Коваль (1960–1962), Ф. Д. Патютко (1959–1968; завідувач відділу), М. В. Гурін, Г. Ф. Бабак (1962), Р. В. Мельникова (1959–1960 роки), Ю. В. Андрейченко (1968), Н. В. Філіппова (1969). Облік та обробку нових надходжень до фонду бібліотеки здійснювали бібліотекарі і старші бібліотекарі відділу обслуговування.

Перша згадка про діяльність «ділянки оброблення» як майбутнього відділу комплектування є у документах за 1944 рік. До фонду бібліотеки надходили нові книги і підручники. У відділі комплектування та наукової обробки документів і досі зберігаються документи на вилучення книг за наказами та циркулярами Головліту від 1944 року.

Бібліотекарям у ті роки треба було вирішувати не лише питання формування книжкового фонду, створення довідково-бібліографічного апарату й багато інших, а й господарські — підтримання

ладу в наданому приміщенні, придбання меблів та обладнання.

За підсумками 1946 року фонд бібліотеки становив 10 648 примірників. Це незначна частина фонду, що залишилася від 70 тисяч примірників книг, які налічувала бібліотека напередодні війни.

У 1947 році після наскрізної перевірки фондів й очищення від «ідеологічно шкідливої» літератури відновилося планомірне поповнення бібліотеки книгами. Згідно із записами інвентарної книги література надходила з бібліотечного колектора та магазину № 4 міста Харкова. Це були підручники з німецької мови, хімії, будівельних машин, зварювання, словники та інші книги. У ці роки розпочалася робота зі створення генерального алфавітного каталогу. Перші картки за 1944 рік були рукописними. Систематичний каталог почали наповнювати з 1955 року.

Постійно проводили списання застарілої літератури. Списання проходило згідно з наказами від Головного управління вищої освіти.

До кінця 1950-х років бібліотека була повністю укомплектована творами класиків марксизму-ленінізму, іншою актуальною на той час суспільно-політичною літературою. Достатньою була забезпеченість художньою літературою, водночас бракувало технічної та природничо-наукової літератури.

У перших номерах інвентарних книгах є відмітки «перевірено». Це свідчення про проведення у 1953 та 1958 роках інвентаризації. Ймовірно, ці роботи проводилися відповідно до постанови від 20 липня 1954 року про перепис технічних і спеціальних бібліотек. В інструкції, яку отримала бібліотека, було вказано, що до 31 грудня 1956 року потрібно взяти на облік у бібліотеках усі книжкові фонди, упорядкувати всю документацію про списання застарілих книг і первинну документацію з обліку книжкового фонду, читачів і видачі книг. У відомості про кількість книг у бібліотеці після повторного обліку 1958 року є запис про перевірку фонду. На той час він становив 74 856 примірників.

У 50–70-ті роки формується фонд бібліотеки насамперед навчальною та науковою літературою, надалі щороку він поповнювався приблизно на 5000 примірників.

У 1963 році фонд бібліотеки вже налічував 100 716 примірників. Основним джерелом комплектування бібліотечного фонду в ті роки був бібліотечний колектор. Додатковими джерелами комплектування були книжкові магазини, система

«Книга — поштою», агентство «Союздрук», Центральний інститут типових проєктів Москви, видавництво «Стандартгиз», облбібколектор, Інститут технічної інформації, Науково-дослідний інститут охорони праці, магазин № 10 облкниготоргу, республіканський магазин «Книга — поштою».

Приблизно в 1965 році відділ оброблення літератури став самостійним підрозділом. У ньому працювали кілька працівників, зокрема завідувач відділу Ф. Д. Патютко (1967–1969), старший бібліотекар В. І. Педяш, С. В. Коновалова, С. П. Янчукова, Є. І. Азаренко, В. Г. Сподарик.

У планах бібліотеки на 1966–1968 роки було записано, що одне із завдань комплектатора — поповнити фонд довідковою літературою, бібліографічними виданнями. Уперше в ці роки з'явився алфавітний каталог на зарубіжну літературу і почали дублювати картки на друкарській машинці. «Негайно списувати і знищувати книги і картки в міру надходження наказів Головліту СРСР і Комітету з охорони державної таємниці книгодрукування» — так було записано у плані на 1964 рік*.

Регулярно проводилася індивідуальна і колективна передплата на періодичні видання, в основному журнали. Працівники відділу постійно звіряли фінансові документи з бухгалтерією університету. У 1962 році пройшла перевірка топографічного каталогу.

У 1964 році працівники відділу почали створювати алфавітно-предметний покажчик до систематичного каталогу, «послугуючись книгою Ц. М. Бердичевської «Предметные указатели к систематическим каталогам научных библиотек», як записано в плані на 1964 рік.

У 1970 році фонд бібліотеки налічував 222 500 примірників.

Ю. В. Андрейченко

Із 1970 до 1975 року відділ комплектування очолювала Ю. В. Андрейченко. Роки становлення бібліотеки були складними. *«Книг не вистачало. Підручники видавали на тривалий час, оскільки студенти навчалися заочно. Книги їм надсилали поштою»*, — згадувала ветеран бібліотеки Юлія Василівна. За рік відправляли до 600 посилок.

Після 1970-х років більшість працівників бібліотеки вже мали профільну освіту.

У 70-ті роки у відділі виокремили сектор комплектування. У 1971 році в бібліотеці було введено безінвентарний облік. Інструктивний лист № 12 від 4 березня 1974 року про введення безінвентарного обліку багатоекземплярної літератури допоміг спростити роботу відділу комплектування з обліку і правильного розподілу фонду.

Саме в ці роки стрімко збільшується фонд бібліотеки. Так, у 1971 році її фонди налічували 245 225 примірників, а вже у 1973 році — 351 116. Комплектування здійснювали через обласний бібколектор і книжкові магазини Харкова (№ 8, 10, 17, 42, 29). Працівники відділу вивчали тематичні плани комплектування, бланки замовлень й оформлювали попереднє замовлення на літературу через бібколектор. Облік літератури проводили згідно з Постановою Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР № 280. У той час книги систематизували за таблицями УДК і таблицями бібліотечної класифікації для масових бібліотек. Для ведення каталогів отримували 3 комплекти каталожних карток Всесоюзної книжкової палати (1 комплект — Бібліотеки ім. В. І. Леніна, 1 комплект — на газетні та журнальні статті та 1 комплект реферативних карток із будівництва та архітектури). Працівники відділу вели такі каталоги: алфавітний службовий, систематичний, топографічний, алфавітно-предметний, будівельний. Окрім того, передавали книги до бібліотек гуртожитків (у 1973 році було передано три тисячі примірників).

Сімдесяти роки були відзначені вдосконаленням та піднесенням роботи бібліотеки: було введено основи наукової організації праці, почало проводитися обслуговування студентів груповим методом, уперше була проаналізована забезпеченість навчального процесу підручниками й навчальними посібниками.

У 1976–1978 роках відділ комплектування очолювала Л. М. Топоркова, яка пропрацювала в бібліотеці з 1968 до 2015 року.

Людмила Матвіївна згадувала про свою роботу так: *«Спочатку бібліотека розміщувалася на третьому поверсі старого корпусу у двох невеликих кімнатах. Робочі місця працівників бібліотеки були в книгосховищі між стелажми. І тільки в 1976 році, коли бібліотеку перевели у новозбудований корпус, відділу комплектування виділили велику світлу й простору кімнату. Там розмістили службовий і топографічний каталоги, інвентарні книги. У відділі на той час працювали 7 бібліотекарів. Сам*

* План работы библиотеки ХИИКС за 1964 г. С. 5.

переїзд був дуже складним. Припинити видачу книг студентам і викладачам було неможливо. У приміщенні бібліотеки ще проводилися будівельні роботи, і тому деякий час книги видавали студентам через вікно у фондів бібліотеки».

*Зліва направо: З. М. Алексейцева, П. М. Кузнецов,
Л. М. Топоркова, Г. А. Луценко. 2017 рік*

Освоєння нового приміщення значно зміцнило матеріальну базу бібліотеки, сприяло вдосконаленню її структури і більш раціональному розміщенню фондів, поліпшенню обслуговування читачів, посиленню науково-методичної роботи. Навчальну літературу студентам-заочникам продовжували надсилати поштою.

У далекому 1978 році відділ очолила С. М. Мельник. Багато гарних справ, починань...

Навіть не перелічити. Разом із нею пліч-о-пліч працювала бібліотекар Г. А. Луценко.

Із 1979 року відділ оброблення змінює назву на відділ комплектування й обліку фонду. Галина Андріївна в ці роки опікувалася комплектуванням фонду, яке проводили через обласний бібліотечний колектор, магазини «Академкнига», «Пропагандист», «Науково-технічна книга», «Вища школа», «Книжковий світ», «Стандарт», «Знання», «Воєнна книга». Протягом року опрацьовували майже 50 тематичних планів видавництва, Бланки для замовлень, «Попит і пропозиція»; вели картотеки виконаних та попередніх замовлень, доукомплектування, Картотеку поточного комплектування», з профільного комплектування. За 1980 рік надіслали 130 листів-замовлень.

У зв'язку зі збільшенням кількості іноземних студентів почалося придбання художніх творів іноземною мовою. Бібліотекар Н. В. Гофзман працювала у відділі каталогізатором і відповідала за довідковий апарат бібліотеки. Ю. В. Андрейченко розпочала роботу в ці роки над створенням картотеки книгозабезпеченості. С. М. Мельник відповідала за нумераційну картотеку стандартів.

У 1979 році бібліотека отримала 37 340 примірників документів, із них 15 795 книг, 4600 журналів і 866 примірників спеціальних видів літератури; працівники влили до каталогів 22 100 карток. Н. К. Єфіменко у відділі комплектування здійснювала бібліотечний опис документів — творів друку як називали їх у ті роки.

У 1980 році у відділі виокремили сектор каталогізації. Штат відділу збільшився до 8 працівників. До фондів філій (5 бібліотек при гуртожитках) у 1980 році передали 3865 книг, до кабінетів кафедр — 400.

У 1981 році Г. А. Луценко призначили на посаду начальника відділу комплектування, на якій вона працювала до 2008 року.

Г. А. Луценко

Г. А. Луценко розпочала роботу в бібліотеці у 1973 році, одразу після закінчення бібліотечного відділення Харківського інституту культури, і пішла на заслужений відпочинок у 2015 році, пропрацювавши 42 роки. Під її безпосереднім керівництвом не тільки змінився підхід до комплектування книжкового фонду бібліотеки, а й була організована робота з обліку, комплектування та інших процесів. Галина Андріївна як творчий, ініціативний, цілеспрямований фахівець бібліотечної справи запроваджувала в бібліотечну практику передові форми і методи роботи. У 80-ті роки під її керівництвом у відділі працювали А. Г. Шафорова (1980–2002), О. В. Мамаєва (1979–2015), Р. Ю. Крисаченко (1978–1989), Н. М. Місайлова (з 1978 року), Л. П. Постнова (1992–2009).

Чимало сил і енергії віддали становленню, розвитку бібліотеки і пропаганді книги наші ветерани бібліотечної справи. Переїняли естафету у старшого покоління молоді працівники, які прийшли в 1983 році: Л. О. Христоророва, Н. М. Нарсія, В. Лебедева, у 1985 — Н. О. Євсюкова, у 1989 році — І. Беніамінович.

У 1982 році у відділі вели картотеку журнально-газетних статей, реєстраційну картотеку періодичних видань, фондову картотеку передплатних видань, узятих на баланс бібліотеки, картотеку обмінних установ, реферативну картотеку з будівництва й архітектури.

Для поліпшення книгозабезпеченості навчального процесу та якості обслуговування у 1980-ті роки був виділений фонд навчальної літератури, створений тематичний план комплектування і картотека книгозабезпеченості.

У 1983 році фонд налічував уже 577 276 примірників.

Чимало професійних знань і умінь довелося застосувати працівникам відділу для переведення каталогів і картотек бібліотеки на нові таблиці ББК. Із 1983 до 1986 року працівники відділу перевели літературу із суспільних наук у фонд і каталогах на систему ББК.

У 1987 році у структурі відділу було два сектори: сектор комплектування й обліку та сектор каталогізації, класифікації і предметизації.

Щорічно укладався договір з облбібліоколектором на придбання книг і бібліотечної техніки на суму близько 30 тисяч рублів, складався план витрат асигнувань.

У 90-ті роки до бібліотеки надходило багато методичних рекомендацій з редакційно-видавничого

відділу університету. Наприклад, за 1990 рік до відділу комплектування надійшов 17 861 примірник методичних рекомендацій. У 1990 році фонд бібліотеки уже налічував 826 286 примірників.

Із початку існування бібліотеки і до 90-х років її фонд формувався планово і систематично. Але у 90-ті роки сталися зміни в суспільстві, які негативно вплинули на формування бібліотечного фонду, зокрема різко погіршилося комплектування. Значною мірою все це було зумовлене несприятливою економічною ситуацією. Обсяг нових надходжень щороку зменшувався, зменшувалося й виділення коштів на придбання книг і періодичних видань.

Кількість нових надходжень на рік зменшилася з 50 до 17–20 тисяч одиниць. Так, у 1991 бібліотека отримала за рік 47 453 примірники, у 1994 році — 15 298 (через реорганізацію системи книговидавання бібліотека уже не працювала з тематичними планами видавництва), а вже у 1995 році — тільки 9387 примірників. У 1997 році фонд бібліотеки поповнювався за допомогою передплати різних видань і завдяки дарункам.

Працівники відділу комплектування щорічно спільно з відділом книгозберігання та обслуговування читачів проводили вилучення з фонду зношених, застарілих за змістом, дублетних книг. У середньому за рік із фонду вилучали приблизно

Зліва направо: Л. О. Христоророва, Л. М. Топоркова, Н. М. Місайлова, Л. П. Постнова, О. В. Мамасва, А. Г. Шафоростова, Г. А. Луценко. 1996 рік

Зліва направо (1-й ряд): О. М. Туманова, Г. А. Луценко, Н. В. Маришук; (2-й ряд): І. В. Іматкулова, В. П. Гужва, Г. І. Деменко, Н. М. Місайлова, О. Р. Бунчак, Л. О. Христордова, О. В. Мамасва

5000 примірників. Частина дублетних книг передавалася до обмінного фонду.

У 1997 році бібліотека поповнювала свій фонд через обласний бібліотечний колектор, магазин «Стандарти». Комплектатори систематично працювали з бланками для замовлень «Книги України», «Книжковий огляд», «Книжковий кур'єр», «Книга — поштою». Із цього року почали вести картотеку підручників і навчальних посібників українською мовою. Саме в цьому році відділ виконував функції колектора, тобто розподіляв літературу для вузів і технікумів, яку одержували через міністерство безкоштовно.

Уже на той час були поставлені завдання переходу від традиційних методів роботи до освоєння навичок комп'ютерних технологій. Наприкінці 1999 року бібліотека одержала перший комп'ютер, а в 2000 році — ще два. Почалося впровадження автоматизованих технологій.

Першими розпочали автоматизацію технологічних процесів співробітники відділу комплектування. Від кінця 1999 року розпочалося створення електронного каталогу, який поєднував функції алфавітного і предметного, містив інформацію про більшість видань основного фонду. У 2000 році фонд бібліотеки налічував 812 889 примірників.

У 2000 роки комплектування здійснювали через торговельні фірми та видавництва («Віра-Р», «Фоліант», «Університетська книга», «Схід-вантаж», «Бурун і К»), через дарунки та книгообмін. Комплектування періодичними виданнями бібліотека здійснювала через фірму «Ідея».

Із 2001 року у відділі перейшли на опис нової літератури за допомогою комп'ютера. Усю нову літературу описували, дублювали й розподіляли за відділами з використанням комп'ютерних технологій.

Створення електронного каталогу нових надходжень до фонду бібліотеки розпочалося у 2001 році завдяки придбання 1 модуля та 5 ліцензій АБІС «Лібер Медіа» (Франція). Модуль дозволяв створювати аналітичний опис документів. Працювали у цій програмі до 2008 року.

Упродовж 2008–2009 років у бібліотеці здійснили перехід на АБІС Копа (версія 3.0.1). Створювали електронний каталог фонду бібліотеки. Отримання нового обладнання започаткувало впровадження технологій штрихового кодування фонду і підготовку його до електронної видачі документів.

У 2008 році розпочали адаптацію програми для потреб бібліотечних фахівців. Новий програмний продукт сприяв виведенню роботи бібліотеки на сучасний рівень. Автоматизований режим

виведення на друк книжкового формуляра і каталожної картки уможливив збільшення швидкості технічного оброблення літератури.

На той час у відділі під керівництвом О. М. Туманової працювали О. Р. Бунчак, І. М. Костенко, І. М. Малік, О. В. Мамаєва, Н. М. Місайлова, Н. В. Маришук, Л. О. Христодорова.

У 2009 році бібліотека розробила картотеку книгозабезпеченості в електронному вигляді, що дало можливість постійно мати інформацію про книгозабезпеченість навчального процесу університету, а також підвищувати якість обслуговування користувачів.

У 2010 р. фонд бібліотеки налічував 984 881 примірник. Серед них наукові, довідкові, навчальні та періодичні видання з будівництва, архітектури, транспортних технологій, геодезії, світлотехніки, економіки, менеджменту, туризму українською, російською та іноземними мовами.

У 2013 році рукописну інвентарну книгу замінили на автоматизовану базу «Інвентарна книга», що дало змогу не тільки автоматизувати індивідуальний облік нових надходжень, але і сформувати блок інвентарних номерів для певної кількості документів, зарезервованих за відповідною партією. Цей процес налагодили завдяки наполегливій праці С. І. Вороніна, Н. О. Євсюкової та співробітників

відділу. Працювали з автоматизованою базою «Інвентарна книга» О. Р. Бунчак та І. М. Костенко, яка виконує цю роботу донині.

Із 2014 року працівники відділу комплектування брали активну участь у формуванні фонду відділу рідкісної і цінної книги, задля чого здійснювали відбір рідкісних видань із фонду бібліотеки та обмінних фондів Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка й науково-технічної бібліотеки НТУ «ХПІ».

Із 2014 року основним джерелом поповнення фонду є видання викладачів університету, які систематично надходять із видавничого центру вишу, а також дарунки від науково-педагогічних працівників, співробітників університету, різних товариств, організацій і жителів м. Харкова. Недостатній рівень комплектування компенсується можливістю користуватися електронними версіями навчальної, наукової та методичної літератури завдяки їх розміщенню у вільному доступі в цифровому репозиторії університету.

Передплата періодичних видань проводиться через УДППЗ «Укрпошта» і ТОВ «Меркурій експрес».

На сьогодні відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 22 березня 2017 року №177 «Про припинення використання ББК

Колектив відділу комплектування та наукової обробки літератури. Зліва направо: І. М. Костенко, В. П. Гужва, О. М. Туманова, Н. М. Місайлова, І. М. Малік, Я. В. Муковоз. 2020 рік

і впровадження УДК» бібліотека індексує документи тільки за таблицями УДК.

Нині у відділі працюють компетентні та кваліфіковані спеціалісти: О. М. Туманова, Г. І. Деменко, В. П. Гужва, І. М. Костенко, Н. М. Місайлова, І. М. Малік, Я. В. Муковоз, які сумлінно й наполегливо формують фонди інформаційних ресурсів бібліотеки для забезпечення наукової, навчальної та виховної діяльності університету.

Основними завданнями відділу на сьогодні є:

- науково обґрунтоване, повне й оперативне комплектування фонду бібліотеки документами всіх типів і видів;
- прийом, облік і реєстрація нових надходжень;

- наукова й технічна обробка документів;
- каталогізація та систематизація;
- повне, багатоаспектне та оперативне розкриття фондів бібліотеки через систему каталогів та картотек;
- аналіз забезпеченості студентів підручниками і навчально-методичними посібниками;
- впровадження інноваційних технологій у роботу відділу.

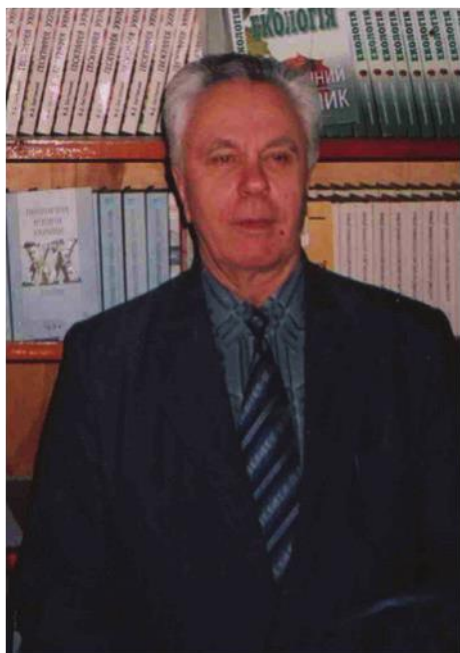
Працівники відділу постійно підвищують свій кваліфікаційний рівень, беруть участь у семінарах, круглих столах, конференціях, вебінарах, які проводять бібліотеки Харкова та інших міст України; проходять онлайн-курси різної тематики з отриманням відповідних посвідчень і сертифікатів.

СПОГАДИ СПІВРОБІТНИКІВ БІБЛІОТЕКИ

Відданість своїй справі

П. М. Кузнецов

На початку 1976 року мене призначили на посаду директора бібліотеки. Під час співбесіди ректор Леонід Миколайович Шутенко захоплено почав розповідати про перспективу розвитку інституту, причому в деталях: де будуть побудовані нові навчальні корпуси, спортивний комплекс. Минуло понад 40 років, і всі ми бачимо, що все це реально здійснилося: виросли нові навчальні корпуси, величезний спортивний комплекс.

А що побачив я в далекому 1976 році? Бібліотека розмішувалася на 3-му поверсі старого корпусу, у прямому сенсі, під його дахом. Загальна площа бібліотеки становила 290 м². Бібліотека використовувала дві аудиторії: в одній із них розміщувався читальний зал на 60 посадкових місць, де практично не було природного освітлення. Тісно було так, що частину книжкового фонду довелося тримати в гуртожитках.

Але 1975 рік став переломним у житті бібліотеки — почалося освоєння приміщень у новому

навчальному корпусі. А освоювати було що: замість колишніх 290 м² бібліотека отримала 2165 м². Вражало все: три величезні читальні зали, книго-сховище на 1 млн друкованих одиниць, приміщення відділів. Освоювати нові приміщення закінчили в 1977 році.

У 1999 році бібліотека розпочала новий етап свого розвитку — автоматизацію бібліотечних процесів. Першопрохідцями у цій нелегкій та відповідальній справі стали Надія Олександрівна Євсюкова та Лілія Олександрівна Христордова.

Комп'ютеризація викликала й нові проблеми: сучасне програмне забезпечення, переведення відділів на якісно новий рівень роботи; вивчення досвіду інших бібліотек, зокрема закордонних. Прикладом може бути і висадка «десанту» в 2000 році в складі начальника інформаційно-обчислювального центру Миколи Павловича Пана, провідного бібліотекаря Надії Олександрівни Євсюкової в один з англійських університетів для ознайомлення з досвідом автоматизації його бібліотеки. Ця поїздка мала величезне моральне значення: так, ми ще були далекі від рівня їхньої роботи, але ми визначили мету, перспективу діяльності нашої бібліотеки.

Новий стимул у комп'ютеризації бібліотеки отримали зі створенням залу інформаційного сервісу, де встановили 50 комп'ютерів.

Ніде правди діти, ми не відразу повірили в широке застосування комп'ютерів у бібліотечному процесі, адже тоді багато хто не бачив їх «живцем». Були труднощі в освоєнні технічних і функціональних можливостей автоматизації.

Та навіть у 2000 році складно було уявити, що за десятиліття з комп'ютером на «ти» будуть усі працівники бібліотеки.

Нині бібліотека разом з університетом впевнено прямують до свого сторіччя.

*П. М. Кузнецов,
директор бібліотеки у 1976–2014 роках*

Вибір на все життя

Г. А. Луценко

У 1972 році я закінчила Харківський державний інститут культури, отримавши кваліфікацію бібліотекаря-бібліографа технічних бібліотек вищої категорії. Після закінчення навчання мене було розподілено на роботу до Республіки Вірменія (м. Кіровакан), але згодом я змінила місце роботи і почала працювати в бібліотеці Харківського інституту інженерів комунального будівництва (ХІКБ).

Спочатку мене призначили бібліотекарем у відділ бібліографії, де я пропрацювала два роки. Згодом, у 1975 році, мене перевели на посаду завідувача сектора відділу комплектування і обробки літератури. Працювала комплектатором, займалася закупівлею літератури в обласному бібліотечному колекторі, у магазинах м. Харкова.

Ми починали працювати у старому корпусі інституту по вул. Революції (нині — Куликівський узвіз), 12, де бібліотека розмішувалася на третьому поверсі. Частину фонду вивезли до гуртожитку (боялися, щоб не провалилася стеля від навантаження). У 1975 році ми одержали приміщення в новому корпусі по вул. Маршала Бажанова, 17. Перенесли фонд із гуртожитку і почали облаштовуватися. Спочатку було складно (як завжди при освоєнні нового приміщення), не було навіть робочих столів і стільців. По бібліотеці бігали щурі, оскільки це було підвальне приміщення. Усі ці труднощі ми успішно подолали й почали організовувати роботу.

У 1981 році я очолила відділ комплектування та обробки літератури і працювала на цій посаді упродовж тридцяти років. За цей час колектив зробив дуже багато. Пам'ятаю переведення фонду на таблиці ББК. Мені ті цифри і роздільники снилися, навіть удома часто спадало на думку щось із класифікації, приходилося швидко записувати.

Та усі досягнення нашого колективу були гідно оцінені. У 1990 році моє фото розмістили на Дошці пошани за успішне виконання службових обов'язків. У 1991 році була нагороджена медаллю «Ветеран праці», а у 2003 році Міністерство освіти і науки України удостоїло мене почесної відзнаки «Відмінник освіти України».

Загалом я пропрацювала в бібліотеці 41 рік: із 1972 до 2013 року. Я часто згадую усіх своїх колег із теплотою і вдячністю за дружнє ставлення один до одного, за злагожену роботу, за щире підтримку. Можливо, працювала б і далі, але здоров'я не дозволяє.

Г. А. Луценко

Бібліотекар — це не професія, а стан душі

Л. М. Валужина

Я почала працювати в бібліотеці ХНУМГ із 11 вересня 1974 року. Спочатку працювала у філіалі при гуртожитку № 3. У гуртожитку № 2 працювала Берта Мойсейвна Голуб, а Олександра Георгіївна Ніколаєва, яка працювала в гуртожитку № 4 й обіймала посаду старшого бібліотекаря, керувала нашою роботою. Крім видачі книжок студентам, які там мешкали, ми проводили бесіди та різні масові заходи. Особливо мені запам'яталася бесіда про творчість Джека Лондона, яку ми разом із Бертою Мойсейвною провели в трьох гуртожитках.

Улітку 1975 року мене перевели до центральної бібліотеки нашого вишу. Спочатку я працювала у відділі обслуговування студентів і викладачів

*Л. М. Валужина (зліва) та Б. М. Голуб
проводять бесіду в гуртожитку*

під керівництвом Людмили Матвіївни Топоркової. Завідувачем бібліотеки на той час був Микола Васильович Гурін, а ректором — Юрій Ілліч Бутенко. У нашому відділі разом зі мною працювали С. Мельник, Г. Вовк, В. Середіна, Т. Солодка, Я. Турусова, І. Коган, які допомагали мені освоїти специфіку роботи. Дуже вдячна Людмилі Матвіївні, яка була вимогливим, але справедливим керівником.

У 1976 році директором бібліотеки став Петро Микитович Кузнецов. При ньому почали відкривати нові відділи, зокрема й відділ зберігання книг, де я пропрацювала кілька років. Крім виконання службових обов'язків я опікувалася громадською роботою — була головою нашої профспілки, яка неодноразово посідала перші місця у соцзмаганнях серед профспілок апарату управління вишу. Тривалий час я заповнювала табель для нарахування заробітної плати працівникам бібліотеки.

Згодом я працювала у відділі художньої літератури, спочатку на посаді старшого бібліотекаря, а через деякий час — провідним бібліотекарем.

Після відкриття в нашому виші ліцею, я разом із Наталією Петрівною Тріпутіною, яка відповідала за виховну роботу, розпочала тісну співпрацю із працівниками бібліотеки ліцею Тетяною Латифівною Ляпенко та Галиною Петрівною Куденко.

У 1991 році мене нагородили медаллю «Ветеран праці». За сумлінну працю отримувала грошові премії та записи подяки у трудову книжку.

Із 11 вересня 2008 року я вже не працюю, бо не дозволяє здоров'я. Зараз майже увесь свій час присвячую вихованню онука Кості. Але й надалі підтримую зв'язок із працівниками бібліотеки й університету: із радістю зустрічаюся з моїми колегами, згадую найкращі моменти, проведені в бібліотеці. Ми жили однією великою сім'єю, підтримували один одного, ділилися мріями, переживаннями.

Із нашим університетом пов'язана майже вся моя родина: мій старший брат (Володимир Михайлович Снін) закінчив вечірнє відділення (ЕГ); мій чоловік (Василь Сидорович Валужин) закінчив СІС; моя донька (Аліна Василівна Коваленко (Валужина) вчилася в 10 і 11 класах ліцею, потім була студенткою факультету менеджменту, який закінчила з відзнакою і зараз працює головним спеціалістом Департаменту житлово-комунального будівництва та розвитку інфраструктури Харківської облдержадміністрації.

Л. М. Валужина

Які ж були ми молоді...

Зліва направо: З. М. Алексеїцева, К. В. Ткачова

Я з дитинства дуже любила книги. Іграшок у нас, дітей воєнних і повоєнних років, не було. У мене була одна саморобна лялька, яку подарував німецький військовополонений, зате книги у мене були вже в 4 роки. Я рано почала читати, але ніколи не думала, що буду працювати в бібліотеці. Уперше бібліотеку я відвідала після 1-го класу. Мама вступила до сільгосптехнікуму для голів колгоспів. На літо вона взяла мене з собою, а щоб я не нудьгувала, повела мене до бібліотеки. Скільки там було книжок!

Після школи я вступила до бібліотечного інституту, потім перейшла на заочне відділення. Працювала на книжковій фабриці ім. М. В. Фрунзе. Згодом дізналася, що в бібліотеку ХПКБ потрібен співробітник. Прийшла, зустрілася з директором бібліотеки Миколою Васильовичем Гуріним, із завідувачкою відділу обслуговування Наталією Вікторівною Філіпповою. Відділ обслуговування був класний. Уже рік як там працювала Людмила Матвіївна Топоркова. Ми з нею відразу стали подругами. Через якийсь час мене перевели працювати до гуртожитку № 3, оскільки я поруч із ним винаймала квартиру.

У гуртожитку робота була іншого типу. Крім суто бібліотечних справ я раз на тиждень проводила політінформацію для працівників гуртожитку. Розповідала їм політичні новини, читала статті з газет, журналів. Так минуло кілька місяців. До аспірантури вступила Наталя Вікторівна. Начальником відділу обслуговування призначили Людмилу Матвіївну Топоркову. Прийшли нові люди: Світлана Мельник, Олександра Сорокіна, Світлана Ващенко. Співробітників більшало, роботи теж. Ми проводили зі студентами цікаві масові заходи. Особливо гарними були Дні поезії. До їх проведення долучалися молоді викладачі з різних кафедр інституту, наприклад, Саша Гільман, Юра Печенізький, працівники з обчислювального центру.

А читачів ставало дедалі більше. У відділі обслуговування стояли черги. Ми допомагали добирати літературу, чергували біля каталогів, робота ставала цікавішою.

Тим часом відбулася ще одна важлива подія. Моя подруга Людмила Топоркова пішла у відпустку по догляду за дитиною. Мене призначили завідувачем відділу обслуговування. Виявляється, дуже складно керувати жіночим колективом. Л. М. Топоркова робила це значно краще. Так минув рік. Настала весна. Я готувала черговий День поезії. До речі, ми проводили його у дворі інституту, під каштанами. Цього разу я була ведучою. Кажуть, непогано виступила зі вступним словом. Потім читали вірші. Наприклад, Льоша Терещенко (обчислювальний центр) читав свої вірші. Дуже красиві — лірика.

А через кілька днів мені запропонували роботу в проєктному інституті, у відділі науково-технічної інформації. На той час робота була не тільки цікавішою, але й більш оплачуваною. І я пішла. Я навіть не припускала, що через багато років знову повернуся, виявляється, в улюблений, не забутий мною ХПКБ. Але це вже інша історія...

З. М. Алексеїцева

Відлуння пам'яті

Л. М. Топоркова

У липні 1967 року я прийшла працювати до бібліотеки ХПКБ. До цього я працювала в бібліотеці проєктного інституту (Укргіпроенергопром), потім три роки жила на Уралі (м. Перм) і за фахом не працювала. Повернувшись до Харкова, пішла працювати до ХДНБ ім. Короленка, де й зустріла свою однокурсницю Світлану Коновалову, яка запросила мене до бібліотеки ХПКБ. На той час бібліотека займала 4 великі кімнати на останньому поверсі старого корпусу інституту. У першій кімнаті був абонемент (до речі, усі кімнати були заставлені стелажми по 7–8 полиць і забиті книгами), у другій серед стелажів стояв стіл директора, в останній кімнаті розміщувався ще й відділ комплектування. Окремо був читальний зал (місць на 50),

у підсобному фонді читального залу також працювали бібліографи (2 працівники).

Завідувачем відділу обслуговування була Наталія Вікторівна Філіппова — людина грамотна, ерудована — справжній бібліотекар, директором — М. В. Гурін. Я прийшла, коли Наталія Філіппова разом із Юлею Андрейченко і Юлею Куровою, що працювали у відділі обслуговування, почали упорядковувати довідково-бібліографічний апарат і фонд бібліотеки. Книги знімали з полиць, порівнювали з каталогами, виписували каталожні картки. Був упорядкований фонд художньої літератури, а типові проєкти, які раніше зберігалися в бібліотеці, були передані на кафедру. За кожним бібліотекарем була закріплена окрема частина фонду, яку він розставляв, стежив за чистотою.

Поступово бібліотека набувала гідного вигляду, з'явилася картотека БН (будівельні норми), поповнювалися каталоги.

Велику увагу приділяли масовій роботі: проводили бесіди в групах, вечори поезії, виставки, які здебільшого організовували працівники відділу обслуговування. Розширювався і штат бібліотеки — через рік прийшла Зоя Алексейцева, потім Світлана Мельник — бібліотекарі грамотні, розумні. Потім з'явилися молоді фахівці — Валя Середина, Таня Валяєва та ін.

У 1975 році бібліотека почала переїзд до нового корпусу. Ту частину корпусу, де були читальні зали, ще будували, і вона була відділена від абонемента фанерною перегородкою, тому взимку температура вище за 12 градусів не піднімалася.

Змінилося і керівництво бібліотеки, директором призначили П. М. Кузнецова.

Л. М. Топоркова

Натхнення, творчість та одвічний пошук

О. М. Штангей

У 2004 році я з відзнакою закінчила Харківське училище культури (нині Харківський вищий коледж мистецтв). За розподілом я разом із Юлією Анатоліївною Моргун була направлена на роботу до бібліотеки Харківської національної академії міського господарства (зараз Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова). Одразу вступили до Харківської державної академії культури на заочне відділення. Конкурс був великий, група наша складалася з 32 осіб, це лише ті, хто прийшов після училища.

Пам'ятаю наш перший робочий день. Це було 2 серпня 2004 року. Ми зустрілися з Юлією у дворі академії і разом пішли до бібліотеки. Нас розподілили у різні відділи: Юля потрапила до довідково-бібліографічного, а я — до комп'ютерного класу №5 у ВЦ, де були встановлені п'ять комп'ютерів і принтер, на яких Надія Олександрівна Євсюкова і Лілія Олександрівна Христодорова навчали бібліотекарів працювати в бібліотечній програмі «Лібер Медіа». Мені там дуже сподобалося. Зі мною у відділі працювали Аня Бойко й Іра Компанієць.

Кожного дня для мене моя робота була святом. Я була дуже задоволена, що потрапила саме в цей відділ. Ще ми за графіком обслуговували студентів на абонементі навчальної літератури. На той час були натовпи читачів, які ніколи не закінчувались, навіть не було думки присісти. У вересні і жовтні одночасно обслуговували читачів по шість бібліотекарів.

Через два місяці Юля пішла у декретну відпустку і мене замість неї перевели до довідково-інформаційного відділу. У відділі працювали 2 співробітники: Надія Олексіївна Рибаківа (начальник відділу) та Галина Петрівна Куденко (бібліотекар II категорії). Ще в одному приміщенні з нами працювали Ірина Андріївна Біляєва (методист) та Наталія Петрівна Тріпутіна (завідувачка сектора масової роботи).

Мені дуже не хотілося працювати в цьому відділі, я так звикла до комп'ютерного класу № 5 на ВЦ, до співробітників, які там працювали, до комп'ютерів, а у відділі бібліографії була стара друкарська машинка. Я була в розпачі. Але діватися нікуди, поступово я звикла. До моїх обов'язків входило друкувати картки на статті з газет і журналів. Я ходила до комп'ютерного класу набирати науково-допоміжний покажчик, бо в бібліотеці комп'ютерів ще не було. Тоді вперше було набрано бібліографічний покажчик на комп'ютері і роздруковано на принтері, а не на машинці. Він мав назву «Дистанційна освіта». Після цього я почала набирати всі покажчики і рекомендаційні списки, роздруковувати, писати до деяких передмову, вступне слово.

Ми проводили Дні інформації, Дні кафедр, обслуговували студентів, яких у нашому відділі теж було завжди багато, надавали бібліографічні довідки. Читачі цікавилися красназавчою літературою, енциклопедіями. Працівники допомагали добирати їм літературу для курсових і дипломних робіт. Галина Петрівна ставила шифри на статті, дисертації за таблицями УДК, вона також відповідала за фонд дисертацій, авторефератів, звітів НДР, вела СКС. Раз на тиждень наш відділ чергував біля каталогів, де бібліограф надавав консультації, як знайти потрібні книги в каталогах (АК, СК), шифри на видання. І якщо врахувати, що нас було тільки троє, то роботи було багато. Особливо запам'ятала Дні кафедр, коли потрібно було підібрати літературу з усього фонду за одним напрямом. А книг у фонді було дуже багато, і ми виносили їх удвох із Надією Олексіївною, бо Галина Петрівна була похилого віку. Запрошували співробітників кафедри і вони дивилися, які книги ще потрібні, а які можна списати, і що є нового з цієї тематики.

У 2005 році навесні вперше треба було зібрати праці наших викладачів і вивезти для виставки до Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Відтоді відділ почав збирати окремий фонд праць викладачів.

У цей час у відділі з'явився комп'ютер. Восени цього року до нас прийшла працювати Надія Борисівна Давидова. Вона почала вести картотеку праць професорсько-викладацького складу університету, яка з маленької картотечки перетворилася на картотеку з 36 ящиками з кольоровими роздільниками. Крім цього, Надія Борисівна почала створювати краєзнавчу картотеку.

У 2007 році ми з Надією Борисівною створили перші методичні рекомендації «Бібліографічний опис документів відповідно до ДСТУ 7.1:2006, запровадженого в дію в Україні 01.07.2007» на допомогу науковцям, студентам, які згодом удосконалювали і перевидавали.

У 2008 році до нас прийшла працювати Ольга Федорівна Сергієнко. Кожен співробітник відділу працював над покажчиком або списком літератури, обслуговував читачів, мав свою конкретну ділянку роботи. Надія Олексіївна проводила бібліотечно-бібліографічні заняття для першого курсу разом із начальником відділу книгозберігання Ларисою Костянтинівною Бесарабовою. У відділі склалися дуже дружні, по-сімейному теплі стосунки. Я вже була задоволена, що працювала саме тут, і в іншому місці себе не уявляла. Закінчила навчання в академії культури з дипломом магістра. Змінилося і технічне забезпечення відділу: з'явився принтер, картки вже роздруковували на ньому. Бібліотека перейшла із Лібер Медіа на АБІС Коґа.

У 2009 році ми з Надією Борисівною працювали в залі інформаційного сервісу, вводили до АБІС Коґа бібліографічні описи книг. Працювати довелося в екстремальних умовах: у приміщенні було дуже холодно, сиділи у верхньому одязі. Крім нас, цю роботу виконували співробітники з інших відділів бібліотеки. Нам потрібно було швидко ввести 50 тисяч записів.

Запам'яталося святкування ювілею Ольги Федорівни. Надія Борисівна подарувала їй листівку, де привітання було зашифроване за таблицями УДК. Було цікаво.

У 2010 році ІБВ почав проводити щорічні рейтингові перегляди науково-методичної літератури викладачів академії за три останні роки. У цьому році пішла на заслужений відпочинок Галина Петрівна Куденко, а прийшла на роботу після училища культури Тетяна Сергіївна Лиса (Муханова). Бібліотечно-бібліографічні заняття для студентів перших курсів проводили я і Надія Борисівна. Також працівники відділу оформлювали виставки. На прохання сектора поліграфії академії ми оформлювали зворотню сторінку титульного аркуша для нових видань. Проводили відкриті перегляди. Роботи вистачало всім.

У 2012 році виповнилося 75 років Почесному ректорові ХНАМГ Леоніду Миколайовичу Шутенкові. Співробітники відділу створили до цієї події біобібліографічний покажчик «Л. М. Шутенко. Моя любов — Академія!» (до 75-річчя від дня народження та 50-річчя трудової діяльності). Це був покажчик нової якості й формату, дуже гарно виданий. Ми працювали над ним рік — збирали матеріали у бібліотеках Харкова, співпрацювали з викладачами, ходили до видавничого дому «Фактор». Нарешті 4 вересня 2012 року в Музейному комплексі академії відбулася презентація покажчика. На ній із вступним словом виступав ректор В. М. Бабаєв, від авторського колективу виступали ми з Надією Борисівною від видавництва — С. Я. Політучий, зі словом-відповіддю — Почесний ректор академії Л. М. Шутенко.

*О. М. Штангей під час презентації покажчика
«Л. М. Шутенко. Моя любов — Академія!».
4 вересня 2012 року*

У 2013 році наш відділ перевели до іншого приміщення, де раніше працював художній абонемент, навпроти комп'ютерного залу. Ольга Федорівна перейшла працювати на художній абонемент, а до нас прийшла Неля Василівна Маришук. Після закінчення курсів підвищення кваліфікації в листопаді цього року мене призначили начальником відділу.

У 2014 році змінилося керівництво бібліотеки — директором стала Надія Олександрівна Євсюкова. Відділ поповнився новими кадрами: прийшли працювати Вікторія Олегівна Статкус і Олена Сергіївна Олексенко.

У наступні роки робота відділу вийшла на новий рівень у наданні інформаційних, бібліографічних послуг. Ми звернулися до більш наукової, історичної, пошукової роботи. Розпочалася співпраця з Музейним комплексом університету в спільному

історико-бібліографічному проєкті «Спадщина університету: Історія. Наука. Культура. Особистість». У рамках цього проєкту друкували альма-нахи музею, готували і проводили відкриті перегляди. Співпрацювали з ХДНБ ім. В. Г. Короленка у спільному проєкті «Метабібліографія Харківщини». Розпочали роботу за новими напрямками: «Спадщина викладачів ХНУМГ ім. О. М. Бекетова на сайті бібліотеки», «Галерея вчених ХНУМГ ім. О. М. Бекетова», «Вчені ХНУМГ ім. О. М. Бекетова у Вікіпедії». Створення бібліографічних показників вийшло на більш якісний рівень. Опублікували біобібліографічний показник «Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова: ректорський вимір», за який наша бібліотека отримала Гран-прі в номінації «За кращий біобібліографічний показник» на конкурсі «Бібліотекар року-2016». І цим виданням була започаткована серія показників «Видатні імена та події».

Склад відділу змінювався. У 2015 році з бібліотеки звільнилися: Н. О. Рибаківа, Н. В. Маричук, О. С. Олексенко. У 2016 році Т. С. Лиса пішла у відпустку по догляду за дитиною, а до відділу прийшли працювати Світлана Борисівна Наугольнова та Валерія Олександрівна Соколова. У 2017 році у відділі почали працювати Анастасія та Дарина Панасенко.

У різні роки я також виступала з презентаціями показників «Тих днів не стерти з пам'яті людської», «Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова: ректорський вимір», із доповідями «Мережеві ресурси бібліотеки ХНУМГ ім. О. М. Бекетова», «ПЗ АБІС Коґа»: досвід складання

аналітичного опису», «Збереження культурно-історичної спадщини університету як функція наукової бібліотеки в контексті побудови суспільства знань». У рамках проєкту «Спадщина університету: Історія. Наука. Культура. Особистість» я давала інтерв'ю для телебачення університету про виставку «Вчені-ювіляри 2018 року». Брала участь у III Міжнародному форумі молодих бібліотекарів «Бібліотеки і сталий розвиток міст», який відбувся у Львові у центрі Шептицького, у III Міжнародній науково-практичній конференції «Бібліотеки закладів вищої освіти: досвід та перспективи», що проходив в Одесі на базі відпочинку «Совіньон-1», у конференціях та інших заходах, які проводили бібліотеки міста Харкова.

Пройшла курси з підвищення кваліфікації в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв. 1 липня 2019 року мене перевели на посаду заступника директора. Зараз я працюю у кабінеті зі Світлою Іванівною Федяй (заступник директора), Оксаною Євгенівною Шелест (провідний бібліограф). У нас склалася тепла і дружня атмосфера.

Я люблю і шаную свою професію, свій колектив, свою бібліотеку. Тут затишно і водночас по-творчому неспокійно, тому що увесь час треба вчитися, удосконалювати свої знання і навички. І це добре, адже світ не стоїть на місці. Я багато чого навчилася за час роботи тут і відчуваю, що стала іншою, більш упевненою у своїх силах. І надалі хочу пізнавати нове й сучасне в роботі бібліотек у нашому дружньому колективі.

О. М. Штангей

Бібліотечна доля — наче книга, сюжет якої обираєш ти

Н. М. Місайлова

У 1978 році після закінчення бібліотечного факультету Харківського державного інституту культури була направлена на роботу до бібліотеки ХІІКБ.

Спочатку працювала на навчальному абонементі на посаді бібліотекаря, де набула необхідного для подальшої роботи досвіду. Обслуговувала читачів, допомагала їм у виборі книг, упорядковувала книжковий фонд. Колектив бібліотеки мені сподобався відразу — усі були доброзичливими, привітними, ділилися професійними навичками, допомагали, підказували. На той час завідувала абонементом Людмила Матвіївна Топоркова.

Згодом мене перевели до відділу комплектування та обробки літератури, де я працювала вже

на посаді бібліотекаря I категорії. Спочатку завідувачкою нашого відділу була Галина Андріївна Луценко, згодом — Олена Миколаївна Туманова.

У відділі відповідала за конкретну ділянку роботи: організовувала, редагувала й вела систематичний і службовий каталоги, розставляла картки, звіряла на дублетність нову літературу, вилучала картки на списану літературу, редагувала бібліографічні записи й виконувала інші процеси.

Цікавою була робота з консультування читачів біля каталогів. Студентам потрібна була допомога у підборі літератури для рефератів і дипломних робіт. Я не лише допомагала їм добрати необхідну літературу, а й розповідала про каталоги і картотеки бібліотеки, навчала правил користування ними.

У вересні завжди доводиться багато працювати зі студентами-першокурсниками. Для них ми комплектували й видавали пакети підручників, проводили бесіди, надавали консультації.

За сумлінне виконання своїх обов'язків згодом я отримала підвищення — мене перевели на посаду провідного бібліотекаря. Загалом я пропрацювала в бібліотеці нашого університету понад 40 років, завжди відповідально і творчо виконувала свою роботу, за що неодноразово отримувала матеріальні заохочення, почесні грамоти та подяки.

Нині, уже перебуваючи на пенсії, продовжую працювати в бібліотеці на посаді бібліотекаря II категорії.

Я жодного разу не пошкодувала, що вся моя трудова діяльність пройшла у бібліотеці Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова.

Н. М. Місайлова

«Всесвіт — деякі називають його Бібліотекою...»

В. О. Соколова

Там, де є бібліотека, — там освічені, обізнані, талановиті люди, які постійно читають, засвоюють нову інформацію та діляться своїми знаннями з іншими. Любов до читання, та книг привели мене свого часу до бібліотечної професії.

Після закінчення ХДІКу в 1987 році я разом із дев'ятьма молодими фахівцями за розподілом була направлена до бібліотеки ХІІКБу. З теплою та вдячністю згадую всіх своїх колег, адже кожен з нас прагнув втілити свої знання та вміння у спільну справу — розвиток бібліотеки. Це Света Беляєва, Іра Беніамінович, Юля Борисова, Лара Зоря, Діна Курамшина, Галя Ліхошерст, Олена Переверзєва, Марина Самойлова, Олена Синякова. Директором бібліотеки в ті роки був Петро Микитович Кузнецов — енергійний керівник, вимогливий як до співробітників, так і до себе. Більшість із нас почали працювати у відділі обслуговування читачів, завідувачем якого була Людмила Матвіївна Топоркова — вмілий організатор, досвідчений фахівець, розумний наставник. Колектив підібрався молодіжний, веселий, товариський. Хочеться подякувати Віті Ветчинкіній, Яні Заблуді, Олені Михайленко, Людмилі Сухаревій, Олені Удовіченко, Інні Тризні та багатьом іншим, які охоче ділилися з нами своїми знаннями та вміннями.

Працювати було цікаво, до бібліотеки ходили цілі натовпи студентів. Робота йшла у дві зміни, але і цього часу було недостатньо, майже ніколи не вдавалося закінчити робочий день вчасно. Ми намагалися виконувати запити максимально якісно та оперативно.

Через деякий час я почала працювати на абонементі наукової літератури разом із Юлею Балабанік та Оленою Удовіченко. Спочатку обіймала посаду старшого бібліотекаря, згодом — завідувача абонементу. У роботі з викладачами, аспірантами, співробітниками, студентами-заочниками були потрібні високий професіоналізм, увага, вміння вислухати та допомогти. Згодом читачі ставали нашими добрими знайомими, друзями, помічниками.

Бібліотека постійно змінювалася, приходили нові співробітники, час вносив у життя та роботу свої корективи...

З 2014 року директором бібліотеки стала Надія Олександрівна Євсюкова. Перед бібліотекою поставили нові завдання, необхідно було вдосконалювати форми роботи, які були б співзвучні вимогам навчального та наукового процесів.

З 2016 року я працюю в інформаційно-бібліографічному відділі на посаді головного бібліотекаря. Начальник нашого відділу Вікторія Олегівна Статкус — висококваліфікований спеціаліст, вимоглива та чуйна людина. У відділі склався дружній колектив одностайців, які підтримують один одного, залюбки діляться своїм досвідом та знаннями. Пізнаючи нове — рухаєшся вперед, розвиваєшся. Це новий виток у моїй професійній діяльності — складний, але цікавий, який потребує вмінь не лише знайти інформацію, а й презентабельно подати її; робота зі складання списків праць викладачів, написання статей до Вікіпедії, співпраця з Музейним комплексом університету та багато іншого.

Розвивається, удосконалюється, видозмінюється університет, разом із ним наша бібліотека стає іншою, сучаснішою, інформаційно наповненою, комфортною для всіх категорій читачів. У зв'язку з цим хочеться висловити подяку та повагу бібліотекарям, які працювали раніше та працюють нині у бібліотеці ХНУМГ ім. О. М. Бекегова.

В. О. Соколова

Наталія Петрівна Тріпутіна: історія становлення і сьогодення (1922–2022 рр.)

НАТКА НА ТРИПУТІ

НАТКА НА ТРИПУТІ

У ДВОРОЇ З НЕБУТТЯМ
КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО ХАРКОВА
УРОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

20 років становлення Харкова
від перших будівель до сучасної архітектури

Тріпутіна Н. П.

ПРОФЕСОР А. И. КОЛЕСНИКОВ:
СТРАНИЦЫ ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Наталія Петрівна
Тріпутіна –

бібліотекар
і краєзнавець

(з нагоди 70-річного ювілею)

Бібліографічний покажчик

Великий зодчий

076 (092)
П 84

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА
СПІЛСЬКОГОСПОДАРСЬКА

БІБЛІОТЕКА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Серія
«Бібліографія
вчених-аграрів України»
Книга 32

Професор
Колесніков

Олександр Іванович
(1888 – 1972)

НАСЛЕДИЕ УНИВЕРСИТЕТА
ИСТОРИЯ НАУКА КУЛЬТУРА ЛИЧНОСТЬ

ВИДАЮЩИЕСЯ ИМЕНА

ХАРКОВСЬКИЙ
ГОРОДСКОГО

АЛЬМАНАХ МУЗЕЮ

СПАДЩИНА УНІВЕРСИТЕТУ

ІСТОРІЯ НАУКА КУЛЬТУРА ОСОБИСТІСТЬ

ВИДАТНІ ІМЕНА

ДОЛЯ
ВОЛОДИМИР
ТИМОФІЙОВИЧ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

АЛЬМАНАХ МУЗЕЮ

СПАДЩИНА УНІВЕРСИТЕТУ
ІСТОРІЯ НАУКА КУЛЬТУРА ОСОБИСТІСТЬ

ВИДАТНІ ІМЕНА

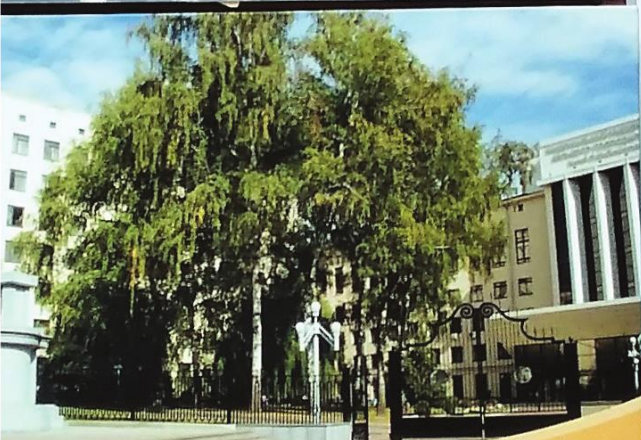

НАМІТКОВ
КЕМАЛЬ КАДИРОВИЧ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Каналізація міста Харкова

Харківський національний університет
економічного господарства імені О. М. Бекетова:
ректорський вимір

Видатні імена та події

ВІТАЛІЙ АНДРІЙОВИЧ
МАЛЯРЕНКО

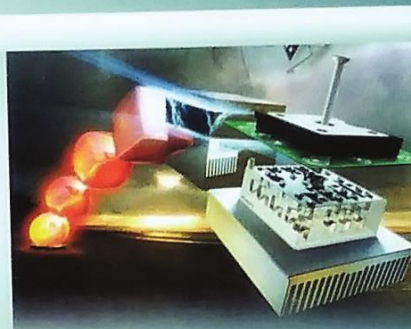

Л. М. ШУТЕНКО

Моя любов – Академія!

Видатні імена та події

АНАТОЛІЙ ГЕОРГІЙОВИЧ
СОСКОВ

Тих днів
не стерти
з пам'яті людської

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ СПІВРОБІТНИКІВ БІБЛІОТЕКИ

Видатні

Станіслав
Станіславович
ДУШКІН

КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА
І КОМУНАЛЬНОЇ ОСВІТИ
МІСТА ХАРКОВА

Наукові праці та статті

1. **Академік** архітектури Олексій Миколайович Бекетов : до 150-річчя від дня народження : [монографія] / [В. М. Бабаєв, Т. Д. Рищенко, О. В. Балишева та ін.] ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ : Золоті сторінки, 2012. – 64 с.

2. **Архітектурна** спадщина О. М. Бекетова в місті Харкові. Збереження та реставрація : архів. путівник / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; автор-упоряд. О. В. Балишева ; наук. консультант В. Є. Новгородов ; наук. ред. Т. Д. Рищенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 41 с. – У надзаг.: До 155-річчя від дня народження академіка архітектури О. М. Бекетова.

3. **Архітектурна** спадщина Східної України (Донецької, Луганської області) : до історії архітектури Донец. краю за наук.-техн. док. Метод. фонду ф-ту архітектури, дизайну та образотвор. мистецтва / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; автори-упоряд.: В. Є. Новгородов, О. В. Балишева, Д. М. Вітченко] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : Золоті сторінки, 2017. – 56 с. : іл.

4. **Балишева О. В.** Академік архітектури О. М. Бекетов і будівельна справа. До історії діяльності шкіл з підготовки десятичників-будівельників на початку ХХ ст. / О. В. Балишева // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали V всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2019 р. / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: В. М. Бабаєв (голова), Л. М. Шутенко та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2020. – С. 33–37.

5. **Бережна К. С.** Використання хмарних сервісів публічними бібліотеками України / К. С. Бережна // Інформаційно-бібліотечний сервіс і користувач: новий формат взаємодії : матеріали всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 23–31 жовт. 2017 р. / Харків. держ. ун-т харчування

та торгівлі [та ін.]. – Харків, 2017. – С. 19–22. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/47511/>, вільний).

6. **Бережна К. С.** Вплив бібліотек на екологічне виховання користувачів / К. С. Бережна // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., Харків, 18–19 квіт. 2019 р. / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2019. – С. 311–312.

7. **Бережна К. С.** Динаміка техніко-технологічних трансформацій публічних бібліотек України / К. С. Бережна // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Харків, 2017. – Вип. 50. – С. 101–111. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/43167/>, вільний).

8. **Бережна К. С.** Застосування принципів емоційного дизайну до інформаційно-комунікаційного середовища публічних бібліотек / К. С. Бережна // Бібліотека і книга в цифровому медіасвіті : матеріали III всеукр. студент. наук.-практ. конф., Київ, 29 верес. 2017 р. / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 22. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/47510/>, вільний).

9. **Бережна К. С.** Інформаційний сервіс публічних бібліотек України: напрями розгортання в комунікаційному просторі / К. С. Бережна // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2016. – № 11. – С. 9–12. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/43168/>, вільний).

10. **Бережна К. С.** Коворкінг як напрям соціокультурної діяльності публічних бібліотек України / К. С. Бережна // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., Харків, 26–27 квіт. 2018 р. / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2018. – С. 248–249. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/51946/>, вільний).

11. **Бережна К. С.** Матеріально-технічне забезпечення інформатизації публічних бібліотек України / К. С. Бережна // *Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., Харків, 21–22 квіт. 2016 р.* / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2016. – С. 301–302. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/43169/>, вільний).

12. **Бережна К. С.** Обслуговування людей з обмеженими можливостями (досвід публічних бібліотек України та США) [Електронний ресурс] / К. С. Бережна // *Публічна бібліотека – соціокультурний центр регіону: технології, розваги, дизайн : матеріали наук.-практ. конф., Харків, 20 трав. 2016 р.* – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/43171/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

13. **Бережна К. С.** Онлайн-навчання як можливість для бібліотекарів підвищити свою кваліфікацію [Електронний ресурс] / К. С. Бережна // *Молодь. Наука. Інновації: роль та місце бібліотек в модернізації науково-освітнього простору : матеріали VI міжнар. наук. конф. молодих учених, Київ, 15 трав. 2015 р.* / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/39829/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

14. **Бережна К. С.** Оптимізація мережі публічних бібліотек України в умовах інформаційного суспільства / К. С. Бережна // *Бібліотека і книга в цифровому медіасвіті : матеріали II всеукр. студент. наук.-практ. конф., Київ, 23 верес. 2016 р.* / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 6–9.

15. **Бережна К. С.** Організаційна структура публічних бібліотек України в умовах інформатизації / К. С. Бережна // *Проблеми розвитку документально-інформаційних систем у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., Рівне, 10 лют. 2016 р.* / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2016. – С. 9–11. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/42845/>, вільний).

16. **Бережна К. С.** Організаційні трансформації публічних бібліотек України / К. С. Бережна // *Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр.* – Харків, 2016. – Вип. 49. – С. 68–76. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/43166/>, вільний).

17. **Бережна К. С.** Особливості АБІС «Коґна» та її впровадження в роботу бібліотеки

Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова / К. С. Бережна // *Бібліотека і користувач у сучасному інформаційному середовищі : матеріали наук.-практ. конф., 17 квіт. 2015 р.* / Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків, 2015. – С. 18–22. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/39619/>, вільний).

18. **Бережна К. С.** Програмне забезпечення з відкритим кодом для створення бібліотекою власних електронних ресурсів / К. С. Бережна // *Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., 22–23 квіт. 2015 р.* / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2015. – С. 186–187. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/39618/>, вільний).

19. **Бережна К. С.** Публічні бібліотеки України: вектори модернізації в інформаційному суспільстві : автореф. дис. ...канд. наук із соціаль. комунікацій : 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство / Бережна Ксенія Сергіївна ; Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2018. – 25 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/50307/>, вільний).

20. **Бережна К. С.** Публічні бібліотеки України: вектори модернізації в інформаційному суспільстві : дис. ...канд. наук із соціаль. комунікацій : 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство, 27 – соціальні комунікації / Бережна Ксенія Сергіївна ; Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2018. – 231 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/50308/>, вільний).

21. **Бережна К. С.** Публічні бібліотеки України у сільській місцевості як точки доступу до інформації / К. С. Бережна // *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф., Харків, 24–25 листоп. 2016 р.* / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2016. – С. 142–143. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/51954/>, вільний).

22. **Бережна К. С.** Реформування системи публічних бібліотек України в умовах децентралізації / К. С. Бережна // *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф., Харків, 23–24 листоп. 2017 р.* / Харків. держ. акад. культури [та ін.]. – Харків, 2017. – С. 172–173. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/47509/>, вільний).

23. **Бережна К. С.** Різноманіття асортименту вільного програмного забезпечення на ринку інформаційних продуктів та послуг / К. С. Бережна // Бібліотека. Наука. Комунікація : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 6–8 жовт. 2015 р. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – *. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/51945/>, вільний).

24. **Бережна К. С.** Роль публічних бібліотек України у поширенні електронного урядування / К. С. Бережна // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., Харків, 20–21 квіт. 2017 р. / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2017. – С. 245–247. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/47508/>, вільний).

25. **Бережна К. С.** Формування комфортного інформаційно-комунікаційного середовища публічних бібліотек України / К. С. Бережна // Молодий вчений. – 2017. – № 9. – С. 142–146. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/47506/>, вільний).

26. **Бережна К. С.** Web-сайт як джерело доступу інформаційних ресурсів бібліотеки / К. С. Бережна // Роль користувачів бібліотеки у створенні когнітивного ресурсу суспільства знань: технології, освіта, наука : зб. наук. пр. / Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків, 2016. – С. 19–21. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/43170/>, вільний).

27. **Бережная К. С.** Использование облачных технологий в публичных библиотеках Украины / К. С. Бережная // Науч. и техн. б-ки. – 2017. – № 11. – С. 30–37. – Существует электронная версия. (Режим доступа: <http://eprints.kname.edu.ua/47507/>, свободный).

28. **Білостоцький М. О.** Архівний фонд професора Б. П. Остащенка-Кудрявцева в музеї історії Харківського державного університету будівництва та архітектури / М. О. Білостоцький, Н. П. Тріпутіна // Проблеми історії та археології України : зб. матеріалів міжнар. наук. конф. до 100-річчя ХІІ Археол. з'їзду в Харкові, 25–26 жовт. 2002 р. – Харків, 2003. – С. 192–193.

29. **Геопросторові** технології в сталому розвитку міст : наук. ст. та тези / І. М. Патракеєв, В. Д. Шипулін, Н. П. Тріпутіна [та ін.] ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2013. – Р. 1.1 : Використання ГІС-технологій для проведення діахронно-генетичного аналізу територій м. Харкова. – С. 9–13.

30. **Гетьманова Т. О.** Особливості проявів конфліктних ситуацій та шляхи їх вирішення на прикладі наукової бібліотеки ХНУМГ

ім. О. М. Бекетова [Електронний ресурс] / Т. О. Гетьманова // Вимірювання в бібліотеках: оцінка ефективності та якості роботи : матеріали інтернет-конф., Харків, 6–10 черв. 2017 р. / НБ Харків. нац. ун-ту радіоелектроніки. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <http://openarchive.pure.ua/handle/document/3733>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

31. **Дмитрієва М. В.** Комунікативні бібліотечні сервіси / М. В. Дмитрієва // Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність : тези міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 19 листоп. 2018 р. : у 2 ч. / Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків, 2018. – Ч. 2. – С. 281–282. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://elib.hduht.edu.ua/jspui/handle/123456789/3262>, вільний).

32. **Євсюкова Н. А.** Електронные ресурсы библиотеки ХНУГХ им. А. Н. Бекетова / Н. А. Евсюкова, О. Н. Штангей // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали І наук.-іст. конф., Харків, 2–4 груд. 2015 р. / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (голова) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2016. – С. 15–17.

33. **Євсюкова Н. О.** Наукова бібліотека ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. Від історії до сьогодення / Н. О. Євсюкова, С. І. Федяй // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали ІV наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2018 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2019. – С. 145–152.

34. **Євсюкова Н. О.** Презентація біобібліографічного покажчика «Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова: ректорський вимір» / Н. О. Євсюкова, О. М. Штангей // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали ІІІ наук.-практ. конф., Харків, 7–8 груд. 2017 р. / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (голова) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2018. – С. 16–18.

35. **Євсюкова Н. О.** Робота НБ ХНУМГ ім. О. М. Бекетова в Office 365 / Н. О. Євсюкова, О. М. Запороженченко // Роль бібліотеки у створенні когнітивного ресурсу суспільства знань: технології, освіта, наука : зб. наук. пр. / Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків, 2016. – С. 61–64.

36. **Євсюкова Н. О.** Формування інформаційної культури студентів ХНУМГ ім. О. М. Бекетова з використанням дистанційного курсу «Інформаційні ресурси наукової бібліотеки університету» / Н. О. Євсюкова // Читання в епоху розвитку електронних ресурсів: книга чи інтернет? : матеріали наук.-практ. конф., Полтава, 13–14 верес. 2016 р. / НТБ Полтав. нац. техн. ун-ту ім. Ю. Кондратюка [та ін.]. – Полтава, 2016. – С. 67–71.
37. **Запорожченко Е. Н.** Безопасность и эргономичность кабин управления кранами / Е. Н. Запорожченко, И. С. Медведева // Материалы всеукраинской студенческой научно-технической конференции «Устойчивое развитие городов», Харьков, 12–14 мая 2008 г. / Харьков. нац. акад. гор. хоз-ва. – Харьков, 2008. – С. 112–113.
38. **Запорожченко О. М.** Застосування об'ємних звукопоглиначів для зниження шуму у виробничих приміщеннях / О. М. Запорожченко, Ю. І. Жигло // Будівництво, матеріалознавство, машинобудування : наук.-техн. зб. / Придніпров. держ. акад. буд-ва та архітектури. – Київ ; Дніпропетровськ, 2007. – Вип. 42 : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. «Безпека життєдіяльності людини як умова сталого розвитку сучасного суспільства», Дніпропетровськ, 14–15 черв. 2007 р. – С. 94–98.
39. **Інформаційно-комунікаційні** технології у формуванні міського середовища [Електронний ресурс] : монографія/ за ред. В. Т. Семенова ; В. Д. Шипулін, І. М. Патракеєв, Н. П. Тріпутіна [та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2014. – Ч. 1.1 : Використання ГІС-технологій для проведення діахронно-генетичного аналізу територій Харкова. – С. 10–18. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/38933/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
40. **Кириченко Л. Н.** Роль библиотекаря в современной вузовской библиотеке / Л. Н. Кириченко // Роль бібліотеки в роботі вищого навчального закладу : конф., присвяч. 80-річчю ХДАМГ, Харків, вересень 2002 р. – Харків, 2002. – 6 с. – Рукопис.
41. **Кузнецов П. М.** Бібліотека Харківської державної академії міського господарства / П. М. Кузнецов // Енциклопедія сучасної України. – Київ : Коорд. бюро ЕСУ НАН України, 2003. – Т. 2 : Б – Біо. – С. 722–723.
42. **Наугольнова С. Б.** Електрозбереження в електроприводі машин і агрегатів АПК / С. Б. Наугольнова, Т. В. Булига, О. Г. Коломієць // Молодёжь и сельскохозяйственная техника в XXI веке : сб. материалов VI междунар. форума молодежи, Харьков, 6–7 апр. 2010 г. / Харьков. нац. техн. ун-т сел. хоз-ва им. Петра Василенко. – Харьков, 2010. – С. 162.
43. **Наугольнова С. Б.** Повышение эффективности автоматизации учёта электроэнергии на базе PLC технологии / С. Б. Наугольнова // Матеріали студентської наукової конференції, Харків, 23 берез. 2011 р. / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. – Харків, 2011. – Вип. 3. – С. 76.
44. **Наугольнова С. Б.** Проблеми аграрно-інженерної освіти / С. Б. Наугольнова // Молодёжь и сельскохозяйственная техника в XXI веке : сб. материалов VI междунар. форума молодежи, Харьков, 6–7 апр. 2010 г. / Харьков. нац. техн. ун-т сел. хоз-ва им. Петра Василенко. – Харьков, 2010. – С. 235.
45. **Наугольнова С. Б.** Проектна діяльність бібліотек як фактор підвищення ефективності послуг / С. Б. Наугольнова // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф., Харків, 23–24 листоп. 2017 р. / Харків. держ. акад. культури [та ін.]. – Харків, 2017. – С. 190–191.
46. **Наугольнова С. Б.** Роль PLC в технології SmartGrid / С. Б. Наугольнова // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – Харків, 2014. – Вип. 153 : Проблеми енергозабезпечення та енергозбереження в АПК України. – С. 25–26.
47. **Наугольнова С. Б.** Современные программно-технические средства передачи информации в задачах электропотребления / С. Б. Наугольнова // Тези доповідей учасників 13-го зльоту іменних стипендіатів та відмінників навчання аграрних вищих навчальних закладів, Біла Церква, 9–11 черв. 2011 р. / Білоцерк. нац. аграр. ун-т. – Біла Церква (Київ. обл.), 2011. – С. 61–62.
48. **Наугольнова С. Б.** PLC технологии – перспективы эффективности АСКУЭ / С. Б. Наугольнова, В. Г. Пазий // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. – Харків, 2013. – Вип. 141 : Проблеми енергозабезпечення та енергозбереження в АПК України. – С. 34–35.
49. **Наугольнова С. Б.** Smart Grid / С. Б. Наугольнова // Проблеми розвитку юридичної науки в дослідженнях молодих учених : матеріали всеукр. конф., Харків, 18 квіт. 2013 р. / МОН України, Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Харків, 2013. – С. 105–108.

50. **Новікова Г. Ю.** Методи музеєфікації середовища на базі середовищних музеїв / Г. Ю. Новікова // *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф., Харків, 23–24 листоп. 2017 р. / Харків. держ. акад. культури [та ін.]. – Харків, 2017. – С. 117–119.*

51. **Онопрієнко А.** Розробка технології створення тривимірної моделі історичного центру Харкова [Електронний ресурс] / А. Онопрієнко, Н. Тріпутіна // *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2010. – Вип. 13. – С. 187–197. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/20909/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.*

52. **Рябченко О. Л.** Старого міста подих молодий... Головний архітектор Харкова Олександр Михайлович Касьянов / О. Л. Рябченко, Н. П. Тріпутіна // *Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали II наук.-іст. конф., Харків, 15–16 груд. 2016 р. / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (голова) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2017. – С. 69–78.*

53. **Тріпутіна Н. П.** Без канализации нет цивилизации : к 100-летию открытия канализации в г. Харькове / Н. П. Тріпутіна // *Культурна спадщина Слобожанщини : зб. наук. ст. / Харків. наук.-метод. центр охорони культур. спадщини. – Харків, 2016. – Число 33. – С. 139–142.*

54. **Тріпутіна Н. П.** Возвращённая легенда. Генерал-майор Михаил Георгиевич Снегов / Н. П. Тріпутіна // *Культурна спадщина Слобожанщини : зб. наук.-попул. ст. – Харків, 2011. – Число 25. – С. 53–59.*

55. **Тріпутіна Н. П.** Как одолеть разруху : по страницам истории коммунального хозяйства и коммунального образования Украины / Н. П. Тріпутіна // *Альманах музея. Страницы истории коммунального хозяйства и образования в Украине. – Харьков : ХГАГХ, 2001. – С. 5–24.*

56. **Тріпутіна Н. П.** Листая славные страницы. Научная библиотека Харьковской государственной академии городского хозяйства / Н. П. Тріпутіна // *Очерки истории вузовских библиотек г. Харькова / Нар. укр. акад. ; под общ. ред. В. И. Астаховой. – Харьков, 2001. – С. 317–336.*

57. **Тріпутіна Н. П.** Профессор А. И. Колесников: страницы жизни и деятельности [Електронний ресурс] : монографія / Н. П. Тріпутіна ; Харьков. нац. акад. гор. хоз-ва. – Електронные

текстовые данные. – Харьков : ХНАГХ, 2011. – 285 с. – Режим доступа: <http://eprints.kname.edu.ua/21796/>, свободный (дата обращения: 28.10.2020). – Заголовок с экрана.

58. **Тріпутіна Н. П.** Репрессии в отношении педагогов высшей школы (1930–1940 гг.) : на примере Харьковского института коммунального хозяйства / Н. П. Тріпутіна // *ГУЛАГ на Севере России : материалы всерос. науч. конф. с междунар. участием, Ухта, 27–28 окт. 2009 г. – Сыктывкар, 2011. – Ч. 1. – С. 111–115.*

59. **Тріпутіна Н. П.** Строитель зелёного мира. Жизнь и деятельность профессора А. И. Колесникова / Н. П. Тріпутіна // *170 лет со дня рождения основателя сочинского «Дендрария» Сергея Николаевича Худекова : материалы конф., Сочи, 27–29 нояб. 2007 г. – Сочи, 2007. – С. 9–12.*

60. **Тріпутіна Н. П.** Хоть лопни – Харьков не течёт : из истории обводнения рек г. Харькова / Н. П. Тріпутіна // *Пам'яткознавчі погляди молодих вчених ХХІ ст. : зб. наук. ст. з пам'яткоохорон. роботи. – Харків, 2011. – Вип. 2. – С. 242–249.*

61. **Тріпутіна Н. П.** Юлиана Юрьевна Полякова : феномен скромного библиотекаря / Н. Тріпутіна // *Гендерна політика міст : історія і сучасність : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 6–7 жовт. 2015 р. – Харків, 2015. – Вип. 5. – С. 296–297 ; Праці пам'яткознавців : ювіл. зб. наук. ст. з пам'яткоохорон. роботи. – Харків, 2015. – Вип. IV. – С. 245–246.*

62. **Тріпутіна Н. П.** Архівно-слідча справа № 68461 про шкідницьку групу в лісовому господарстві України як джерело інформації з історії вітчизняного лісівництва / Н. П. Тріпутіна // *Професор Колесніков Олександр Іванович (1888–1972) : біобібліогр. покажч. – Вінниця, 2010. – С. 86–92.*

63. **Тріпутіна Н. П.** Архітектор-художник З. Д. Юдкевич / Н. П. Тріпутіна, М. О. Белостоцький // *Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали IV наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2018 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2019. – С. 125–129.*

64. **Тріпутіна Н. П.** Берегиня квітучого простору. Життя та діяльність Ганни Степанівни Маяк (1915–1993) / Н. П. Тріпутіна // *Культурна спадщина Слобожанщини : зб. наук. ст. – Харків, 2014. – Число 28. – С. 264–271.*

65. **Тріпутіна Н. П.** Будівничий зеленого світу Олександр Іванович Колесніков / Н. П. Тріпутіна // *Українська біографістика / Нац. б-ка України*

ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2008. – Вип. 4. – С. 154–163.

66. **Тріпутіна Н. П.** Використання біографічних досліджень у виховній роботі зі студентами [Електронний ресурс] / Н. П. Тріпутіна // Сучасні аспекти виховання студентської молоді : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 19–20 берез. 2009 р. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2009. – С. 139–141. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16315/03-Triputina.pdf?sequence=1>, вільний (дата звернення: 16.04.19). – Назва з екрана.

67. **Тріпутіна Н. П.** Використання геоінформаційних систем для дослідження історії районів Харкова / Н. П. Тріпутіна, В. Д. Шипулін, І. М. Патракеєв // Харкову – 350 років: історичні аспекти та погляд на сучасні проблеми : матеріали наук.-практ. конф., Харків, 20 квіт. 2004 р. – Харків, 2004. – Ч. І. – С. 33–40.

68. **Тріпутіна Н. П.** Використання інформаційних технологій у виховній роботі бібліотеки ВНЗ зі студентами / Н. П. Тріпутіна // Сучасні аспекти виховання студентської молоді : тези доп. III всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 7–8 квіт. 2011 р. – Харків, 2011. – С. 84–85.

69. **Тріпутіна Н. П.** Вірність покликанню : [про Д. С. Черкеса] / Н. П. Тріпутіна // Реабілітовані історією. Харківська область. Кн. 1. Ч. 2. – Київ ; Харків : Оригінал, 2008. – С. 160–167.

70. **Тріпутіна Н. П.** Вірність покликанню. Головний будівничий харківської каналізації Даніїл Самойлович Черкес / Н. П. Тріпутіна // Полімер. труби. – 2017. – № 3. – С. 66–72 ; Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали І наук.-іст. конф., Харків, 2–4 груд. 2015 р. / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (голова) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2016. – С. 32–42.

71. **Тріпутіна Н. П.** Внесок професора О. І. Колеснікова у розвиток вищої та середньої спеціальної освіти / Н. П. Тріпутіна // Збірник наукових праць / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2008. – Вип. 32. – С. 258–262. – (Серія «Історія та географія»).

72. **Тріпутіна Н. П.** Внесок професора О. І. Колеснікова у розвиток українського лісівництва та лісового господарства у 20-ті рр. XX ст. / Н. П. Тріпутіна // Історія освіти, науки і техніки в Україні : матеріали IV конф. молодих учених та спеціалістів, Київ, 29 січ. 2008 р. – Київ ; Харків, 2008. – С. 268–269.

73. **Тріпутіна Н. П.** Гендерність як основа успішної діяльності подружніх пар представників

вітчизняної інтелігенції. На прикладі родини Остащенко-Кудрявцевих / Н. П. Тріпутіна // Гендерна політика міст: історія і сучасність : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 23–24 трав. 2007 р. – Харків, 2007. – Вип. 2. – С. 165–171.

74. **Тріпутіна Н. П.** Геодезія в ХПКБі: на шляху формування кафедри / Н. П. Тріпутіна // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої п'ятдесятиріччю кафедри земельного адміністрування та геоінформаційних систем, Харків, 3 листоп. 2016 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2016. – С. 4–5.

75. **Тріпутіна Н. П.** Дзвонить перший трамвай / Н. П. Тріпутіна // Пам'яткознавчі погляди молодих вчених XXI століття : зб. наук. ст. з пам'яткоохорон. роботи / Харків. держ. акад. культури [та ін.]. – Харків, 2016. – Вип. V. – С. 173–182.

76. **Тріпутіна Н. П.** Дитяча безпритульність та боротьба з нею у житті українського суспільства 20-х рр. XX ст. / Н. П. Тріпутіна // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Харків, 2011. – Вип. 44 : Спец. вип. – С. 161–173. – (Серія «Історія»).

77. **Тріпутіна Н. П.** Дитячий будинок: від ідеї до втілення (20-ті роки XX століття) / Н. П. Тріпутіна // Історична пам'ять : наук. зб. – Полтава, 2011. – Вип. 1. – С. 53–65.

78. **Тріпутіна Н. П.** Діяльність факультету садово-паркової архітектури Харківського інституту інженерів комунального будівництва (1931–1942 рр.) – яскрава сторінка історії зеленого будівництва в Україні [Електронний ресурс] / Н. П. Тріпутіна // Історія науки і біографістика. – Електрон. текстові дані. – 2007. – № 2. – Режим доступу: <http://inb.dnsgb.com.ua/2007-2/07tnpzbu.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

79. **Тріпутіна Н. П.** До витоків академії ; Вулиця Революції, 12 ; Вогненними дорогами війни ; Per aspera ad astra – Крізь тернії до зірок / Н. П. Тріпутіна // Харківська державна академія міського господарства / [редкол.: Т. П. Єлісеєва, О. Л. Рябченко, Н. П. Тріпутіна та ін. ; голов. ред. Г. В. Стадник]. – Харків : Золоті стрінки, 2002. – С. 7–74.

80. **Тріпутіна Н. П.** До історії спорудження стадіону імені Г. І. Петровського у Харкові (1925–1934 рр.) / Н. П. Тріпутіна // Слобожанське культурне надбання : зб. ст. учених з пам'яткоохорон. роботи. – Харків, 2009. – Вип. II. – С. 320–326.

81. **Тріпутіна Н. П.** До історії створення Народного комісаріату комунального господарства в Україні / Н. П. Тріпутіна // Людина, культура,

техніка в новому тисячолітті : матеріали XI міжнар. конф., Рибаче (АР Крим), 9–11 верес. 2010 р. – Харків, 2010. – С. 100–101.

82. **Тріпутіна Н. П.** Життєвий і творчий шлях професора О. І. Колеснікова / Н. П. Тріпутіна // Лісова типологія в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку : матеріали XI Погребняківських читань, Харків, 10–12 жовт. 2007 р. – Харків, 2007. – С. 247–248.

83. **Тріпутіна Н. П.** Життя та діяльність заслуженого діяча науки РРФСР доктора сільськогосподарських наук професора Олександра Івановича Колеснікова (1888–1972) : іст. часопис / Н. П. Тріпутіна, Г. Б. Гладун, Ю. І. Вергелес [та ін.] ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва // Альманах музею. Видатні імена ХНАМГ. – Харків, 2009. – № 17. – 80 с.

84. **Тріпутіна Н. П.** З історії боротьби з береговими зсувами у м. Києві. 30-ті рр. XX століття / Н. П. Тріпутіна // Київ. старовина. – 2008. – № 5. – С. 171–172.

85. **Тріпутіна Н. П.** З історії геодезичної освіти в Україні: харківські сторінки / Н. П. Тріпутіна // Вісн. геодезії та картографії. – 2006. – № 3. – С. 36–41.

86. **Тріпутіна Н. П.** З історії геодезичної освіти в Україні: харківські сторінки / Н. П. Тріпутіна, В. Д. Шипулін, М. О. Білостоцький // Universitates. Наука и просвещение. – 2007. – № 3. – С. 66–75.

87. **Тріпутіна Н. П.** З історії харківського саду ім. Т. Г. Шевченка [Електронний ресурс] / Н. П. Тріпутіна // Історія науки і біографістика. – Електрон. текстові дані. – 2008. – Вип. 4. – Режим доступу: <http://inb.dnsgb.com.ua/2008-4/08tnpsis.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

88. **Тріпутіна Н. П.** За покликом зеленого світу : до 120-річчя від дня народження професора О. І. Колеснікова / Н. Тріпутіна // Ліс. і мислив. журн. – 2009. – № 2. – С. 10.

89. **Тріпутіна Н. П.** Завжди на передньому краї : коротка повість про першого наркома / Н. П. Тріпутіна // Культурна спадщина Слобожанщини : зб. наук.-попул. ст. – Харків, 2011. – Число 25. – С. 45–53.

90. **Тріпутіна Н. П.** Історія щасливої людини : [про астронома Б. П. Остащенко-Кудрявцева] / Н. П. Тріпутіна, О. Л. Рябченко, М. О. Білостоцький // Українська біографістика : зб. наук. пр. – Київ, 2003. – Вип. 3. – С. 193–202.

91. **Тріпутіна Н. П.** Краєзнавчий напрямок у виховній роботі бібліотеки вищого навчального закладу / Н. П. Тріпутіна // Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України : зб.

матеріалів всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 2 листоп. 2017 р. / Нац. спілка краєзнавців України [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 219–222.

92. **Тріпутіна Н. П.** Лісничий зі Слобожанщини Микита Шаповал / Н. П. Тріпутіна // Розбудова держави. – 2010. – № 1. – С. 118–124.

93. **Тріпутіна Н. П.** Малишевський Микола Георгійович – співавтор першого проекту каналізації міста Харкова / Н. П. Тріпутіна, І. М. Чуб // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали V всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2019 р. / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: В. М. Бабаєв (голова), Л. М. Шутенко та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2020. – С. 44–46.

94. **Тріпутіна Н. П.** Музиченко Олександр Миколайович. Життєвий і творчий шлях / Н. П. Тріпутіна, І. М. Чуб // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали V всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2019 р. / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: В. М. Бабаєв (голова), Л. М. Шутенко та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2020. – С. 110–111.

95. **Тріпутіна Н. П.** Надійний дах над головою : проблема відбудови житлового фонду Харкова 1943–1950 рр. / Н. П. Тріпутіна // Пам'яткознавчі погляди молодих вчених ХХІ ст. : зб. наук. ст. з пам'яткоохорон. роботи. – Харків, 2016. – Вип. V. – С. 183–198.

96. **Тріпутіна Н. П.** Надсмертність чоловіків в Україні: проблеми і рішення / Н. П. Тріпутіна // Сучасні аспекти виховання студентської молоді : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 8–9 квіт. 2010 р. – Харків, 2010. – С. 85–89.

97. **Тріпутіна Н. П.** Науковий доробок професора О. І. Колеснікова (20–30-ті рр. XX ст.) [Електронний ресурс] / Н. П. Тріпутіна // Лісівництво і агролісомеліорація : зб. наук. пр. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2008. – Вип. 113. – С. 16–23. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16315/03-Triputina.pdf?sequence=1>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

98. **Тріпутіна Н. П.** Пам'яті Олександра Гнатівича Селіванова / Н. П. Тріпутіна // Міське госп-во України. – 2005. – № 2. – С. 24.

99. **Тріпутіна Н. П.** По сторінках історії Українського республіканського стадіону в Києві (1937–1941 рр.) / Н. П. Тріпутіна // Київ. старовина. – 2008. – № 2. – С. 172–175.

100. **Тріпутіна Н. П.** Політемігрант? Уже підозрілий! : [реабілітований історією П. Дятлів] / Н. Тріпутіна, І. Шуйський // Слобід. край. – 2008. – 1 бер. – С. 19.
101. **Тріпутіна Н. П.** Повернення легенди. Генерал-майор Михайло Георгійович Снегов / Н. П. Тріпутіна // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали II наук.-іст. конф., Харків, 15–16 груд. 2016 р. / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (голова) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2017. – С. 65–68.
102. **Тріпутіна Н. П.** Поет, лісничий, державотворець Микита Шаповал / Н. П. Тріпутіна // Лісівнича наука: витоки, сучасність, перспективи : матеріали наук. конф., присвяч. 80-річчю від дня заснування УкрНДЛГА, Харків, 12–14 жовт. 2010 р. – Харків, 2010. – С. 223–224.
103. **Тріпутіна Н. П.** Портрет вченого на тлі епохи / Н. П. Тріпутіна // Альманах музею. Видатні імена ХНАМГ. Життя та діяльність заслуженого діяча науки РРФСР доктора сільськогосподарських наук професора Олександра Івановича Колеснікова (1888–1972) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків, 2009. – № 17. – С. 5–29.
104. **Тріпутіна Н. П.** Презентація монографії «У двобої з небуттям: комунальне господарство Харкова у роки Другої світової війни» / Н. П. Тріпутіна // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали IV наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2018 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2019. – С. 26–28.
105. **Тріпутіна Н. П.** Професор з козачого краю Олександр Прокопович Марков / Н. П. Тріпутіна // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали II наук.-іст. конф., Харків, 15–16 груд. 2016 р. / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (голова) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2017. – С. 24–38.
106. **Тріпутіна Н. П.** Професор Колесніков Олександр Іванович: життєвий шлях та наукова спадщина у вимірах минулого, сучасності та майбутнього : до 130-ї річниці від дня народження О. І. Колеснікова / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; авт.-упоряд. Т. П. Єлісєєва ; наук. керівники: Л. М. Шутенко, О. Л. Рябченко] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : Золоті сторінки, 2019. – 208 с. : іл. – Зміст: Наша спадщина: де минуле зустрічається з майбутнім / В. М. Бабаєв ; Наукова спадщина проф. О. І. Колеснікова та її роль у сучасному розвитку лісового та садово-паркового господарства / В. П. Ткач ; Будівничий зеленого світу. Проф. О. І. Колесніков: сторінки життя та діяльності / Н. П. Тріпутіна.
107. **Тріпутіна Н. П.** Розвиток геодезичної освіти в Україні. 1920-ті роки / Н. П. Тріпутіна // Збірник наукових праць / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2006. – Вип. 21–22. – С. 99–101. – (Серія «Історія та географія»).
108. **Тріпутіна Н. П.** Розгортання зеленого будівництва в Україні і участь О. І. Колеснікова у науковій розробці його засад [Електронний ресурс] / Н. П. Тріпутіна // Лісівництво і агролісомеліорація : зб. наук. пр. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2009. – Вип. 116. – С. 290–296. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16504/46-Tripulina.pdf?sequence=1>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана ; Переяславський літопис : зб. наук. ст. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – Вип. 1. – С. 74–82.
109. **Тріпутіна Н. П.** Роль вузівської бібліотеки у вихованні студентської молоді / Н. П. Тріпутіна // Сучасні аспекти виховання студентської молоді : матеріали II наук.-практ. конф., Харків, 25–26 квіт. 2007 р. – Харків, 2007. – С. 160–162.
110. **Тріпутіна Н. П.** Роль Ганни Степанівни Маяк у формуванні архітектурного образу повоєнного Харкова / Н. П. Тріпутіна // Гендерна політика міст: історія і сучасність : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 23–25 жовт. 2013 р. – Харків, 2013. – Вип. 4. – С. 227–229. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/40340/1/227-229.pdf>, вільний).
111. **Тріпутіна Н. П.** Роль чоловіків у вирішенні проблем гендеру (на прикладі історії Харкова другої половини XIX – початку XX століття) / Н. П. Тріпутіна // Гендерна політика міст: історія і сучасність : матеріали наук.-практ. конф., Харків, 18 груд. 2003 р. – Харків, 2004. – С. 256–260.
112. **Тріпутіна Н. П.** Тіц Дмитро Дмитрович: життя і творчий шлях / Н. П. Тріпутіна, І. М. Чуб // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали V всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2019 р. / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: В. М. Бабаєв (голова), Л. М. Шутенко та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2020. – С. 38–39.
113. **Тріпутіна Н. П.** У двобої з небуттям: комунальне господарство Харкова у роки Другої світової війни : монографія / Н. П. Тріпутіна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва

ім. О. М. Бекетова. – Харків : Золоті сторінки, 2018. – 352 с.

114. **Тріпутіна Н. П.** Участь професійних будівельників у відбудові Харкова: 1943–1950 рр. / Н. П. Тріпутіна // Культурна спадщина Слобожанщини : зб. наук. ст. – Харків, 2018. – Число 38. – С. 75–85.

115. **Тріпутіна Н. П.** Фундатор технікуму зеленого будівництва К. М. Макаренко / Н. П. Тріпутіна // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали III наук.-практ. конф., Харків, 7–8 груд. 2017 р. / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (голова) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2018. – С. 100–104.

116. **Тріпутіна Н. П.** Хай зеленіє рідна земля. До 80-річчя створення Харківського житлово-комунального технікуму / Н. П. Тріпутіна // Слобожанське культурне надбання : зб. ст. молодих учених. – Харків, 2008. – Вип. 1. – С. 225–237.

117. **Тріпутіна Н. П.** Шейко Григорій Корнійович. Внесок у розвиток житлово-комунального господарства України / Н. П. Тріпутіна, І. М. Чуб // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали V всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2019 р. / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: В. М. Бабаєв (голова), Л. М. Шутенко та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2020. – С. 80–81.

118. **Тріпутіна Н. П.** Щоб розквітало рідне місто. Діяльність професора О. І. Колеснікова у галузі озеленення м. Харкова. 30-ті роки XX ст. / Н. П. Тріпутіна // Культурна спадщина Слобожанщини : зб. наук.-попул. ст. – Харків, 2008. – Число 7. – С. 58–66.

119. **Тріпутіна Н. П.** Яскрава зірка на небосхилі вітчизняної науки : з біографії Б. П. Остащенка-Кудрявцева / Н. П. Тріпутіна, М. О. Білостоцький // Регіональні проблеми розвитку українознавства Східної України : матеріали наук.-практ. конф., Харків, 10 верес. 2003 р. – Харків, 2003. – С. 175–186.

120. **Харків – 350.** Історія, сучасність, стратегія розвитку : іст.-екон. огляд / [В. М. Бабаєв, Л. М. Шутенко, Н. П. Тріпутіна та ін.] ; за заг. ред. В. Н. Майорченка. – Харків : Золоті сторінки, 2004. – 320 с. : іл.

121. **Харківський** інститут інженерів комунального будівництва. 1941–1945 / [керівник

проекту В. М. Бабаєв ; голова редкол. Л. М. Шутенко ; координатор проекту Т. П. Єлісєєва ; авт.-упоряд.: Т. П. Єлісєєва, Т. О. Лобинцева, Н. П. Тріпутіна]. – Харків : Золоті сторінки, 2015. – 276 с. : іл. – (Сторінки історії Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова).

122. **Харківський** національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова : монографія / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко, Г. В. Стадник, Т. П. Єлісєєва та ін.]. – Харків : Золоті сторінки, 2012. – 520 с. – Іст. нариси: До витоків комунальної освіти ; 1922–1975 ; До історії створення ЖКГ ; До історії створення ХЕМТ ; персоналії: М. І. Казас, О. І. Колесніков, К. М. Макаренко, Г. С. Маяк, Г. М. Снегов, Д. С. Черкес, І. О. Яхонтов, Є. І. Михайлов, Д. Д. Тиц, В. М. Петі, Г. О. Карапетян, І. Ю. Саратов, Х. Г. Раковський, В. М. Бабаєв / Н. П. Тріпутіна. – С. 26–160.

123. **Шипулін В. Д.** Использование ГИС-технологий для проведения диахронно-исторического анализа территории г. Харькова / В. Д. Шипулін, И. М. Патракеєв, Н. П. Трипутіна // Коммунальное хозяйство городов : науч.-техн. сб. – Киев, 2004. – Вип. 57. – С. 267–276.

124. **Шипулін В. Д.** Геоінформаційні системи як могутній засіб удосконалення управління розвитком великого міста / В. Д. Шипулін, Н. П. Тріпутіна // Харківський регіон: пошук стратегії оптимального розвитку : матеріали наук.-практ. конф., Харків, 19 жовт. 2005 р. – Харків, 2005. – С. 50–54.

125. **Штангей О. М.** Збереження культурно-історичної спадщини університету як функція Наукової бібліотеки в контексті побудови суспільства знань / О. М. Штангей, В. О. Статкус // Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали V всеукр. наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2019 р. / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: В. М. Бабаєв (голова), Л. М. Шутенко та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2020. – С. 25–29.

126. **Naugolnova S. B.** Acoustic and electromagnetic fields for sheepwool scouring / S. B. Naugolnova, V. O. Vasylenko // Молодѣжь и сельскохозайственная техника в XXI веке : сб. материалов VII междунар. форума молодѣжи, Харьков, 6–7 апр. 2011 г. / Харьков. нац. техн. ун-т сел. хоз-ва им. Петра Василенко. – Харьков, 2011. – С. 277.

Бібліографічні покажчики

127. **Анатолій Георгійович Сосков** (до 80-річчя від дня народження) : біобібліогр. покажч. / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; наук. консультанти: В. М. Поліщук, Д. В. Тугай, Я. Б. Форкун, Н. О. Сабалаєва ; відпов. ред. Н. О. Євсюкова ; уклад.: О. М. Штангей, Н. Б. Давидова, С. І. Федяй, А. В. Панасенко]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 75 с. : фото. – (Видатні імена та події). – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/52026/>, вільний).
128. **Без мови** немає народу : рек. покажч. вітчизн. літ. (1987–1990) / Харків. ін-т інженерів міськ. госп-ва ; [уклад. Л. М. Кириченко ; наук. ред. О. М. Гринченко]. – Харків : ХПМГ, 1990. – 13 с.
129. **Великий** зодчий Бекетов Олексій Миколайович (до 150-річчя від дня народження) : бібліогр. покажч. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: В. О. Соколова, Л. О. Христодорова, Ю. М. Балабанік, О. М. Науменко, О. А. Удовіченко ; відп. ред. Н. О. Євсюкова]. – Харків : ХНАМГ, 2012. – 28 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/26326/>, вільний).
130. **Видатний** син України, великий гетьман : до 410-річчя народження Богдана Хмельницького : рек. покажч. вітчизн. літ. (1954–2005) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибаківа]. – Харків : ХНАМГ, 2005. – 13 с.
131. **Газобетон**, ячеистий бетон : науч.-вспом. указ. отечеств. лит. (1981–1987) / Харьк. ин-т инженеров коммун. стр-ва ; [сост. З. Д. Кривоконь]. – Харьков : ХИИКС, 1988. – 10 с.
132. **Глобальні** проблеми людства : рек. покажч. літ. (1985–2006) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибаківа]. – Харків : ХНАМГ, 2006. – 30 с.
133. **Города** будущего : библиогр. указ. лит. (1968–1972) / Харьк. ин-т инженеров коммун. стр-ва ; [сост. З. Д. Кривоконь]. – Харьков : ХИИКС, 1978. – 20 с.
134. **Дистанційна** освіта : наук.-допом. покажч. вітчизн. та зарубіж. літ. (2001–2004) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Л. М. Кириченко, Н. О. Рибаківа ; наук. ред. І. М. Рябченко]. – Харків : ХНАМГ, 2004. – 12 с.
135. **Історія** комунального господарства Харкова : бібліогр. покажч. літ. (1883–2008) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибаківа, О. М. Науменко ; наук. ред. Н. П. Тріпутіна]. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 59 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/6122/>, вільний).
136. **Каналізація** міста Харкова (до 100-річчя від дня заснування) : бібліогр. покажч. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [керівники проєкту: В. М. Бабаєв, І. В. Корінько ; уклад.: Т. С. Лиса, Н. Б. Давидова, Н. П. Тріпутіна ; наук. ред. О. М. Коваленко]. – Харків : Форт, 2014. – 90 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/36616/>, вільний).
137. **Л. М. Шутенко**. Моя любов – Академія! : біобібліогр. покажч. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [редкол.: В. М. Бабаєв (відп. ред.), Г. В. Стадник, В. І. Торкатюк та ін. ; уклад.: Н. Б. Давидова, О. М. Науменко]. – Харків : ХНАМГ, 2012. – 192 с. : іл.
138. **Маляренко Віталій Андрійович** (до 75-річчя від дня народження) : біобібліогр. покажч. / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: О. М. Штангей, В. О. Статкус ; відп. ред. Н. О. Євсюкова ; ред. С. І. Федяй]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 114 с. : іл. – (Видатні імена та події). – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/43635/>, вільний).
139. **Наталія Петрівна Тріпутіна** – бібліотекар, краєзнавець : з нагоди 70-річ. ювілею : біобібліогр. покажчик / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, Наук. б-ка ; [уклад.: О. М. Дмитрієва, В. О. Статкус ; наук. ред. Н. О. Євсюкова]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 40 с. – (Краєзнавці Слобожанщини ; вип. 14). – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/55152/>, вільний).
140. **Покажчик** імен, які згадуються у книзі «Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова» / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; уклад.: Н. Б. Давидова, Н. В. Марішук, О. М. Штангей та ін.]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2014. – 60 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/40064/>, вільний).
141. **Професор Колесніков Олександр** Іванович (1888–1972) : біобібліогр. покажч. наук. пр. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва [та ін. ; уклад.: В. А. Вергунов, О. П. Басун, Н. П. Тріпутіна ; наук. ред. В. А. Вергунов]. – Вінниця : [б. в.], 2010. – 124 с. : портр. – (Серія «Біобібліографія вчених-аграріїв України» ; кн. 32).

142. **Реформування** житлово-комунального господарства – головна проблема держави : бібліогр. покажч. літ. (1993–2008) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибаківа, О. М. Науменко ; відп. ред. П. М. Кузнецов]. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 77 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/6048/>, вільний).

143. **Спадщина** університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : альманах музею. Вип. 23. Доля Володимир Тимофійович / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [керівник. вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (керівник), Т. П. Єлісєєва, Т. О. Лобинцева, Т. В. Малініна ; наук. консультант Т. В. Момот ; уклад.: Н. О. Євсюкова, Ю. В. Кученєва, Ю. В. Доля, Ю. І. Мізік]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 122 с. : іл. – (Видатні імена).

144. **Станіслав Станіславович Душкін** : до 85-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [наук. консультант В. О. Ткачов ; відп. за вип. Н. О. Євсюкова ; уклад.: В. О. Статкус, Н. Б. Давидова, А. В. Панасенко]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 94 с. : іл. – (Видатні імена та події). – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/55713/>, вільний).

145. **Становлення** та розвиток комунального господарства й комунальної освіти міста Харкова :

бібліогр. покажч. літ. (1873–2012) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: О. М. Штангей, Т. С. Муханова, О. Ф. Сергієнко]. – Харків : ХНАМГ, 2012. – 118 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/26529/>, вільний).

146. **Тих днів** не стерти з пам'яті людської (до 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни) : бібліогр. покажч. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Т. С. Лиса, А. С. Олексенко ; відп. за вип. Н. О. Євсюкова]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 105 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/42392/>, вільний).

147. **Харківський** національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова: ректорський вимір : біобібліогр. покажч. / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [редкол.: В. М. Бабаєв (відп. ред.), Л. М. Шутенко, Н. О. Євсюкова та ін. ; упоряд.: Н. Б. Давидова, В. О. Статкус, О. М. Штангей, Н. П. Тріпутіна]. – Харків, 2016. – 181 с. – (Видатні імена та події). – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/43650/>, вільний).

148. **Харкову 350 років** : рек. покажч. літ. (1654–2004) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. : Л. М. Кириченко, Н. О. Рибаківа]. – Харків : ХНАМГ, 2004. – 57 с.

Рекомендаційні списки літератури та праць вчених

149. **12-я п'ятилетка** на марше : рек. список отечеств. лит. / Харьков. ин-т инженеров коммун. стр-ва ; [сост. З. Д. Кривоконь]. – Харьков : ХИИКС, 1986. – 10 с.

150. **Афганська війна**: пам'ять крізь роки : до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав : рек. список літ. (1988–2009) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: О. М. Науменко, О. Ф. Сергієнко]. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 16 с.

151. **Болонська** декларація (1998–2004) : рек. список вітчизн. та зарубіж. літ. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Л. М. Кириченко, Н. О. Рибаківа]. – Харків : ХНАМГ, 2004. – 7 с.

152. **Возрастание** роли человеческого фактора в поступательном развитии общества : рек. список отечеств. лит. (1988–1989) / Харьков. ин-т инженеров гор. хоз-ва ; [сост.: Л. Н. Кириченко, Н. А. Рыбакова]. – Харьков : ХИИГХ, 1989. – 5 с.

153. **Григорій Федорович Квітка-Основ'яненко** – письменник, громадський діяч : до 230-річчя з дня народження : рек. список літ. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: О. Ф. Сергієнко, О. М. Науменко]. – Харків : ХНАМГ, 2008. – 8 с.

154. **Грушевський М. С.** – великий українець, творець історії : до 140-річчя від дня народження : рек. список літ. (1990–2006) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибаківа]. – Харків : ХНАМГ, 2006. – 15 с.

155. **Дистанційна** освіта : список літ. / Харків. держ. акад. міськ. госп-ва ; [упоряд.: Л. М. Кириченко, Г. П. Куденко, Н. О. Рибаківа]. – Харків : ХДАМГ, 2001. – 11 с.

156. **До всіх** шанувальників історії: історію України – рідною мовою : рек. список вітчизн. літ. (1987–1990) / Харків. ін-т інженерів міськ. госп-ва ; [уклад. Л. М. Кириченко]. – Харків : ХПМГ, 1990. – 8 с.

157. **Інформаційні** технології при підготовці інженерів : рек. список вітчизн. та зарубіж. літ. (1999–2002) / Харків. держ. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Л. М. Кириченко, Н. О. Рыбакова]. – Харків : ХДАМГ, 2002. – 5 с.

158. **Малый** бизнес в мире и в Украине : рек. список отеч. и зарубеж. лит. (1991–1995) / Харьков. гос. акад. гор. хоз-ва ; [сост. Н. А. Рыбакова]. – Харьков : ХГАГХ, 1997. – 5 с.

159. **Молодим** – здоровий спосіб життя : рек. список літ. (2000–2007) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рыбакова]. – Харків : ХНАМГ, 2007. – 19 с.

160. **Нетрадиційні** та відновлювані джерела енергії : рек. список літ. (2000–2005) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рыбакова]. – Харків : ХНАМГ, 2005. – 15 с.

161. «**Попіл** Чорнобиля стукає в серце...» : рек. список літ. (1988–2006) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рыбакова]. – Харків : ХНАМГ, 2006. – 13 с.

162. **Самостійна** робота студентів : рек. список літ. (2001–2005) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рыбакова]. – Харків : ХНАМГ, 2005. – 14 с.

163. **Современный** маркетинг : рек. список отеч. и зарубеж. лит. (1991–1995) / Харьков. гос. акад. гор. хоз-ва ; [сост. Н. А. Рыбакова]. – Харьков : ХГАГХ, 1997. – 4 с.

164. **Українознавство** – це здатність жити високими гуманістичними ідеалами : рек. список вітчизн. літ. (1993–2002) / Харків. держ. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Л. М. Кириченко, Н. О. Рыбакова]. – Харків : ХНАМГ, 2002. – 13 с.

165. **Українська** мова – основа національної культури : рек. список літ. (2003–2005) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. О. Рыбакова, О. М. Науменко]. – Харків : ХНАМГ, 2005. – 9 с.

166. **Хозяйственный** механізм в 12 п'ятилетке : рек. список отеч. лит. (1986–1988) / Харьков. ин-т инженеров коммун. стр-ва ; [сост. З. Д. Кривоконь]. – Харьков : ХИИКС, 1988. – 5 с.

Методичні видання

167. **Бібліографічне** посилання (загальні правила складання) відповідно до ДСТУ 8302:2015, запровадженого в дію в Україні 01.07.2016 : метод. рек. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. В. Карпенко ; відпов. за вип. О. М. Штангей]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 19 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/46333/>, вільний).

168. **Бібліографічний** опис документів відповідно до ДСТУ 7.1:2006, запровадженого в дію в Україні 01.07.2007 : метод. рек. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рыбакова, О. М. Науменко]. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 12 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/1403/>, вільний).

169. **Бібліографічний** опис документів відповідно до ДСТУ 7.1:2006, запровадженого в дію в Україні 01.07.2007 : метод. рек. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рыбакова, О. М. Науменко ; відп. ред. П. М. Кузнецов]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 14 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/20090/>, вільний).

170. **Бібліографічний** опис документів відповідно до ДСТУ 7.1:2006, запровадженого в дію в Україні 01.07.2007 : метод. рек. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.:

Н. Б. Давидова, В. О. Статкус ; відп. за вип. О. М. Штангей]. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 23 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/39379/>, вільний).

171. **Бібліографічний** опис документів відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, запровадженого в дію в Україні 01.07.2007 : метод. рек. / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: В. О. Статкус, Н. Б. Давидова ; відп. за вип. О. М. Штангей]. – 4-тє вид., перероб. і допов. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 31 с. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/52195/>, вільний).

172. **Вивчення** комплектних трансформаторних підстанцій 6-10/0.38 кВ : метод. рек. до виконання лаб. роботи з дисципліни «Основи електропостачання» для студентів енерг. спец. ННІ енергетики та комп'ютер. технологій ден. та заоч. форм навчання / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка ; [уклад.: С. А. Попадченко, С. Б. Наугольнова]. – Харків : ХНТУСГ, 2015. – 20 с.

173. **Вивчення** районних трансформаторних підстанцій 110-35/10 кВ : метод. рек. до виконання лаб. роботи з дисципліни «Основи електропостачання» для студентів енерг. спец. ННІ енергетики та комп'ютер. технологій ден. та заоч. форм навчання / Харків. нац. техн. ун-т

сіл. госп-ва ім. П. Василенка ; [уклад.: С. А. Попадченко, С. Б. Наугольнова]. – Харків : [б. в.], 2015. – 20 с.

174. **Вивчення** та випробування вимикачів навантаження та роз'єднувачів : метод. рек. до виконання лаб. роботи з дисципліни «Основи електропостачання» / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка ; [авт.-уклад.: С. А. Попадченко, С. Б. Наугольнова]. – Харків : ХНТУСГ, 2016. – 21 с.

175. **Дослідження** електричних схем з'єднання вторинних кіл комплектних розподільних пристроїв 10 кВ підстанцій 110-35/10-6 кВ : метод. рек. до виконання лаб. роботи з дисципліни «Основи електропостачання» для студентів енерг. спец. ННІ енергетики та комп'ютер. технологій ден. та заоч. форм навчання / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка ; [уклад.: С. А. Попадченко, С. Б. Наугольнова]. – Харків : ХНТУСГ, 2015. – 20 с.

176. **Дослідження** та налагодження максимального струмового направленного захисту (МСНЗ) секціонованих ліній 6-10 кВ двостороннього живлення та ліній взаємного резервування : метод. рек. до виконання лаб. роботи

з дисципліни «Основи електропостачання» / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка ; [авт.-уклад.: С. А. Попадченко, С. Б. Наугольнова]. – Харків : ХНТУСГ, 2016. – 26 с.

177. **Захист** електроустановок від прямих ударів блискавки : метод. рек. до виконання лаб. роботи для студентів енерг. спец. ННІ енергетики та комп'ютер. технологій ден. та заоч. форм навчання / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка ; [авт.-уклад.: С. А. Попадченко, С. Б. Наугольнова]. – Харків : ХНТУСГ, 2016. – 22 с.

178. **Методические** указания по проведению «Дней кафедр» / Харьк. ин-т инженеров ком. мун. стр-ва ; [сост.: З. Д. Кривоконь, Л. Н. Кириченко]. – Харьков : ХИИКС, 1981. – 3 с. – Машиноп. текст.

179. **Правила** оформлення списків посилань на використані та рекомендовані джерела інформації [Електронний ресурс] / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибакіова, О. М. Науменко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 3 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/20092/>, вільний (дата звернення: 16.04.19). – Назва з екрана.

Поетичні твори, публіцистика

180. **Альманах** музею. Історія кафедр Харківської національної академії міського господарства. Кафедра геоінформаційних систем і геодезії : іст.-худож. часопис / [голов. ред. Т. П. Єлісєєва ; авт. іст. нарисів Н. П. Тріпутіна ; упоряд.: О. М. Дудка, Т. О. Лобинцева] ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2006. – № 10. – 39 с. : іл.

181. **Багдасарянц Г.** Вірші / Галина Багдасарянц // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2007. – Вип. 2 : «Дзеркальний струмінь наших мрій...». – С. 9–11.

182. **Багдасарянц Г.** Вірші / Галина Багдасарянц // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2008. – Вип. 3 : У пошуках істини. – С. 9–10.

183. **Багдасарянц Г. Г.** Вірші / Г. Г. Багдасарянц // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2013. – Вип. 8 : На обрії майбуття. – С. 133–134.

184. **Геворкян А. Г.** Вірші / А. Г. Геворкян // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2010. – Вип. 5 : Бути людиною. – С. 100–101.

185. **Геворкян А. Г.** Вірші / А. Г. Геворкян // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2013. – Вип. 8 : На обрії майбуття. – С. 135–137.

186. **Давыдова Н. Б.** Искусство быть хирургом : письмо в редакцию / Н. Б. Давыдова, С. Ю. Курдиновская // Харьков. известия. – 2016. – 23 июня. – С. 3.

187. **Науменко О.** Вірші / Ольга Науменко (Штангей) // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2008. – Вип. 3 : У пошуках істини. – С. 40–43.

188. **Науменко О.** Вірші / Ольга Науменко (Штангей) // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2009. – Вип. 4 : Коли душа відкрита. – С. 45–47.

189. **Науменко О.** Вірші / Ольга Науменко (Штангей) // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2010. – Вип. 5 : Бути людиною. – С. 48, 142–143.

190. **Науменко О.** Вірші / Ольга Науменко (Штангей) // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2011. – Вип. 6 : З вірою й надією. – С. 78, 175–176.

191. **Науменко О. М.** Вірші / О. М. Науменко // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2012. – Вип. 7 : Академія життя. – С. 190–191.
192. **Солодка мозаїка** [Електронний ресурс] : [Історія Товариства «Ж. Борман»] / авт.-упоряд.: С. І. Овчинникова, О. І. Школа ; авт. спогадів: Н. П. Тріпутіна, І. А. Кривіч ; Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка. – Електрон. дані. – Харків, 2015. – Режим доступу: <http://korolenko.kharkov.com/v-vystavky/48.html>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
193. **Співак Я.** Вірші / Яна Співак // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2007. – Вип. 2 : «Дзеркальний струмінь наших мрій...». – С. 97–100.
194. **Співак Я.** Вірші / Яна Співак // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків : ХНАМГ, 2008. – Вип. 3 : У пошуках істини. – С. 56–57.
195. **Тема** Великої Вітчизняної війни у творчості українських поетів : матеріали щодо проведення заходів з відзначення 60-х роковин Перемоги у Великій Вітчизняній війні / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [авт. вступ. ст., уклад. Н. П. Тріпутіна]. – Харків : ХНАМГ, 2005. – 33 с.
196. **Трипутіна Н. П.** Воевать можно песней, остротой, стихом... : по материалам личного архива семьи артистов Трипутиных / Н. П. Трипутіна // В милом городе моём : ист.-краевед. альм. – Харьков, 2016. – Вып. 1. – С. 44–53.
197. **Трипутіна Н. П.** О коммунальном образовании на Украине : 1-й всеукр. съезд коммун. работников (28 нояб. – 1 дек. 1924 г.), Харьков / Н. П. Трипутіна // Акад. міст. – 2007. – 1 верес.
198. **Трипутіна Н. П.** Семейные альбомы харьковчан : цирковая династия Трипутиных / Н. П. Трипутіна // У милому місті моєму : іст.-краєзнав. альм. – Харків, 2017. – Вип. 2. – С. 173–190.
199. **Тріпутіна Н. П.** Вірші / Н. П. Тріпутіна // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків, 2008. – Вип. 3 : У пошуках істини. – С. 63–64.
200. **Тріпутіна Н. П.** Вірші / Н. П. Тріпутіна // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків, 2009. – Вип. 4 : Коли душа відкрита. – С. 83–85.
201. **Тріпутіна Н. П.** Вірші / Н. П. Тріпутіна // Наш сучасник : літ.-худож. альм. – Харків, 2010. – Вип. 5 : Бути людиною. – С. 95–99.
202. **Тріпутіна Н. П.** Вірші / Н. П. Тріпутіна // Наш сучасник : літ.-худож. альм. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків, 2011. – Вип. 6 : 3 вірою і надією. – С. 136–139.
203. **Тріпутіна Н. П.** Вірші / Н. П. Тріпутіна // Наш сучасник : літ.-худож. альм. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків, 2012. – Вип. 7 : Академія життя. – С. 180–182.
204. **Тріпутіна Н. П.** Вірші / Н. П. Тріпутіна // Наш сучасник : літ.-худож. альм. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків, 2013. – Вип. 8 : На обрії майбуття. – С. 185–187.
205. **Тріпутіна Н. П.** Зустріч з високим та прекрасним : [про Музейний комплекс ХНУМГ] / Н. П. Тріпутіна // Акад. міст. – 2003. – 24 черв. – С. 2–3.
206. **Тріпутіна Н. П.** Круглий стіл в Музейному комплексі / Н. Тріпутіна // Акад. міст. – 2010. – 9 квіт.
207. **Тріпутіна Н. П.** Святкові підсумки та буденні турботи : до Всеукраїнського дня бібліотек / Н. П. Тріпутіна // Акад. міст. – 2007. – 15 листоп.
208. **Філіппова Н.** Думка народжується у суперечці : [про роботу б-ки ХІІКБ зі студентами] / Н. Філіппова // Ленін. зміна. – 1967. – 12 трав.
209. **Штангей О. Н.** Велением души и сердца : сб. стихов и худож. прозы / О. Н. Штангей ; Харьков. нац. акад. гор. хоз-ва. – Харьков : ХНАГХ, 2013. – 24 с.

Електронні ресурси

Електронні бібліографічні покажчики

210. **Видатний** архітектор Олексій Миколайович Бекетов [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: О. М. Штангей, Н. В. Маришук ; техн. ред. О. М. Запорожченко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2014. – 51 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/35524/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
211. **Відходи** як індикатори природоохоронної діяльності [Електронний ресурс] : рек. покажч. літ. (2000–2007) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибаківа]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2007. – 36 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/6112/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
212. **Геоінформаційні** системи, геодезія і землеустрій та земельний кадастр [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. (2006–2011) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. О. М. Науменко ;

наук. ред. І. М. Патракеєв]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 27 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/23879/1>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

213. **Говоров** Пилип Парамонович (до 70-річчя від дня народження) [Електронний ресурс] : біобібліогр. покажч. літ. / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: О. М. Штангей, В. О. Статкус ; відп. ред. Н. О. Євсюкова ; ред. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 104 с. – (Видатні імена та події). – Режим доступу: <http://library.kname.edu.ua/images/galereja-vchenih-khnumg/Govorov.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

214. **Готельний** бізнес: стратегія розвитку [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. (2000–2009) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. О. Ф. Сергієнко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 54 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/14458/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

215. **Інновації** – шлях до розвитку (2005–2010 рр.) [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. Н. О. Рибаківа]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2010. – 67 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/20971/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

216. **Наукові** основи та методи забезпечення ефективного функціонування електротранспорту [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. В. Маришук, В. О. Статкус, Н. О. Євсюкова ; наук. ред. К. В. Данова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 57 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/40521/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

217. **Олексій Миколайович Бекетов** [Електронний ресурс] : біобібліогр. покажч. літ. / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [редкол.: В. М. Бабаєв (відп. ред.), Л. М. Шутенко, Н. О. Євсюкова та ін. ; уклад.: Н. Б. Давидова, В. О. Статкус, О. М. Штангей]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 115 с. – (Видатні імена та події). – Режим доступу: <http://library.kname.edu.ua/images/pratsi/Beketov.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

218. **Покажчик** імен, що згадуються у книзі «Харківська державна академія міського господарства» [Електронний ресурс] /

Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. В. О. Статкус]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 44 с. – Режим доступу: https://library.kname.edu.ua/images/pratsi/Pokazchuk_imen.pdf, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

219. **Практика** містобудівної реконструкції [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. (2006–2011) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. С. Ф. Сергієнко ; наук. ред. О. В. Завальний]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 47 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/24543/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

220. **Проблеми** та пріоритети регіонального розвитку в Україні й за кордоном [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. (2000–2008) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. О. Рибаківа, О. М. Науменко, Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2008. – 61 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/10598/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

221. **Сталий** розвиток туризму : теорія, методологія, реалії бізнесу [Електронний ресурс] : наук.-допом. покажч. літ. (2000–2007) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибаківа ; наук. ред. В. В. Абрамов]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2007. – 41 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/6121/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

222. **Стратегія** енергозбереження в Україні та за кордоном: досвід реалізації та перспективи її розвитку [Електронний ресурс] : наук.-допом. покажч. літ. (2004–2006) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибаківа ; наук. ред. В. М. Гаряжа ; бібліогр. ред. О. М. Науменко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2006. – 55 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/6120/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

223. **Сучасний** стан та проблеми розвитку дистанційної освіти в Україні та за кордоном [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. (2005–2009) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. Н. О. Рибаківа]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 27 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/13624/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

224. **Тематический** указатель к книге Станислава Шварца «Путешествие в провинциальную столицу: прогулки по старому Харькову»

[Электронный ресурс] / Харьков. нац. ун-т гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова ; [сост. Н. Б. Давыдова]. – Электрон. текстовые данные. – Харьков : ХНУГХ им. А. Н. Бекетова, 2017. – 13 с. – Режим доступа: <http://eprints.kname.edu.ua/45979/>, свободный (дата обращения: 28.10.2020). – Заголовок с экрана.

225. **Тенденції**, закономірності та технології використання водних ресурсів [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. (2008–2011) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. Н. Б. Давидова ; наук. ред. В. О. Ткачов]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 86 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/24546/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

226. **Теоретичні** та практичні питання ландшафтної архітектури [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. С. Муханова ; наук. ред. І. В. Древаль]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 30 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/34604/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

227. **Фінансові** ризики [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. літ. (2005–2010) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. Б. Давидова, О. Ф. Сергієнко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2010. – 30 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/19198/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

Електронні рекомендаційні списки літератури та праць вчених

228. **Вода** – важливий фактор життєдіяльності людини [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2001–2007) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. О. Рибаківа, О. М. Науменко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2007. – 20 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/6111/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

229. **Електричний** транспорт міст – перспективи розвитку [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2006–2009) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 27 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/13120/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

230. **Електромеханічні** системи у міському господарстві [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2009–2013) / Харків. нац. ун-т міськ.

госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. О. Рибаківа ; наук. ред. В. Х. Далека]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 25 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/35160/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

231. **Енерго-** та ресурсозбереження – важлива складова енергетичної безпеки України [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2007–2010) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. О. Ф. Сергієнко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2010. – 53 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/19200/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

232. Застосування механіки ґрунтів у будівництві [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2007–2012) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. Н. О. Рибаківа]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2012. – 21 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/28376/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

233. **Застосування** пластмас у будівництві та містобудуванні [Електронний ресурс] : рек. список літ. (1990–2006) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. О. Рибаківа, О. М. Науменко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2006. – 17 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/6119/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

234. **Інвестиційна** діяльність в будівельній галузі [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2000–2008) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. О. Рибаківа, О. М. Науменко, Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2008. – 17 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/10869/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

235. **Інноваційні** технології та перспективи розвитку систем теплогазопостачання й вентиляції [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2000–2008) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. О. Рибаківа, О. М. Науменко, Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2008. – 15 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/10860/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

236. **Кластери** : організація, сутність і концепції [Електронний ресурс] : рек. список джерел (2006–2011) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. О. Рибаківа, Т. С. Муханова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 8 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/23881/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

237. **Конструкції** та розрахункові дерев'яних конструкцій, які застосовуються у сучасному будівництві [Електронний ресурс] : рек. список літ. / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. Б. Давидова, В. О. Статкус ; наук. ред. В. М. Попельнух]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 14 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/41167/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

238. **Кредитно-модульне** навчання та самостійна робота студентів [Електронний ресурс] : рек. список джерел (2005–2010) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. О. Ф. Сергієнко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2010. – 13 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/20972/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

239. **Нанотехнології** – наука майбутнього [Електронний ресурс] : рек. список джерел (2006–2011) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. О. Рибаківа, Т. С. Муханова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 12 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/23882/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

240. **Символ** національної єдності : до 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка [Електронний ресурс] : рек. список літ. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. О. Рибаківа, Т. С. Муханова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2014. – 17 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/35517/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

241. **Список** вибраних праць доктора технічних наук, професора Стольберга Фелікса Володимировича [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 19 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/44663/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

242. **Список** вибраних праць доктора технічних наук, професора Столярова Якова Васильовича (1878–1945) [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. В. Карпенко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 16 с. – Режим доступу: https://library.kname.edu.ua/images/pratsi/Stolyarov_ukr.pdf, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

243. **Список** вибраних праць кандидата економічних наук, професора Кайлюка Євгена

Миколайовича [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Д. В. Панасенко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 43 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/51952/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

244. **Список** вибраної бібліографії опублікованих праць і архітектурних проєктів Володимира Євгеновича Новгородова [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: О. М. Штангей, В. О. Соколова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 13 с. – Режим доступу: http://library.kname.edu.ua/images/news/Novgorodov_ukr.pdf, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

245. **Список** друкованих праць Тріпутіної Наталії Петрівни [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. В. О. Статкус]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 11 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

246. **Список** опублікованих праць доктора державного управління, професора Бабаєва Володимира Миколайовича [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: О. М. Штангей, Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 49 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/50484/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

247. **Список** опублікованих праць доктора історичних наук, професора Жванко Любов Миколаївни [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 28 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/42513/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

248. **Список** опублікованих праць доктора технічних наук, професора В. С. Шмуклера [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 33 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/36798/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

249. **Список** опублікованих праць доктора технічних наук, професора Говорова Пилипа Парамоновича [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: О. М. Штангей,

В. О. Статкус, С. Б. Наугольнова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 65 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/48909/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

250. **Список** опублікованих праць доктора технічних наук, професора Кондращенко Олени Володимирівни [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 32 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/41192/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

251. **Список** опублікованих праць доктора технічних наук, професора Л. М. Шутенка [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. О. М. Штангей]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 53 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/36366/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

252. **Список** опублікованих праць доктора технічних наук, професора Маляренка Віталія Андрійовича [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: В. О. Статкус, О. М. Штангей]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 56 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/42665/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

253. **Список** опублікованих праць доктора технічних наук, професора Намітокова Кемал Кадировича (до 90-річчя від дня народження) [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 97 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/32503/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

254. **Список** опублікованих праць доктора технічних наук, професора Торкатюка Володимира Івановича [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. О. Євсюкова, Ю. В. Кучнева]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 142 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/46469/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

255. **Список** опублікованих праць доктора технічних наук, професора Черкеса Даниїла Самойловича [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. П. Тріпутіна,

Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 22 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/galereja-vchenih-khnumg/Cherkes.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

256. **Список** опублікованих праць доктора фізико-математичних наук, професора Кадеця Михайла Йосиповича [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Д. В. Панасенко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 28 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/51953/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

257. **Список** опублікованих праць доктора фізико-математичних наук, професора Колосова Анатолія Івановича [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: В. О. Соколова, О. М. Штангей]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 24 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/51355/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

258. **Список** опублікованих праць кандидата архітектури Касьянова Олександра Михайловича [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. П. Тріпутіна, В. О. Соколова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 12 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/galereja-vchenih-khnumg/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

259. **Список** опублікованих праць кандидата архітектури, професора Семенова Владлена Трохимовича [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. О. М. Штангей]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 39 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/40350/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

260. **Список** опублікованих праць кандидата економічних наук, професора Долі Володимира Тимофійовича [Електронний ресурс] / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. О. Євсюкова, Ю. В. Кучнева]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 24 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

261. **Список** опублікованих праць кандидата технічних наук, професора Шипуліна Володимира Дмитровича [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ;

[уклад.: Н. Б. Давидова, С. Б. Наугольнова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 29 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/51949/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

262. **Список** праць доктора технічних наук, професора Овчинникова Станіслава Степановича [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. Б. Давидова, В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 32 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/pratsi/Ovchynnikov.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

263. **Стан** та напрями розвитку ресурсозбереження [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2010–2012) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. О. Ф. Сергієнко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2012. – 41 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/28377/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

264. **Структура** і функціонування системи місцевого самоврядування в умовах незалежності [Електронний ресурс] : рек. список джерел (2005–2010) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. О. Ф. Сергієнко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2010. – 22 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/20973/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

265. **Сучасні** проблеми світлотехніки [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2003–2009) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад. О. М. Науменко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 30 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/13119/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

266. **Сучасні** технології вищої освіти [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2001–2007) / Харків. нац. акад. міськ. госп-ва ; [уклад.: Н. О. Рибаківа, О. М. Науменко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНАМГ, 2007. – 25 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/6123/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

267. **Теоретичні** і експериментальні дослідження міцності анкерних з'єднань з використанням акрилових клеїв при статичному і динамічному навантаженні у будівництві [Електронний ресурс] : рек. список літ. (2009–2013) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. В. Маришук ; наук. ред. Р. Б. Ткаченко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 11 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/34605/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

Електронні ресурси на сайті бібліотеки

268. **Абрамович Ілля Олександрович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 13 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

269. **Андоньєв Сергій Михайлович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 6 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

270. **Барабаш Борис Георгійович** [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 4 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/pratsi/Barabash.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. вченого та література про нього.

271. **Берман Володимир Олександрович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. С. Лиса]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 6 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

272. **Бутенко Юрій Ілліч** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 16 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

273. **Володимир Павлович Пустовойтов** – видатний вчений у галузі механіки матеріалів та будівельних конструкцій. До 85-річчя від дня народження [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: О. М. Штангей, Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 25 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

274. **Воробйов Юрій Лазарович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 16 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біографія та праці вченого.

275. **Гладишев Борис Михайлович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 13 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

276. **Дюженко Михайло Георгійович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 21 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

277. **Ігнаткін Іван Олександрович** [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. О. М. Штангей]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 16 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

278. **Кадець Михайло Йосипович** [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: Н. Б. Давидова, Д. В. Панасенко]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 28 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/galereja-vchenih-khnumg/Kadez1.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана. – Біограф. та праці вченого.

279. **Казас Марко Ілліч** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. О. М. Штангей]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 4 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

280. **Малішевський Микола Георгійович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. О. М. Штангей]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 4 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>,

вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

281. **Марков Олександр Прокопович** [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 17 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

282. **Михайлик Олексій Федосійович** [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 10 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

283. **Подколзін Павло Семенович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 8 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

284. **Попов Василь Гаврилович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. С. Лиса]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 4 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

285. **Рудницький Василь Євстратійович** [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 6 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

286. **Саратов Іван Юхимович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 30 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біограф. та праці вченого.

287. **Сосков Анатолій Георгійович** [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: О. М. Штангей, Н. Б. Давидова, А. В. Панасенко]. – Електрон.

текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 75 с. : фото. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/pratsi/Soskov1.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біогр. та праці вченого.

288. **Цупко Василь Григорович** [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 5 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біогр. та праці вченого.

289. **Юдін Олександр Іванович** [Електронний ресурс] / Б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 11 с. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/images/87.pdf>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана. – Біогр. та праці вченого.

Статті у Вікіпедії

290. **Бабаєв Володимир Миколайович** [Електронний ресурс] / [уклад.: Н. Б. Давидова, О. М. Штангей, А. С. Олексенко] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

291. **Бутенко Юрій Ілліч** [Електронний ресурс] / [уклад. Н. Б. Давидова] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

292. **Говоров Пилип Парамонович** [Електронний ресурс] / [уклад.: О. М. Штангей, В. О. Статкус, С. Б. Наугольнова] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

293. **Жванко Любов Миколаївна** [Електронний ресурс] / [уклад. В. О. Статкус] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

294. **Колосов Анатолій Іванович** [Електронний ресурс] / [уклад.: В. О. Соколова, О. М. Штангей] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

295. **Кондращенко Олена Володимирівна** [Електронний ресурс] / [уклад. Н. Б. Давидова] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

296. **Малярєнко Віталій Андрійович** [Електронний ресурс] / [уклад. В. О. Статкус] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

297. **Намітоков Кемаль Кадирович** [Електронний ресурс] / [уклад. Н. Б. Давидова] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

298. **Петченко Олександр Матвійович** [Електронний ресурс] / [уклад.: О. М. Штангей, В. О. Соколова] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

299. **Семенов Владлен Трохимович** [Електронний ресурс] / [уклад. О. М. Штангей] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

300. **Стольберг Фелікс Володимирович** [Електронний ресурс] / [уклад. В. О. Статкус] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

301. **Шмуклер Валерій Самуїлович** [Електронний ресурс] / [уклад. Н. Б. Давидова] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

302. **Шутенко Леонід Миколайович** [Електронний ресурс] / [уклад. О. М. Штангей] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія : сайт. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з титул. екрана.

Віртуальні виставки літератури

303. **9 листопада** – День української писемності і мови [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=uc1kLkJfzqI>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

304. **9 найвідоміших** жінок України [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. К. С. Бережна]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=W-Ak0_WKrqU, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

305. **20 березня** – Міжнародний день щастя [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. О. Гетьманова]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=7hG-MBzHZbE>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

306. **145 лет** со дня рождения Евгения Оскаровича Патона (1870–1953), украинского учёного, специалиста в области мостостроения и электросварки [Электронный ресурс] : [вирт. выст.] / Науч. б-ка Харьков. нац. ун-та гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова ; [сост. К. С. Бережная]. – Электрон. текстовые данные. – Харьков, 2016. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=fVdsBZrmTq4&t=10s>, свободный (дата обращения: 28.10.2020). – Заголовок с экрана.

307. **155 років** від дня народження Олексія Миколайовича Бекетова, українського архітектора, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=1V81VL9nTGA&feature=youtu.be>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

308. **540 років** від дня народження Мікеланджело Буонаротті (1475–1564), італійського скульптора, живописця, поета [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. К. С. Бережна]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/>

[watch?v=PzUYDLV_wGI](https://www.youtube.com/watch?v=PzUYDLV_wGI), вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

309. **565 років** від дня народження Леонардо да Вінчі [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. В. А. Ветчинкіна]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=qm2xP1qb3CU&feature=youtu.be>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

310. **Антуан** де Сент-Екзюпери. Маленький принц [Электронный ресурс] : 115 лет со дня рождения писателя : [вирт. выст.] / Науч. б-ка Харьков. нац. ун-та гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова ; [сост. К. С. Бережная]. – Электрон. текстовые данные. – Харьков, 2016. – Режим доступа: https://www.youtube.com/watch?v=nss1vFjJv_A, свободный (дата обращения: 28.10.2020). – Заголовок с экрана.

311. **Вони** першими ринулись в бій... [Електронний ресурс] : до Дня вшанування ліквідаторів аварії на ЧАЕС : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Q062D3z8q-Q&t=12s>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

312. **Гендерна** політика в Україні [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Tx8wQoDuzWk>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

313. **Гетьман** І. Мазепа – об'єднувач українських земель [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=-m1_xRJ2fvs, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

314. **Голодомор** не зламав [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Bfvl96Qy-fw>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

315. **«Де є любов, там є життя»** [Електронний ресурс] : до Дня закоханих : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – Режим доступу: <https://>

www.youtube.com/watch?v=lsAj9uSOaVE, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

316. **Джоан** Роулінг. Интересные факты о Гарри Поттере [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Науч. б-ка Харків. нац. ун-та гор. хоз-ва ім. А. Н. Бекетова ; [сост. К. С. Бережная]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=2COhl8SaVOU>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Заголовок з екрана.

317. **До Дня** Героїв Небесної Сотні [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Nf8TY4uzYZM>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

318. **Довкілля** б'є на сполох [Електронний ресурс] : до Всесвітнього дня навколишнього середовища : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=YdhnXwenSiM>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

319. **Життя** починається з любові до жінки [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. О. Гетьманова]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=mxQZHGM57No>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

320. **Книги-ювіляри** 2018 року [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Y9lN8KeCccA>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

321. **Книги-ювіляри** 2019 року [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: С. І. Федяй, Л. О. Христоророва]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2019. – Режим доступу: <https://library.kname.edu.ua/index.php/ru/249-knigi-yuvilyari-2019-roku>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

322. **Книги-ювіляри** 2020 року [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: С. І. Федяй, Л. О. Христоророва]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2020. – Режим доступу:

<https://youtu.be/TD100WaAwrs>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

323. **Козацькому** роду нема переводу (до Дня українського козацтва та Дня захисника України) [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2020. – Режим доступу: <https://youtu.be/OPyXaqGMO7g>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

324. **Кропивницький М. Л.** – фундатор українського професійного театру [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. О. Гетьманова]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=AS5NHCGVxuc&t=2s>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

325. **Леся** Українка. Історія життя [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. О. Гетьманова]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=-sh-1WnhsVQ>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

326. **Літературна** чортівня напередодні Хелловіна [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=j8YdsTl-5LE>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

327. **Мандруємо** Україною разом [Електронний ресурс] : до Міжнародного дня туризму : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=dRBvpPR22ys>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

328. **Міжнародний** день прав людини [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=Yl3hrw_DQOY, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

329. **Міжнародний** день студента [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=k5tn4BKjsy4&t=21s>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

330. **Музеї Харкова** [Електронний ресурс] : до Міжнародного дня музеїв : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. О. Гетьманова]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=GA0X2I3HicQ&t=5s>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
331. **Обери життя** [Електронний ресурс] : до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=_i08fRQqDp4, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
332. **Образ Тараса Григоровича Шевченка в художній літературі** [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2019. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=sww_70fSPPU, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
333. **Перлини української архітектури** [Електронний ресурс] : до Дня архітектури України : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. М. В. Дмитрієва]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=YnVEXOQ8Rys>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
334. **Перлини харківської архітектури** [Електронний ресурс] : до Дня архітектури України : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. М. В. Дмитрієва]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Jyw-Vfa6oXw>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
335. **«Світ ловив мене, але не спіймав ...»** [Електронний ресурс] : 295 років від дня народження Г. Сковороди, українського філософа, поета, музиканта, педагога : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=LtIDs7wCFJw>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
336. **Свято української душі** [Електронний ресурс] : до Дня вишиванки : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. М. В. Дмитрієва]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=VVjkJHpNhao>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
337. **Сергій Іванович Васильківський** – поет українського малярства [Електронний ресурс] : до 165-річчя від дня народження С. І. Васильківського (1854–1917), українського живописця, пейзажиста, баталіста : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Л. М. Смеркус]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2019. – Режим доступу: youtu.be/NB_U2B8EM6k, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
338. **«Слава Україні! Героям слава!»** [Електронний ресурс] : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: С. І. Федяй, Л. О. Христодорова]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2020. – Режим доступу: https://youtu.be/9dde6CT_E3s, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
339. **Солов'їне серце України** : [Електронний ресурс] : 105 років від дня народження А. С. Малишка : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. В. Глущенко]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=bjQI9WxmX_o, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
340. **«Стежини до храму душі материнської»** [Електронний ресурс] : до Дня матері : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=vUzblCmLn4Y>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
341. **Судьба бібліотек в годы Великой Отечественной войны** [Электронный ресурс] : [презентация] / Науч. б-ка Харьков. нац. ун-та гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова ; [сост. К. С. Бережная]. – Электрон. текстовые данные. – Харьков, 2016. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=j1k77jubuxw>, свободный (дата обращения: 28.10.2020). – Заголовок с экрана.
342. **Театральні пазли** [Електронний ресурс] : до Міжнародного дня театру : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=tuuwMI0eW68>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.
343. **Україна і Японія** : [Електронний ресурс] : до Року Японії в Україні : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ;

[уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=bdVz2cNTnaM>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

344. **Україна** одна на всіх [Електронний ресурс] : до Дня соборності України : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=U31agbkVgI4>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

345. **Українське** козацтво – наша гордість і слава [Електронний ресурс] : до Дня українського козацтва : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=tdPIAmm5Shw>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

346. **Український** педагог і народний просвітителі [Електронний ресурс] : до 130-річчя від дня народження Х. Д. Алчевської : [вірт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. О. Гетьманова]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=hCD4EgLUrH0>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

347. **Харківщина** – доле моя, і любов, і надія! Виші Харкова [Електронний ресурс] : [шорт-листи] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова, С. Б. Наугольнова, В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=T8NrY3dgIOE>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

348. **Харківщина** – доле моя, і любов, і надія! Війна і місто: Харківщина у роки Другої світової війни [Електронний ресурс] : [шорт-листи] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова, С. Б. Наугольнова, В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=6GYGLew_cac, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

349. **Харківщина** – доле моя, і любов, і надія! Історія міста Харкова [Електронний ресурс] : [шорт-листи] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова, С. Б. Наугольнова, В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=3SrjY6Vjifg>,

вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

350. **Харківщина** – доле моя, і любов, і надія! Культура міста Харкова [Електронний ресурс] : [шорт-листи] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова, С. Б. Наугольнова, В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=5pukxl1skt0>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

351. **Харківщина** – доле моя, і любов, і надія! Ми харків'яни, нам є чим пишатись [Електронний ресурс] : [шорт-листи] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова, С. Б. Наугольнова, В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=93agAUQYl4k>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

352. **Харківщина** – доле моя, і любов, і надія! Муніципальне господарство міста Харкова [Електронний ресурс] : [шорт-листи] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова, С. Б. Наугольнова, В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=5pukxl1skt0>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

353. **Харківщина** – доле моя, і любов, і надія! Путівники [Електронний ресурс] : [шорт-листи] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова, С. Б. Наугольнова, В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=fZpao192lWs>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

354. **Харківщина** – доле моя, і любов, і надія! Харків архітектурний [Електронний ресурс] : [шорт-листи] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова, С. Б. Наугольнова, В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=dH5t8583bzb>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

355. **Харківщина** – доле моя, і любов, і надія! Харківська область [Електронний ресурс] : [шорт-листи] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Н. Б. Давидова, С. Б. Наугольнова, В. О. Статкус]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=esF4loW6pvA>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

356. **Чарльз Діккенс**: життя та творчість [Електронний ресурс] : до дня народження Чарльза Діккенса : [вирт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. О. Гетьманова]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=wCYUBnSC0t0>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

357. **Чим** небезпечні відпрацьовані елементи живлення, та як правильно їх утилізувати [Електронний ресурс] : [вирт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. К. С. Фомичова]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2019. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=t-losaGxk_o&feature=youtu.be, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

358. **Чтобы** знали... [Електронний ресурс] : 125 лет со дня рождения М. А. Булгакова : [вирт. вист.] / Науч. б-ка Харьков. нац. ун-та гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова ; [сост. Т. А. Гетьманова]. – Электрон. текстовые данные. – Харьков, 2016. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=K94XrOZ8jpo>, свободный (дата обращения: 28.10.2020). – Заголовок с экрана.

359. **Шарлотта Бронте** (Charlotte Bronte) [Электронный ресурс] : 200 лет со дня рождения : [вирт. вист.] / Науч. б-ка Харьков. нац. ун-та гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова ; [сост. Т. А. Гетьманова]. – Электрон. текстовые данные. – Харьков,

2016. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=yS-A5NV4-r4&t=7s>, свободный (дата обращения: 28.10.2020). – Заголовок с экрана.

360. **«Я син** народу, що вгору йде... [Електронний ресурс] : до 160-річчя від дня народження І. Я. Франка : [вирт. вист.] / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. С. І. Федяй]. – Електрон. текстові дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=dRz4fdu2GUk>, вільний (дата звернення: 28.10.2020). – Назва з екрана.

Наукове редагування

361. **Ігор Миколайович Лаврентьєв** – архітектор, краєзнавець (до 85-річчя з дня народження) : біобібліогр. покажч. літ. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад.: О. М. Дмитрієва ; наук. ред.: О. С. Соловйова, М. М. Краси́ков, Н. П. Тріпутіна]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 66 с. – (Краєзнавці Слобожанщини).

362. **Столярова Г. П.** Слобожанський уклін Тарасові Шевченку : літ.-краєзнав. дослідж. / Г. П. Столярова ; [наук. ред. Н. П. Тріпутіна] ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 64 с.

Матеріали про співробітників бібліотеки

про керівників

363. **Лука Тихонович Коваль** (1905–1993) : [зав. бібліотекою ХПКБ у 1950–1961 рр.] // На зорі макаренкознавства : монографія / С. Г. Карпенчук, М. М. Окса. – Мелітополь, 2000. – 96 с. – С. 10–14.

364. **Григорій Сковорода** : матеріали про відзначення 250-річчя з дня народження / [редкол.: В. І. Шинкарук (голова) та ін. ; упоряд.: І. П. Стогній, П. Ю. Шабатин] ; Ін-т філософії АН УРСР. – Київ : Наук. думка, 1975. – 255 с. – Згадка про П. М. Кузнецова: с. 35, 61 (фото).

365. **Макаренко А. С.** Твори. В 7 т. Т. 1. Педагогічна поема / А. С. Макаренко. – Київ : Рад. шк., 1953. – 711 с. – Згадка про Л. Т. Ковалю: с. 212, 265, 402–403, 507, 610.

366. **Очерки** истории вузовских библиотек г. Харькова / под общ. ред. В. И. Астаховой. – Харьков : НУА, 2001. – 561 с. – Упоминание о руководителях библиотеки ХИИКС: Л. Т. Коваль: с. 325 ; Н. В. Гу́рин: с. 327 ; П. Н. Кузнецов:

с. 329 (с фото), 334 (фото) ; Н. А. Евсюкова: с. 334 (фото).

367. **Профатилова Т.** Лука и Валентина : [о зав. библиотекой ХИИКС Луке Тихоновиче Ковале] / Т. Профатилова // Крас. знамя. – 1985. – 16 июня.

368. **Спадщина** університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали II наук.-практ. конф., Харків, 15–16 груд. 2016 р. / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (голова) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 169 с. — Згадка про Н. О. Євсюкову: с. 10, 11.

369. **Спадщина** університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали IV наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2018 р. / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (голова) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 194 с. : іл. – Згадка про керівників бібліотеки: А. С. Медведєва,

Є. І. Дрижерук, Л. Т. Коваль, М. В. Гурін: с. 146; П. М. Кузнецов: с. 147; Н. О. Євсюкова: с. 146, 148.

370. **Харківський** національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова : монографія / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко, Г. В. Стадник, Т. П. Єлісєєва та ін.]. – Харків : Золоті сторінки, 2012. – 520 с. – Згадка про керівників бібліотеки ХНАМГ: М. В. Гурін: с. 425, 427 (фото); П. М. Кузнецов: с. 424 (фото), 426+фото, 430, 501, 516; Н. О. Євсюкова: с. 424 (фото), 428 (фото), 429, 430, 516.

про співробітників

371. **Наталія Петрівна Тріпутіна** – бібліотекар, краєзнавець : з нагоди 70-річного ювілею : біобібліогр. покажч. літ. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, Наук. б-ка ; [уклад.: О. М. Дмитрієва, В. О. Статкус ; наук. ред. Н. О. Євсюкова]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 40 с. – (Краєзнавці Слобожанщини ; вип. 14). – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://korolenko.kharkov.com/vydannia-biblioteku/pokagchiku-personalni.html#anchor304>, вільний).

372. **Ніколаєва Олександра Георгіївна** // Харківський інститут інженерів комунального будівництва. 1941–1945 / [керівник проєкту В. М. Бабаєв ; голова редкол. Л. М. Шутенко ; координатор проєкту Т. П. Єлісєєва ; авт.-упоряд.: Т. П. Єлісєєва, Т. О. Лобинцева, Н. П. Тріпутіна]. – Харків : Золоті сторінки, 2015. – С. 167. – (Сторінки історії Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова).

373. **Ніколаєва Олександра Георгіївна** // Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова : монографія / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко, Г. В. Стадник, Т. П. Єлісєєва та ін.]. – Харків : Золоті сторінки, 2012. – С. 482.

374. **Ніколаєва Олександра Георгіївна** // Учасники бойових дій Великої Вітчизняної війни – співробітники Харківської національної академії міського господарства : до 60-річчя Перемоги : альм. музею / Музейн. комплекс Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2005. – С. 103.

375. **Очерки** истории вузовских библиотек г. Харькова / под общ. ред. В. И. Астаховой. – Харьков : НУА, 2001. – 561 с. – Упоминание о сотрудниках библиотеки ХИИКС – ХНАГХ : М. Е. Гольдштейн (библиограф): с. 321; З. И. Пети (библиограф): с. 325; А. Г. Потапова (библиотекарь): с. 325; С. М. Мельник (зав. отделом

комплектования): с. 326; В. А. Спивак (Соколова) (зав. научным абонементом): с. 331, 334 (фото) ; Л. К. Бессарабова (нач. отдела книгохранения): с. 331, 334 (фото); Е. Н. Туманова (зав. заочным абонементом): с. 331, 334 (фото); Л. М. Топоркова (зав. отделом обслуживания): с. 332, 334 (фото); Г. А. Луценко (зав. отделом комплектования): с. 332; Н. П. Трипутіна (зав. сектором массовой работы): с. 331, 333 (фото), 334 (фото); сотрудники: Шафоростова А. Г., Мамаева О. В., Беляева И. А., Кириченко Л. Н., Валужина Л. М., Филиппова В. А., Дричикова Н. С., Синякова Е. В., Иващенко Т. В., Рыбакова Н. А., Куденко Г. П., Басова Е. В., Ветчинкина В. А., Удовиченко Е. А., Євсюкова Н. А., Ляпенко Т. Л.

376. **Петі Володимир Миколайович** // Комунальне господарство міст : наук.-техн. зб. – Харків, 2014. – Вип. 117. – С. 2–4. – (Серія : Економічні науки). – Згадка про Зою Іванівну Петі (бібліограф бібліотеки ХІПКБ у 1944–1947 рр.): с. 3–4.

377. **Рябченко О. Л.** Студенти Радянської України 1920–1930-х років: практики повсякденності та конфлікти ідентифікації : монографія / О. Л. Рябченко ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2012. – 456 с. : іл. – Згадка про Н. П. Тріпутіну: с. 24, 180; згадка про Т. В. Иващенко: с. 24.

378. **Спадщина** університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали IV наук.-практ. конф., Харків, 21–22 листоп. 2018 р. / [керівник вид. проєкту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко (голова) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 194 с. : іл. – Згадка про: співробітників б-ки: З. І. Петі, А. Г. Потапову: с. 146; працівників відділу книгозберігання: Л. М. Валужіну, Н. М. Нарсія, В. М. Лебедєву, О. М. Туманову, Л. К. Бессарабову: с. 147; працівників відділу комплектування та наук. обробки літ.: Ф. Д. Патютко, Ю. В. Андрейченко, Л. М. Топоркову, С. М. Мельник, Г. А. Луценко: с. 146; працівників відділу обслуговування користувачів: Л. М. Топоркову, О. О. Хоменко, Л. О. Христордову, Л. М. Смеркус: с. 148; працівників ІБВ: З. Д. Кривоконь, С. І. Воротинцеву, І. А. Біляєву, Л. М. Кириченко, Н. О. Рибаківу, О. М. Штангей: с. 146.

379. **Трипутіна Наталя Петрівна** : [краткая биограф. справка] // Профессор А. И. Колесников : страницы жизни и деятельности : монография / Н. П. Трипутіна ; Харьков. нац. акад. гор. хоз-ва. – Харьков : ХНАГХ, 2011. – 285 с. – На обороте обл.

380. **Трипутіна Наталя Петрівна** // Городское хозяйство : антология / [авт. проекта

О. Н. Оробей ; гл. ред. И. И. Комарова]. – М. : Мастер, 2014. – С. 500, 760, 764, 1196. – (Строители России XX–XXI вв.).

381. **Трипутіна Наталія Петровна** // Краєводи Харьковщины : биограф. справ. / [сост.: В. О. Соловьёв и др.]. – Харьков : Мачулин, 2011. – С. 135.

382. **Тріпутіна Наталія Петрівна** // Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини на 2019 рік : рек. бібліогр. покажч. / Харків. обл. універс. наук. б-ка. – Харків, 2018. – С. 32.

383. **Харківський** інститут інженерів комунального будівництва. 1941–1945 / [керівник проекту В. М. Бабаєв ; голова редкол. Л. М. Шутенко ; координатор проекту Т. П. Єлісєєва ; авт.-упоряд.: Т. П. Єлісєєва, Т. О. Лобинцева, Н. П. Тріпутіна] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : Золоті сторінки, 2015. – 276 с. : іл. – (Сторінки історії Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова). – Згадка про М. Е. Гольдштейна (бібліограф бібліотеки ХПКБ), Н. О. Пастернак (бібліотекар бібліотеки ХПКБ): с. 25.

384. **Харківський** національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова : монографія / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко, Г. В. Стадник, Т. П. Єлі-

сєєва та ін.]. – Харків : Золоті сторінки, 2012. – 520 с. – Зі змісту: згадка про співробітників бібліотеки ХНАМГ: Л. К. Бесарабову, Н. С. Чернуху, Н. Є. Масенку, К. С. Разумову, Н. О. Рибаківу, Н. Б. Давидову, О. М. Науменку, О. Ф. Сергієнко, Т. С. Муханову, Г. А. Луценку, О. В. Мамаєву, Н. М. Місайлову, Л. О. Христордову, Н. В. Маришук, Г. І. Деменко, В. П. Гужву, О. М. Туманову, О. В. Бородавку, В. А. Ветчинкіну, М. В. Дмитрієву, Л. В. Замулу, Г. І. Каретіну, І. М. Костенку, Ю. В. Кучневу, В. О. Соколову, Н. І. Яценко, О. В. Кротченко, Г. Г. Багдасарянц, Т. В. Білейчук, Л. О. Карташову, В. В. Курочкіну, О. М. Ліхограй, Л. В. Пакіш, Р. П. Погрецьку, К. В. Ткачову, Ю. В. Савісько, Т. Л. Ляпенку, А. Г. Геворкян, Ю. А. Букшенко, Ю. О. Крінцер, О. М. Запорожченко, Л. О. Петренко, Н. М. Хромову, І. В. Іматкулову, І. М. Малик, С. І. Вороніна, Б. О. Довбню, І. А. Біляєву, Л. М. Топоркову, Т. В. Іващенко, Н. П. Тріпутіну: с. 424 (фото), 427, 428, 429, 430, фото; згадка про ветеранів бібліотеки ХПКБ – ХНАМГ: Л. М. Кириченко, Ю. В. Андрейченко, Р. Д. Лисих, А. Г. Шафоростову, Л. П. Постнову, Л. М. Валужину, Л. А. Серік, Г. П. Куденку. – С. 430; згадка про З. Д. Кривоконь (зав. бібліографічним відділом бібліотеки ХПКБ): с. 424, 430; згадка про С. М. Мельник (зав. відділом комплектування бібліотеки ХПКБ): с. 425.

Зміст

Передмова	7	Спогади співробітників бібліотеки	85
Сторінки історії та сучасного розвитку		<i>Кузнецов П. М.</i> Відданість своїй справі	86
Наукової бібліотеки університету	9	<i>Луценко Г. А.</i> Вибір на все життя.....	87
Історія бібліотеки в особистостях	37	<i>Валужина Л. М.</i> Бібліотекар — це не професія, а стан душі.....	88
Петі Зоя Іванівна	39	<i>Алексейцева З. М.</i> Які ж були ми молоді... ..	89
Потапова Антоніна Георгіївна.....	39	<i>Топоркова Л. М.</i> Відлуння пам'яті.....	90
Медведева Анастасія Сергіївна.....	40	<i>Штангей О. М.</i> Натхнення, творчість та одвічний пошук	91
Ніколаєва Олександра Георгіївна.....	40	<i>Місайлова Н. М.</i> Бібліотечна доля — наче книга, сюжет якої обираєш ти	94
Коваль Лука Тихонович	41	<i>В. О. Соколова</i> «Всесвіт — деякі називають його Бібліотекою...».....	95
Гурін Микола Васильович.....	42	Список опублікованих праць	
Кузнецов Петро Микитович	42	співробітників бібліотеки.....	97
Відділи та сектори бібліотеки.....	47	Наукові праці та статті.....	98
Відділ обслуговування читачів	48	Бібліографічні покажчики	107
Відділ рідкісної і цінної книги.....	56	Рекомендаційні списки літератури та праць вчених	108
Інформаційно-бібліографічний відділ.....	57	Методичні видання	109
Відділ інформаційних технологій і комп'ютерного забезпечення	66	Поетичні твори, публіцистика	110
Науково-методичний відділ.....	71	Електронні ресурси	111
Відділ книгозберігання.....	74	Матеріали про співробітників бібліотеки	123
Відділ комплектування та наукової обробки літератури	77		

Науково-популярне видання

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

ХНУМГ ім. О. М. Бекетова:

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І СЬОГОДЕННЯ (1922–2022 РР.)

Редактор *Алла Миколюк*
Комп'ютерне верстання *Костянтина Ольховського*
Оформлення обкладинки *Сергія Нурахметова*

Формат 60×90/8. Ум. друк. арк. 16,0.
Тираж 70 пр. Зам. № 260.

Видавець та виготовлювач ФОП Рубашкін Д. Ю.
вул. Маршала Бажанова, 28, м. Харків, 61002
Тел./факс (057) 701-0-701
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи №6157 від 25. 04. 2018 р.